

OLOMOUCKÝ KRAJ

STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY OLOMOUCKÉHO KRAJE NA OBDOBÍ 2006 - 2010

září 2005

Zpracoval : Michal Poláček
manažer prevence kriminality Olomouckého kraje
tel: 585 508 604
e-mail: m.polacek@kr-olomoucky.cz

Obsah :

Úvod	4
A. DOKUMENTACE SOUČASNÉHO STAVU PREVENCE KRIMINALITY	5
1. Základní charakteristika preventivní politiky.....	6
1.1. Prevence kriminality v mezinárodním kontextu	6
1.2. Prevence kriminality na národní úrovni	8
1.3. Prevence kriminality vyšších samosprávných celků	10
2. Zastoupení preventivních aktivit stěžejních oborových oblastí	12
2.1. Státní správa	12
2.2. Samospráva - Olomoucký kraj	14
2.3. Další zainteresované subjekty	15
3. Použité finanční formy podpor prevence kriminality	16
4. Rozbor trestné činnosti v Olomouckém kraji	21
5. Vnímání bezpečnosti a vlivu preventivních opatření	24
5.1. Celorepublikový rozsah	24
5.2. Území Olomouckého kraje	28
6. Vyhodnocení účinnosti stávajících opatření a programů.....	30
6.1. Hlavní východiska sociální prevence v Olomouckém kraji	30
6.2. Hlavní východiska situační prevence v Olomouckém kraji	32
6.3. Hlavní východiska informativní prevence v Olomouckém kraji	34
B. VLASTNÍ KONCEPCE ROZVOJE PREVENCE KRIMINALITY V OLOMOUCKÉM KRAJI	36
7. SWOT analýza.....	37
7.1. Silné stránky.....	37
7.2. Slabé stránky	38
7.3. Příležitosti.....	39
7.4. Ohrožení	40
8. Identifikace cílů a priorit	40
8.1. Obecné cíle	41
8.2. Dílčí cíle	43
9. Souhrn nutných postupů k zajištění těchto cílů	45
10. Specifikace programů a nutných opatření prevence kriminality	46
11. Vyžadující spolupráce jiných institucí a jejich cílů	49
12. Kvantifikace nároků na finanční zdroje	51
13. Očekávané výstupy.....	53
14. Závěr.....	56

Seznam příloh:

1.	Odkazy	57
2.	Definice základních pojmů	59
3.	Použité ukazatele a zdroje informací	61
4.	Exkurzy	62
4.1.	Ministerstvo vnitra České republiky	62
4.2.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky	63
4.3.	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky	64
4.4.	Ministerstvo spravedlnosti České republiky	65
4.5.	Ministerstvo dopravy České republiky	65
4.6.	Policie České republiky	66
4.7.	Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky	67
4.8.	Rada vlády pro záležitosti romské komunity	68
4.9.	Rada vlády pro národnostní menšiny	69
4.10.	Odbor sociálních věcí	69
4.11.	Odbor školství, mládeže a tělovýchovy	72
4.12.	Odbor zdravotnictví	73
4.13.	Odbor dopravy a silničního hospodářství	74
4.14.	Rozpočtové a příspěvkové organizace města	74
4.15.	Městská (obecní) policie	76
4.16.	Občanská a zájmová sdružení	77
4.17.	Charitní a církevní organizace	78
4.18.	Jiné	78
4.19.	Evropský sociální fond	79
4.20.	Dotační program Ministerstva vnitra České republiky	80
4.21.	Dotační program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	82
4.22.	Dotační program Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky	83
4.23.	Dotační program Ministerstva spravedlnosti České republiky	83
4.24.	Finanční příspěvky z rozpočtu Olomouckého kraje	84
4.25.	Obce a jiné příspěvky	85
5.	Tabulky	86
5.1.	Olomoucký kraj	86
5.2.	Okres Olomouc	87
5.3.	Okres Přerov	88
5.4.	Okres Prostějov	89
5.5.	Okres Šumperk	90
5.6.	Okres Jeseník	91

Úvod

Každý zrealizovaný kriminální čin představuje pro společnost negativní jev s četnými následky. Pro některé z nás znamená taková zkušenost pouze menší nepříjemnost, pro mnoho dalších způsobuje vážné a dalekosáhlé následky. Vzhledem ke společenské závažnosti dopadů kriminality je, podobně jako v jiných oblastech lidské činnosti, lépe kriminalitě předcházet. Nejefektivnější metodou k řešení tohoto fenoménu je účinná prevence, jejichž význam roste nejen v porovnání s materiálními náklady na činnost orgánů činných v trestním řízení, s náklady na soudní řízení, na zdravotní a sociální služby, ale především s dlouhodobými a psychickými následky. Nástrojů, jak potlačovat a předejít vzniku trestné činnosti je bezpochyby celá řada. Je ovšem na místě si uvědomit, že v přístupu demokratické odpovědnosti je nevyhnutelné, do boje s trestnou činností, zapojit celou společnost i s jejich segmenty. V duchu partnerské participace motivovat nejen jednotlivce, policii, stát, politickou reprezentaci, ale i místní samosprávy.

Klíčem úspěšné eliminace sociálně patologických jevů je dosažení včasné intervence a dlouhodobě vyváženého preventivního působení. V souvislosti s těmito požadavky je nevyhnutelné vytvořit příznivé klima pro rozvoj a udržení kvalitních preventivních programů a prostředků, které nám v jakékoli přijatelné podobě mohou pomoci udržet bezpečné prostředí. Je třeba si uvědomit, že kvalitní preventivní politika vychází nejen z dostatečné pozornosti a vnímavosti zaměřené na tyto sekundární podmínky, ale současně na komplexní a mezioborový přístup ve svém strategickém i operativním horizontu.

Do rukou se Vám dostává zpracovaný střednědobý dokument Olomouckého kraje, který reaguje na závažnost dopadů kriminálních činů, na výhody preventivního přístupu a přijímá tento stav jako výzvu k potlačení výskytu sociálně patologických jevů na území Olomouckého kraje. Poskytuje přehled dlouhodobých cílů a plánů, které mohou, v principu ofenzivního boje s trestnou činností, pomoci překonat individuální překážky. Nabízí především ty prostředky, které efektivním způsobem využijí šancí i předností tohoto úsilí k dosažení důvěryhodnějšího prostředí. Odpovídá nejen na klíčové otázky, ale také identifikuje odpovídající mezipředmětové postupy a očekávané výstupy. Jako nástroj dlouhodobého plánování přináší prostor pro rozvoj metod otevřené koordinace, přesunů příkladů dobré praxe a integrovaného přístupu.

Strategie prevence kriminality ve svém pojetí koresponduje a zapadá do modelových střednědobých dokumentů Olomouckého kraje. V návaznosti na národní Strategii prevence kriminality na léta 2004 – 2007 využívá zejména znalostí místních poměrů, díky kterým spoluurčuje hlavní cíle a východiska prevence kriminality na území Olomouckého kraje.

A. DOKUMENTACE SOUČASNÉHO STAVU PREVENCE KRIMINALITY

1. Základní charakteristika preventivní politiky

1.1. Prevence kriminality v mezinárodním kontextu

Preventivní programy a opatření zaměřené na kriminalitu jsou v západoevropských státech i v USA organizovány teprve v posledních desetiletích (Matoušek, Kroftová 1998). Jednotlivé státy svým uspořádáním a vlastní legislativní změnou průběžně začlenily oblast prevence kriminality do předních míst generelů rozvoje vlastní bezpečnosti, čímž otevřely cestu k formování a rozvoji nových preventivních metod. Přestože se nemůžeme doposud setkat v naší legislativě s právní úpravou pojmu prevence, můžeme se alespoň nepřímo opřít o několik významných právních norem upravujících snahu více států společně čelit rozvoji kriminality v mezinárodním měřítku. Tento mezinárodní vývoj v oblasti prevence kriminality je patrný zvláště ve třech klíkových mezinárodních organizacích, kterými jsou Evropská unie, Rada Evropy a Organizace spojených národů.

Evropská unie v období své existence začala na konci 80.let spouštět nejprve preventivní programy pod názvem „URBAN“. Účelem těchto programů bylo pomáhat okolí měst a populačním skupinám, které pociťují závažné problémy. K dnešnímu dni se programů URBAN zúčastnilo více než 200 měst v Evropské unii. Následný Program „URBACT“, který byl založen z iniciativy Společenství až v roce 2003 za účelem podpory výměn mezi sdružujícími městy URBAN, si kladl za cíl rozvíjet zvláště osvědčené postupy hospodářské a sociální regenerace. Za tímto účelem bylo vytvořeno 13 tématických sítí, z nichž např.město Praha je zastoupeno v oblasti zaměřené na bezpečnost ve městech, pod názvem „SECURCITY“ (Šindlerová 2005). Vlastní podpory se samotná prevence kriminality na půdě jednotlivých členských států Evropské unie dočkala po delších jednáních až v roce 2001 zřízením tzv.“Evropské sítě prevence kriminality (EU CPN), která zahájila kvalitní výměnu dobrých zkušeností, úspěšných projektů, osvědčených strategií a struktur řízení. Současně se stala impulzem k přijetí speciálního programu na podporu prevence kriminality v EU – „Program Hippokrates“ (později spojen do programu AGIS). Česká republika, jako přistupující země Evropské unie, se rovněž stala členem této významné Evropské sítě prevence kriminality, kde prezentovala nejen strukturu vlastní preventivní politiky, ale i některé své projekty. Mezi stěžejní témata EU CPN, která jsou v projektových námětech pravidelně oceňována tzv.evropskou cenou pro prevenci kriminality (ECPA), spadá zejména kriminalita dětí a mládeže, městská kriminalita, drogově podmíněná kriminalita, krádeže motorových vozidel a násilí ve městech (Bureš 2005).

Představa Komise o problémech spojených se současným fungováním:

- Současná organizační struktura EUCPN není plně efektivní (nemá nástroj k implementaci svých rozhodnutí jinak, než iniciativou členských států).
- EUCPN nebyla zcela úspěšná při zahrnutí dalších partnerů (obcí a regionů, nevládních organizací) do svých aktivit.
- EUCPN nemůže čerpat prostředky z unijního rozpočtu (www.mvcr.cz).

Evropskou Komisí navrhovaná řešení:

- Vytvořit předpoklady pro získání více prostředků pro prevenci cestou rezervace části programu AGIS na prevenci kriminality. Vynakládání těchto prostředků řídit/kontrolovat přes podvýbor AGIS složený ze zástupců členských států za předsednictví předsedající země.
- Zřídit skupinu expertů, která by naznačovala základní směry dalších aktivit na poli prevence kriminality.
- Více využívat cílené zakázky na provedení odborných studií.
- Stávající podoba EUCPN zrušena (www.mvcr.cz).

Rada Evropy vždy uznávala prvořadý význam demokracie na místní a regionální úrovni a to, že svoboda je záležitostí vzájemných vztahů a zároveň národní otázkou. Prevencí kriminality se zabývá zvláště od roku 1994 ustanovený Kongres místních a regionálních samospráv Evropy (CLRAE), který projednává nejrůznější aspekty politiky prevence kriminality uplatňované orgány místní samosprávy (Rada Evropy 2002). Aktivity se soustřeďují na vzájemnou spolupráci složek prevence kriminality, problematiku ochrany a podpory znevýhodněných či zranitelných skupin společnosti a zejména na integrovaný projekt mapující reakce evropských zemí na růst násilí v každodenním životě. Což podtrhuje realizovaný projekt Rady Evropy s názvem „Prevence násilí v každodenním životě v demokratických společnostech“. Česká republika, která hraje významnou úlohu účasti ve Stálém výboru Evropské úmluvy k diváckému násilí, se zapojila zejména do poslední jmenovaného projektu věnovanému násilí se zaměřením na násilí divácké. (Bureš 2005).

Na období 2004 – 2008 byl přijat program:

- Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č.2004/803/EC byl přijat program „DAPHNE II“ k prevenci a potlačování násilí na dětech, mladých lidech a ženách, k ochraně obětí a rizikových skupin. (www.mvcr.cz).

Komise Organizace spojených národů pro prevenci kriminality a trestní soudnictví (UNODC) přijala několik rezolucí, z nichž nejvýznamnější je z tohoto hlediska Směrnice k realizaci prevence kriminality, přijatá na 11.zasedání Komise v dubnu 2002. Tato směrnice se tak stala součástí souboru standardů a norem OSN. Veškeré aktivity této instituce jsou zaměřeny zejména na problematiku prevence obchodování se ženami a dětmi (www.mvcr.cz).

Na uvedený fenomén, rozvíjející se plodně také na našem území, reagovala Česká republika zapojením se do projektu, jehož výstupem se stalo hned několik modelů a významných nadnárodních projektů :

- Model podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi.
- Vedlejším produktem se stala mimo jiné také příprava národní strategie České republiky v boji proti obchodu s lidmi.
- Ve snaze společně koordinovat a utvářet podmínky pro rozvoj nadnárodních

projektů byl projekt „Pomoc a ochrana obětí obchodování s lidmi“ v prosinci 2004 přihlášen do soutěže o Evropskou cenu prevence kriminality ECPA (Bureš 2005).

Oblastí výzkumu na poli prevence kriminality se mimo uvedené stěžejní instituce v mezinárodním měřítku zabývá zejména Mezinárodní centrum pro prevenci kriminality (ICPC), jehož sídlo je v Kanadě (www.crime-prevention-int.org).

1.2. Prevence kriminality na národní úrovni

V nejširším slova smyslu se úlohou bezpečnosti občanů zabývá v České republice ústavní zákon č. 23/1991 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, který je v našem právním řádu základním a stěžejním dokumentem zakotvující právo občanů na ochranu a bezpečnost. V návaznosti na tato definovaná, všeobecná a základní práva se můžeme blíže setkat s prvky preventivního působení např. v zákoně č.141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších zákonů, v zákoně ČNR č.283/1991 Sb., O Policii České republiky, ve znění pozdějších zákonů, zákonu č.218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů, zákonu č.359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších zákonů, zákonu č.257/2000 Sb., o Probační a mediační službě, zákonu č.128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších zákonů, apod.

Zvýšený podíl a závažnost trestné činnosti počátkem 90.let, přiměl vládu v roce 1993 k vytvoření institucionálních podmínek pro rozvoj koordinovaného a uceleného systému prevence kriminality v České republice, který by se zabýval příčinami trestné činnosti, motivy a příležitostmi ovlivňující dynamiku kriminality. V opozici k těmto trendům současně koncepčně vytvářel a metodicky podpořil takové preventivní aktivity, které úměrně svému záměru sníží vývoj kriminality a pomohou ke zvýšení pocitu bezpečí občanů.

Základ byl položen usnesením vlády č.22 ze dne 20.ledna 1993 ke koncepci Ministerstva vnitra v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti a doktríně Policie ČR, kterým vláda uložila ministru vnitra ve spolupráci s ministry obrany, spravedlnosti, práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy a generálním prokurátorem předložit do 30. června 1993 návrh programů sociální prevence a prevence kriminality (Fritscherová 2003). Na toto usnesení navazovala řada dalších vládních dokumentů, které iniciovaly v pravidelných časových odstupech předložení vždy nové a aktuální Strategie prevence kriminality. Cílem každé strategie je určit priority preventivní politiky na příští období a stanovit způsoby, jak budou naplňovány.

Strategie Prevence kriminality na léta 2004 – 2007, která byla usnesením vlády České republiky ze dne 28.dubna 2004 č.393 schválena, vyhodnocuje dosavadní aktivity v oblasti prevence kriminality a formuluje jasné priority pro následující období, včetně určených finančních prostředků vyčleněných v kapitole Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu.

Hlavní cíle Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007 :

- omezování příležitostí k páčání trestných činů
- při vytváření preventivních programů na místní úrovni kladen důraz na situační prevenci
- projekty sociální prevence podporovány doplňkově a ve startovací fázi (prioritně budou podporovány z dotačních titulů resortů Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy) za vzrůstajícího podílu krajů

Programy prevence na místní úrovni:

- prioritně podporovány projekty prevence typu – majetkové kriminality, násilné kriminality, kriminality s rasistickým a extrémistickým podtextem, včetně prevence xenofobie, zvyšující bezpečnost v silničním provozu
- prioritně podporovány projekty prevence skupin – děti a mládež, sociálně vyloučené skupiny a komunity, oběti trestných činů, včetně obětí domácího násilí

Programy centrálně vyhlášené:

- prevence obchodování s lidmi za účelem sexuálního zneužívání
- prevence násilí na ženách a dětech, včetně podpory rozjezdu programu EU Daphne II
- pomoc obětem trestných činů a prevence opakované viktimizace
- prevence domácího násilí
- preventivní práce s fotbalovými fanoušky
- prevence korupčního jednání

Rozvoj systému prevence kriminality v České republice

- analytická, koncepční a metodická činnost v oblasti prevence kriminality
- vědecký výzkum v oblasti prevence kriminality a kriminogenních jevů (zaměřený na vyhodnocování kriminálně rizikových faktorů, vyhodnocování efektivity jednotlivých typů projektů v oblasti situační a sociální prevence)
- příprava standardů k hodnocení jednotlivých typů projektů a vytváření modelových projektů
- vzdělávání pracovníků v oblasti prevence
- spolupráce a budování informačních systémů mezi subjekty prevence (meziresortní spolupráce, spolupráce s krajskými úřady, se správami krajů Policie ČR, s obcemi a dalšími subjekty v oblasti prevence kriminality)
- mezinárodní spolupráce v oblasti prevence kriminality; spolupráce v Evropské síti prevence kriminality (EU CPN)
- mediální politika v oblasti prevence
- ekonomické zabezpečení rozvoje systému
 - racionální vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu na rozvoj preventivních programů a projektů,
 - příprava podkladů a zpracování postupu k získání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU (MVČR 2004).

Další významné dokumenty, které se v jakékoli podobě obsahově dotýkají prevence kriminality v ČR:

- O Národním plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí, schválený vládou dne 12.července 2005, usnesením pod č.j.698
- Návrh opatření k řešení problémů souvisejících s prostitucí, schválený vládou dne 15.listopadu 2000, usnesením pod č.j.1145
- Národní strategie boje proti obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování v České republice, schválený vládou dne 3.září 2003, usnesením pod č.j.849
- Vyhodnocení účinnosti přijaté legislativy související se systémovým přístupem k péči o delikventní mládež, schválený vládou dne 25.srpna 2004, usnesením pod č.j.795

Podle členění, které využívá Ministerstvo vnitra České republiky se projekty prevence kriminality zaměřují na řešení sociální, situační a informativní prevence. Z tohoto členění je třeba vycházet i v kontextu zpracované strategie, která se v mnohém cíleně soustřeďuje na individuální typy preventivních projektů v jednotlivých oblastech. Z uvedených důvodů nabízíme následující **přehledné dělení**, které pomůže čtenáři se v dalších kapitolách lépe zorientovat.

Sociální projekty

- krizová a poradenská zařízení
- prevenci závislostí
- sportovní aktivity
- vzdělávací aktivity
- zájmové aktivity

Situační projekty

- kamerové systémy
- osvětlení
- technická zařízení
- výpočetní technika

Informativní projekty

- tiskoviny
- audio
- audiovideo
- ochranu před trestnou činností

1.3. Prevence kriminality vyšších samosprávných celků

Prevence kriminality je s ohledem na své postavení řízena u vyšších samosprávných celků čistě v samostatné působnosti. Znamená to tedy, že se kraje řídí jen právním řádem a další interní akty státu mají pouze doporučující charakter. Samostatná působnost krajů je uvedena v zákonech jednak příkladným výčtem a dále jako péče

v územním obvodu kraje v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o komplexní územní rozvoj, zejména o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku (Koudelka 2001).

Oproti centrálním orgánům, které se efektivností a konstituováním preventivních aktivit zabývají již od 90.let, vstupují nově zřízená **krajská zřízení** do již utvořeného systému prevence kriminality v České republice, poměrně nově. V každém z krajů můžeme sledovat odlišný přístup k vlastní preventivní politice, který se odráží v programovém prohlášení a dalších koncepčních dokumentech zaměřených na bezpečnostní specifika toho kterého území. Prevence kriminality se pozvolna včlenila do vnitřní struktury jednotlivých krajských zřízení, které vytvořily pracovní místo koordinátora preventivních aktivit a v mnoha místech zřídily komise pro prevenci kriminality, či vyčlenily dostatek finančních prostředků z vlastních rozpočtů pro oblast sociálně patologických jevů.

Není tomu jinak i v případě **Olomouckého kraje**, který se právem bezpečného a svobodného prostředí věnuje v oblasti ochrany veřejné bezpečnosti, zdraví a majetku občanů tohoto kraje. Bylo by absurdní v této spojitosti hovořit o úplném vymáčení kriminality, přesto je možné vhodně nastavenými preventivními mechanismy podstatným způsobem alespoň snížit a ovlivnit její další vývoj ve prospěch zvýšené bezpečnosti a kvality života obyvatel Olomouckého kraje.

Pro přehled vyjímáme některé strategické dokumenty ovlivňující vnitřní bezpečnostní politiku a cíle jednotlivých vyšších územně samosprávných celků :

- **Olomoucký kraj** – problematika prevence kriminality se objevuje již v Programovém prohlášení Rady Olomouckého kraje pro volební období 2000 – 2004 i následující volební období 2004 – 2008, schváleném dne 24.2.2005 pod č.j.UR/8/2/2005 v části bezpečnost, ochrany zdraví a majetku občanů. Mimo jiné také v Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje, schváleném dne 25.10.2001 pod č.UZ/6/5/2001 a nastávající připravované aktualizaci. V konkrétnější podobě je základní struktura trestné činnosti na území Olomouckého kraje, včetně základní charakteristiky a struktury obecných pojmů podrobně rozvedena v Bezpečnostní analýze Olomouckého kraje s návrhem programu prevence kriminality Olomouckého kraje, která byla schválena Zastupitelstvem Olomouckého kraje dne 16.10.2003 pod č.j.UZ/19/12/2003. Navazující dokument Analýza informativní a situační prevence složek policie s územní působností v Olomouckém kraji, schválená Radou Olomouckého kraje dne 14.4.2005 pod č.j.UR/11/51/2005, přináší již konkrétnější a podrobnější popis specifické části prevence s definicí dílčích cílů a záměru vytvořit strategický dokument ve střednědobém horizontu 2006 – 2010.
- **Hlavní město Praha** – usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č.20/05 ze dne 29.6.2000 byla schválena Koncepce prevence kriminality hl.m.Prahy na rok 2000 – 2004, která bude aktualizována na léta 2005 - 2008 (www.cityofprague.cz)

- **Zlínský kraj** – v roce 2004 byla schválena Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2005 – 2007 (www.kr-zlinsky.cz)
- **Kraj Vysočina** – v roce 2004 byla schválena Vstupní analýza prevence kriminality kraje Vysočina (www.kr-vysočina.cz)
- **Královéhradecký kraj** – prevence kriminality je obsažena ve Strategické operační části Programu rozvoje územního obvodu Královéhradeckého kraje – Priorita B – Lidské zdroje, aktivita b.3.17 – Analýza a prevence kriminality (v roce 2005 byly vypracovány podklady pro SWOT analýzu) (www.kr-kralovehradecky.cz)
- **Karlovarský kraj** – v roce 2001 byla schválena Strategie prevence kriminality Karlovarského kraje (www.kr-karlovarsky.cz)
- **Jihomoravský kraj** – v roce 2005 schválena Souhrnná zpráva o situaci v oblasti prevence kriminality na území Jihomoravského kraje (www.kr-jihomoravsky.cz)
- **Středočeský kraj** – v roce 2005 schválena Koncepce prevence kriminality ve Středočeském kraji na léta 2005 – 2007 (www.kr-stredocesky.cz) a další

2. Zastoupení preventivních aktivit stěžejních oborových oblastí

Prevence kriminality svou širokospektrální povahou zasahuje téměř do celé řady jednotlivých odvětví. Není divu, vždyť trestná činnost dnes postihuje téměř každou oblast běžného života (rodinný život, urbanistické členění, rozsah služeb, dopravu, apod.). Jsme nuceni ve svém každodenním životě řešit rizika spojená s výskytem krádeží, vandalismu a výtržnictví, násilí, dopravní neukázneností, apod.

Z uvedených důvodů můžeme narazit na jednotlivé preventivní aktivity individuálních oborů, které ve svém profesním zaměření reagují na specifické a jim nejbližší ataky trestných činů. **Hovoříme tak o prevenci v dopravě, ve školách a školských zařízeních, v rodině, při výstavbě nových objektů, apod.** Prioritou pochopitelně zůstává forma interdisciplinárního přístupu, která komplexně a provázaně řeší kriminalitou zasažená odvětví.

2.1. Státní správa

Sama struktura veřejné správy nás vybízí k charakteristickému rozložení preventivních aktivit, dle náplní a působností jednotlivých resortů. Abychom se ve složité organizační spleti těchto orgánů lépe orientovali a mohli snáz pochopit dlouhodobé cíle, záměry a koncepční preventivní návrhy jednotlivých resortů,

předkládáme přehledné zastoupení preventivních aktivit podle této definované šablony veřejné správy.

Rozložení dílčích aktivit preventivního komplexu státní správy:

- **Ministerstvo vnitra České republiky** (dále jen MVČR) – zřizuje meziresortní, iniciační, koordinační a metodický orgán pod názvem Republikový výbor pro prevenci kriminality. Činnost tohoto sekretariátu zajišťuje odbor prevence kriminality. Mezi koncepční materiály tohoto resortu patří zejména Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007. (blíže viz.příloha 4.1.)
- **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky** (dále jen MŠMT) – klade největší důraz na oblast primární prevence. Základním preventivním dokumentem tohoto resortu je Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005 – 2008. (blíže viz.příloha 4.2.)
- **Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky** (dále jen MPSV) – činnost tohoto ministerstva se soustřeďuje na poskytování kvalitních služeb v oblasti sekundární a terciární pomoci. Mezi významné dokumenty lze zahrnout: Koncepce činnosti Ministerstva práce a sociálních věcí na období 2004 – 2006, Resocializace a následná péče v systému prevence, péče a léčby drogových závislostí. (blíže viz.příloha 4.3.)
- **Ministerstvo spravedlnosti České republiky** (dále jen MS ČR) – prioritou tohoto resortu zůstává terciární prevence. Hlavním iniciátorem a řešitelem preventivních aktivit je zejména nově zřízená Probační a mediační služba ČR. (blíže viz.příloha 4.4.)
- **Ministerstvo dopravy České republiky** (dále jen MD ČR) – otázka prevence je vnímána především formou zvyšující se bezpečnosti silničního provozu. Východiskem se stala schválená Národní strategie bezpečnosti silničního provozu. (blíže viz.příloha 4.5.)
- **Policie České republiky** (dále jen PČR) – v posledních letech se tato represivní složka soustřeďuje také na oblast prevence. K těmto účelům zřizuje tzv.Preventivně informační skupiny Policie ČR při každém okresním ředitelství Policie ČR. (blíže viz.příloha 4.6.)
- **Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky** (dále jen RVKPP) – Rada systémově řeší drogovou problematiku na území České republiky. Klíčovým dokumentem je Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 – 2009. (blíže viz.příloha 4.7.)

- **Rada vlády pro záležitosti romské komunity** (dále jen RVZRK) – Rada je stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské komunity. Stěžejním dokumentem je zejména Koncepce romské integrace. (blíže viz.příloha 4.8.)
- **Rada vlády pro národnostní menšiny** (dále jen RVNM) – jedním z klíčových úkolů Rady je příprava Nařízení vlády o poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin. (blíže viz.příloha 4.9.)

2.2. Samospráva - Olomoucký kraj

V okolních státech můžeme sledovat postavení prevence na úrovni regionálních samospráv poměrně v obdobné hierarchii, jak je tomu v Olomouckém kraji, kde je na krajské úrovni zřízen iniciační a poradní orgán Rady Olomouckého kraje - **Komise pro prevenci kriminality a drogových závislostí**. Např. ve Francii je prevence v regionech řízena regionální radou pro prevenci kriminality, která je konzultativní orgán prefektů. Kromě toho existují ve městech a v některých obcích ještě místní rady pro prevenci kriminality, jimž předsedají starostové (Matoušek, Kroftová 1998). Což v našem regionu potvrzují zřízené preventivní skupiny a komise prevence kriminality při vybraných městech a obcích Olomouckého kraje.

Vraťme se ale k širokému souboru preventivních aktivit a programů, které si vyžadují v činnosti Krajského úřadu Olomouckého kraje průřezové řešení vybranými odbory. Podle vztahu k příslušnému odvětví můžeme aktivity spoluurčující vývoj prevence kriminality rozdělit nejen podle příslušných tematických odborů, ale i podle členěné působnosti, což dokládá souhrn níže poskytnutých údajů.

Rozložení dílčích aktivit preventivního komplexu Krajského úřadu Olomouckého kraje:

- **Odbor sociálních věcí**
 - ⇒ v přenesené působnosti – úsek sociálně-právní ochrany dětí, koordinace romských poradců a asistentů na obcích s rozšířenou působností
 - ⇒ v samostatné působnosti – oblast prevence kriminality, sociálně-právní ochrany dětí (blíže viz.příloha 4.10.)
- **Odbor školství, mládeže a tělovýchovy**
 - ⇒ v přenesené působnosti – zodpovídá odbor za oblast primární prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže
 - ⇒ v samostatné působnosti – se odbor orientuje zejména na přidělování grantů a dotací. Současně zodpovídá za tvorbu strategických dokumentů a koncepcí v oblasti primární prevence na samostatné úrovni. (blíže viz.příloha 4.11.)

- **Odbor zdravotnictví**

- ⇒ v přenesené působnosti – plní úkoly protidrogové prevence a státní protidrogové politiky v kraji, zabezpečuje kontrolu dodržování zákona č.167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů. Řídí a koordinuje ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.
- ⇒ v samostatné působnosti – zabezpečuje úkoly při zřizování protialkoholní záchytné stanice, koordinuje součinnost zdravotnických i nezdravotnických zařízení poskytující služby v protidrogové prevenci, léčbě a resocializaci (blíže viz.příloha 4.12)

- **Odbor dopravy a silničního hospodářství**

- ⇒ v přenesené působnosti – provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích (blíže viz.příloha 4.13.)

2.3. Další zainteresované subjekty

Preventivní politika a zvláště realizace preventivních aktivit není zdaleka jen záležitostí ústředních orgánů státní správy a vyšších územních samosprávných celků, ale i místních orgánů a organizací. Je třeba si uvědomit, že zejména aktivní činnost těchto partnerů může významným způsobem bezprostředně oslovit a ovlivnit všeobecné vnímání pocitu bezpečí místními občany. Dokonalá znalost místních poměrů, angažovanost a zájem o zlepšení místní situace, jsou nedosažitelnými výhodami těchto subjektů. Z uvedených důvodů je nevyhnutelné při jakémkoli koncepčním plánování a zpracování akčních plánů nejen pamatovat, ale i zakomponovat jejich smysluplné podněty, připomínky, či návrhy pro komplexní řešení preventivní situace.

V období uplynulých let 1996 – 2004 se na území Olomouckého kraje podílela na realizaci preventivních projektů celá řada významných právnických subjektů.

Především jimi byly **obce a jejich rozpočtové a příspěvkové** organizace, které v letech 1996-2004 organizačně zodpovídaly za realizaci preventivních projektů a podle platné Metodiky přípravy Programu prevence kriminality na místní úrovni, se staly výhradním příjemcem dotací Ministerstva vnitra České republiky. (Olomouc, Přerov, Prostějov, Šumperk, Jeseník, Šternberk, Uničov, Litovel, Lipník nad Bečvou, Hranice na Moravě, Mohelnice) (blíže viz.příloha 4.14.)

Mezi další a neméně podstatné subjekty, které aktivně svou preventivní činností přispívaly ke snížení míry a závažnosti trestné činnosti byly **orgány sociálně-právní ochrany dětí**, které realizovaly programy primární a sociálně výchovné prevence, útvary **Preventivně informačních skupin Policie ČR** (Olomouc, Přerov, Prostějov, Šumperk, Jeseník) a **preventivní skupiny městské (obecní) policie**. (Olomouc, Přerov, Prostějov, Šumperk, Jeseník, Litovel, Šternberk, Hranice na Moravě, Zábřeh na Moravě, Konice, Kostelec na Hané, Štěpánov, Hlubočky) (blíže viz.příloha 4.15.)

Poslední specifickou skupinou, participující se v základním členění právnických subjektů na poli prevence kriminality, jsou **občanská a zájmová sdružení, charitní a církevní organizace**. Doplňkovou službou se staly také **nadace a podnikatelské subjekty**. (blíže viz.příloha 4.16., 4.17., 4.18.)

3. Použité finanční formy podpor prevence kriminality

Oblast prevence kriminality, do které můžeme zařadit programy a projekty od volnočasových aktivit, nízkoprahových zařízení, streetworku, přes veřejné informování občanů, linek důvěry, až po pomoc obětem trestných činů, je v České republice financována a podporována v několika úrovních pásmech kopírující obsahové rozložení preventivních aktivit. Jedná se o Evropský sociální fond, ústřední orgány státní správy, vyšší územní samosprávné celky a místní samosprávy.

Evropský sociální fond přerozděluje za předem stanovených podmínek evropské finanční prostředky do tzv. regionů NUTS II., v případě Olomouckého kraje – NUTS II. Střední Morava obsahující Olomoucký a Zlínský kraj. Pro krajské účely nejbližším a naprosto specifickým prostředkem těchto sektorových operačních programů se stal vytvořený společný regionální operační program (SROP). *(blíže viz.příloha 4.19.)*

V I.kole výzvy SROP se úspěšně ucházely o finanční podporu ve jmenovaném grantovém schématu opatření 3.2. Podpora sociální integrace v Olomouckém kraji následující subjekty:

Žadatel	Název akce	Celkové uznatelné náklady akce v Kč
Město Přerov	Sociální asistence	1.344.208,-
BOÉTHEIA – Společenství křesťanské pomoci	Vytvoření a ověření integračního programu pro občany po návratu z výkonu trestu a pro osoby ohrožené trestnou činností	3.228.297,-
DSO Mikroregion Záhoří - Helfštýn	„Máme co dělat, nenudíme se“ Mládež Záhoří - Helfštýn	345.000
Město Šumperk	Komunitní plánování soc.služeb města Šumperk	1.294.950,-
Spolek Trend vozíčkářů	„Naučím tě chytat ryby“	3.142.371,-
Centrum pro komunitní práci Střední Morava	Komunitní plánování soc.služeb města Hranic	1.299.129,-
Statutární město Olomouc	Komunitní plánování soc.služeb v Olomouci	2.227.496,-
CELKEM		12.212052,-

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

Ústřední orgány státní správy svými finančními prostředky k potírání kriminality, podporují oblast prevence kriminality v několika dotačních titulech. U Ministerstva vnitra České republiky se jedná o dotační Program prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství, který je každoročně vyhlašován s cílem snížit trestnou činnost prostřednictvím preventivních opatření. Dále v předem specifikovaných činnostech také z dotačních titulů a výběrových řízení Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, či Ministerstva spravedlnosti České republiky. *(blíže viz.příloha 4.20., 4.21., 4.22., 4.23.)*

- Ministerstvo vnitra České republiky

PŘEHLED PŘIDĚLENÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ Z KAPITOLY VŠEOBECNÁ POKLADNÍ SPRÁVA STÁTNÍHO ROZPOČTU NA PREVENCI KRIMINALITY NA MÍSTNÍ ÚROVNI V RÁMCI CELÉ ČR

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Prostředky v tis.Kč	25 988	115 000	104 800	96 403	84 700	42 160	42 200	80 000	80 000

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky

Z TOHO V ROCE 2004 ROZDĚLENO PODLE TYPU PROJEKTŮ

V roce 2004 celkem rozděleno 80 mil.Kč	typ projektu	Počet projektů	částka
	Sociální prevence	201	20.374.000,-
	Situační prevence	103	53.620.000,-
	Informativní prevence	22	1.733.000,-
	Vnitroresortní programy MVČR		4.273.000,-

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky

Z TOHO POSKYTNUTO OBCÍM OLOMOUCKÉHO KRAJE V LETECH 2003 – 2004

2003	2004
5.984.746,-Kč	4.570.781,-Kč

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

V Programu prevence kriminality na místní úrovni, který byl realizován v letech 1996 až 2004, se na území Olomouckého kraje v průběhu uplynulých let zapojila města – **Olomouc, Přerov, Prostějov, Šumperk, Hranice na Moravě, Šternberk, Jeseník, Uničov a Litovel** (v roce 2003 také pilotně město Lipník nad Bečvou nově zaváděným Programem Partnerství). Jak z přehledné sestavy vyplývá, lokálně odlišná míra dotací preventivních aktivit Ministerstva vnitra České republiky je způsobena především rozdílnou zatížeností výskytu trestné činnosti. V úzké spojitosti také s populační velikostí daného regionu, či rozsahem nabízených projektů.

PŘEHLED MĚST OLOMOUCKÉHO KRAJE ZAPOJENÝCH V LETECH 1996-2004 V PROGRAMU PREVENCE KRIMINALITY NA MÍSTNÍ ÚROVNI

Olomouc 1996- 2004	Přerov 1997- 2004	Prostějov 2002- 2004	Šumperk 1997- 2004	Hranice 1997-2004	Šternberk 1999- 2004	Jeseník 1997- 2004	Uničov 1999- 2004	Litovel 1999- 2004
Prostřed. MVČR v tis.Kč	Prostřed. MVČR v tis.Kč	Prostřed. MVČR v tis.Kč	Prostřed. MVČR v tis.Kč	Prostřed. MVČR v tis.Kč	Prostřed. MVČR v tis.Kč	Prostřed. MVČR v tis.Kč	Prostřed. MVČR v tis.Kč	Prostřed. MVČR v tis.Kč
10 648	8 425	4 154	9 622	5 764	5 955	6 340	357	2 377

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

V nově realizovaném Programu Partnerství, který své aktivity soustřeďuje výhradně do nejzatíženějších a z kriminálního pohledu nejrizikovějších lokalit, se za Olomoucký kraj v letech 2004-2005 participují města – **Lipník nad Bečvou, Olomouc, Prostějov, Mohelnice a Jeseník**. V obecném principu vývojového trendu je prioritně pomoc zaměřena do nově evidovaných rizikových lokalit, které registrují zvyšující procento trestné činnosti. Velikost přidělené dotace je i zde pochopitelně ovlivněna typem podporovaných aktivit, z nichž tvoří situační prevence největší procento poskytované podpory.

PŘEHLED MĚST OLOMOUCKÉHO KRAJE ZAPOJENÝCH V ROCE 2005 V PROGRAMU PREVENCE KRIMINALITY NA MÍSTNÍ ÚROVNI - PARTNERSTVÍ

Olomouc	Prostějov	Mohelnice	Lipník nad Bečvou	Jeseník
Prostředky MVČR v tis.Kč	Prostředky MVČR v tis.Kč	Prostředky MVČR v tis.Kč	Prostředky MVČR v tis.Kč	Prostředky MVČR v tis.Kč
209	553	1 659	991	90

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

- Ministerstvo práce a sociálních věcí

PŘEHLED FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ PRO OBLAST SOCIÁLNÍ PREVENCE A PREVENCE KRIMINALITY MPSV V CELÉ ČR

MPSV	2005
Podpora aktivit sociální prevence a prevence kriminality	k 31.8.2005 – 265. mil.Kč

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Odbor sociálních služeb Ministerstva práce a sociálních věcí pravidelně vyhlašuje výběrové řízení k poskytování sociálních služeb v několika podprogramech realizované činnosti – podpora aktivit zaměřených na protidrogovou politiku, podpora aktivit zaměřených na sociální prevenci a prevenci kriminality, podpora poskytování zvláštních sociálních služeb v sociálně vyloučených romských komunitách, podpora aktivit zaměřených zejména na integraci a pomoc seniorům a osobám se zdravotním postižením, podpora integrace cizinců v ČR.

V praxi je tedy preventivní činnost s důrazem na potírání kriminality podporována tímto ministerstvem zejména činnostmi – azylová a krizová zařízení, poradenská a komunitní pracoviště, linky důvěry, domy na půl cesty, nízkoprahová zařízení, streetwork a další.

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

PŘEHLED PŘIDĚLENÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ PRO OBLAST SOCIÁLNÍ PREVENCE A PREVENCE KRIMINALITY NA ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE

Rok	2002	2003	2004	2005
Prostředky v Kč	228 000	444 000	429 000	429 500

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

Programy na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže vyhlašuje MŠMT podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů a v návaznosti na usnesení vlády České republiky č. 114 ze dne 7. února 2001 o Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím (dále jen „NNO“) ústředními orgány státní správy.

Finanční dotace MŠMT má iniciovat a umožnit zahájení nebo rozvinutí vybraných preventivních projektů ve školství. Z účelovosti dotace vyplývá, že poskytnuté finanční prostředky se určeným poměrem dělí do dvou oblastí (označených pod tzv. účelovými znaky):

1. oblast protidrogové politiky.
2. oblast sociální prevence a prevence kriminality.

V letech 2002 a 2003 byla celá finanční částka použita na projekty prevence kriminality ve školách a školských zařízeních, v letech 2004 a 2005 byl pro školy a školská zařízení z výše uvedených částek vyčleněn díl 70% z celkové částky a zbylých 30% z celkové částky bylo věnováno na projekty NNO působících v Olomouckém kraji, které byly směřovány výlučně do oblastí sociálně patologických jevů.

- Ministerstvo spravedlnosti České republiky

VYČLENĚNÁ FINANČNÍ ČÁSTKA PRO OBLAST AKREDITOVANÝCH PROBAČNÍCH PROGRAMŮ

V roce 2005 vyčleněno pro ČR		2.mil.Kč
Akreditované probační programy na území Olomouckého kraje		
Probační program rozvoje sociálně psychologických dovedností	Prostějov	Fyzická osoba – vedoucí Poradny pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy v Prostějov
Resocializace mladistvých a mládeže s alternativními tresty	Olomouc	Dům dětí a mládeže – školské zařízení v síti MŠMT
Nový začátek	Jeseník	Občanské sdružení VIRTUS
Probační program zaměřený na uživatele návykových látek	Prostějov	Občanské sdružení PODANÉ RUCE – víceúčelové kontaktní zařízení ŽELVA

Zdroj: Probační a mediační služba ČR

Získání předběžné akreditace neznamená automatické přidělení finančních prostředků na realizaci probačního programu. Zapsáním probačního programu do registru předběžně akreditovaných programů je poskytovatelům umožněno žádat v rámci dotačního řízení o přidělení finančních prostředků nutných pro realizaci programu. Při rozhodování o přidělení finanční dotace akreditovanému probačnímu programu je vedle požadavků na jeho kvalitu zvážena i jeho potřebnost v daném regionu.

Vyšší územní samosprávné celky individuálním způsobem rozvíjí a podporují oblast prevence kriminality a sociálně patologických jevů zcela odlišně. Jak ovšem dokládá níže zveřejněná tabulka, forma tohoto druhu financování se pozvolným způsobem dostává v posledních letech do popředí a tvoří již na řadě míst v České republice jedno ze základních oblastí podpor vyšších samosprávných celků.

(blíže viz.příloha 4.24.)

PŘEHLED FINANCOVÁNÍ PREVENCE KRIMINALITY VYŠŠÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ V LETECH 2004 – 2005

	název	2004	2005
Olomoucký kraj	Operační program Olomouckého kraje, významné a malé projekty	200.000,-Kč	Průběžně formou malých či významných projektů
Hl.m.Praha	Granty prevence kriminality hl.m.Prahy	10.000.000,-Kč	11.000.000,-Kč
Královéhradecký kraj	Dotační řízení na prevenci kriminality	2.200.000,-Kč	1.200.000,-Kč
Zlínský kraj	Finanční příspěvky z rozpočtu kraje	0,-Kč	400.000,-Kč
Jihomoravský kraj	Finanční příspěvky z rozpočtu kraje	0,-Kč	3.000.000,-Kč
Pardubický kraj	Granty pro oblast soc. politiky kraje	0,-Kč	400.000,-Kč
Středočeský kraj	Cílený grantový program	1.200.000,-Kč	1.900.000,-Kč
Moravskoslezský kraj	---	0,-Kč	0,-Kč
Liberecký kraj	Podpora projektů v oblasti prev. krim.	0,-Kč	150.000,-Kč

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

• Olomoucký kraj

PŘEHLED FINANCOVÁNÍ PREVENCE KRIMINALITY V OLOMOUCKÉM KRAJI V LETECH 2003 – 2005

Rok	Dotační program	Výše podpory
2003	Operační program Olomouckého kraje	692.000,-Kč
2004	Významné projekty	200.000,-Kč
2005	Malé a významné projekty	Individuálně v průběhu celého roku

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

Na území Olomouckého kraje byla oblast prevence kriminality v roce 2003 podpořena prostřednictvím **Operačního programu Olomouckého kraje**. Program v daném roce pokryl částečné náklady zřizovaného městského kamerového systému v Lipníku nad Bečvou a dále realizaci volnočasových aktivit pro ohrožené děti a mládež ve městě Přerově.

V následujícím roce 2004 poskytl Olomoucký kraj ze svého rozpočtu, tentokrát ve formě tzv.významných projektů částku 200.000,-Kč. Podpora byla použita na projekt Statutárního města Olomouc – Stavební úpravy prostor v objektu SK Sigma Olomouc a.s., pro zřízení strážnické stanice.

Místní samosprávy svou aktivní snahou zřetelně podporují oblast prevence kriminality na místní úrovni za finanční pomoci nadačních fondů a dalších občanskoprávních subjektů. (blíže viz.příloha 4.25.)

PŘEHLED FINANCOVÁNÍ PREVENCE KRIMINALITY VYBRANÝCH MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV OLOMOUCKÉHO KRAJE

	obec	jiné zdroje
2003	5.043.826,-	6.663.545,-
2004	2.992.340,-	5.688.905,-

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

4. Rozbor trestné činnosti v Olomouckém kraji

Zcela dominujícím způsobem ovlivňuje pocit bezpečí občanů Olomouckého kraje především páchaná kriminalita a výskyt sociálně patologických jevů. Právě kvalitní znalost místních poměrů, vývoje, struktury i obsahu trestné činnosti nám může zřetelně pomoci k nastavení odpovídajících organizačních opatření. Což bezpochyby prokazuje již zmiňovaný dotační program Ministerstva vnitra České republiky, Program prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství, který reaguje na nejdůležitější a neobjektivnější informace o trestné činnosti.

V souvislosti s analýzou kriminality jako jednoho ze základních podkladů pro realizaci programu prevence kriminality je nutné si uvědomit, že Policie ČR má nezaměnitelnou roli v oblasti evidování trestné činnosti (Fritscherová 2003). Z uvedených důvodů se Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje opírá také o tato relevantní statistická data, která charakterizují nejen Olomoucký kraj, ale i jeho územní členění. Především vychází z podkladových materiálů Bezpečnostní analýzy Olomouckého kraje, Správy severomoravského kraje Policie ČR a doplňujících dokumentů.

Z hlediska bezpečnostní problematiky je možno souhrnně konstatovat **pokračování stabilizační charakteristiky** dlouhodobého vývojového trendu v rámci teritoria Olomouckého kraje dalším snížením evidované kriminality. Je třeba podtrhnout, že pokračuje dlouhodobý trend poklesu kvantity případů od roku 1994 a růst zkvalitňované výslednosti policejní práce vyjádřený především zvýšenou objasněností trestných činů. Z objektivního přístupu je tedy vždy vhodné celkově považovat řadu srovnávacích údajů **výslovně za orientační** a statistické údaje brát spíše jako pracovní základ pro další porovnávání a analyzování všech faktorů důležitých pro policejní činnosti (Správa severomoravského kraje Policie ČR, 2005).

Olomoucký kraj

- Z celorepublikového pohledu a v porovnání s ostatními kraji v České republice dosahuje Olomoucký kraj za období posledních tří let **viditelně pozitivních změn**. Zatímco v roce 2002 zastával 6. místo zatíženosti trestné činnosti, v roce 2004 se podstatným způsobem zlepšil a posunul až na 9. příčku nejzatíženějších krajů trestnou činností v České republice. Zjištěné škody představovaly v roce 2004 částku 8.007.000,-Kč.

- **V porovnání základního srovnání v rámci NUTS II. Střední Morava** (Olomoucký a Zlínský kraj), můžeme konstatovat **určité snížení celkového nápadu trestné činnosti**, který u Zlínského kraje představuje v letech 2002 – 2004 téměř 15% a u Olomouckého kraje 7%. Přes tato definovaná opatření setrvává Zlínský kraj na 11.místě celkové zatíženosti, zatímco Olomoucký kraj ve svém zpomaleném snižování viditelně v žebříčku postoupil.
- Na dosaženém stavu se jen s minimálními odchylkami podílejí všechny okresy v rámci kraje. Souhrnně lze říci, že za **nejbezpečnější okres v Olomouckém kraji můžeme považovat okres Šumperk a za nejzatíženější okres Olomouc**, který vlastní nejpočetnější krajské město. Podle druhu statisticky evidované kriminality **dlouhodobě nejvíce „trápí“ Olomoucký kraj majetková kriminalita** (zejména krádeže vloupáním a krádeže prosté), která vysoce převyšuje ostatní druhy páchané kriminality. Z hlediska struktury kriminality je dále **oproti předchozí době evidován výrazný nárůst násilné trestné činnosti**. (blíže viz.příloha 5.1.)

Pro bližší porovnání a detailní posouzení vlivu a vývoje trestné činnosti předkládáme souhrnný přehled kriminality na území Olomouckého kraje v několika úrovních a různorodého zaměření.

SOUHRNNÝ PŘEHLED VÝVOJE KRIMINALITY NA ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE V LETECH 1999 – 2004

		1999	2000	2001	2002	2003	2004
celkový nápad TČ		19091	18322	16249	16535	15822	15352
z toho	majetková	12914	11925	10139	9542	9513	8808
	hospodářská	1574	1815	1645	2029	1777	1802
	násilná	1749	1884	1778	1767	1632	1763
objasněná TČ		9337	9603	9794	8919	7694	7795

zdroj PČR

ZATÍŽENOST ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE KRIMINALITOU NA 10 000 OBYVATEL

	2000		2001		2002		2003		2004	
Okres Olomouc	333,36*	1.	289,00*	3.	284,53*	2.	300,94*	1.	304,08*	1.
Okres Přerov	332,66*	2.	297,54*	1.	322,33*	1.	276,38*	2.	253,90*	2.
Okres Šumperk	185,60*	5.	169,61*	5.	177,25*	5.	177,11*	5.	163,16*	5.
Okres Prostějov	251,89*	4.	213,44*	4.	223,88*	4.	196,73*	4.	188,14*	4.
Okres Jeseník	270,21*	3.	294,11*	2.	266,03*	3.	230,14*	3.	206,90*	3.
Olomoucký kraj	285,80*		254,54*		259,68*		248,65*		239,18*	

zdroj PČR, ČSU

*evidovaná trestná činnost v přepočtu na 10 000 obyvatel k 31.12.

CELKOVÁ KRIMINALITA OLOMOUCKÉHO KRAJE V POROVNÁNÍ S OSTATNÍMI KRAJI V ČESKÉ REPUBLICE

	2002		2003		2004	
Praha	102873	1.	99119	1.	99343	1.
Zlínský kraj	12493	11.	11040	11.	10639	11.
Moravskoslezský kraj	37705	3.	37391	3.	35163	3.
Olomoucký kraj	16535	6.	15822	8.	15352	9.
Jihomoravský kraj	35427	4.	34463	4.	32084	5.
Kraj Vysočina	8934	14.	8693	14.	8526	14.
Pardubický kraj	11285	12.	10540	13.	10519	12.
Královéhradecký kraj	13307	10.	12822	10.	12692	10.
Liberecký kraj	16067	8.	15667	9.	15357	8.
Ústecký kraj	30008	5.	30934	5.	32375	4.
Karlovarský kraj	11135	13.	10609	12.	10374	13.
Plzeňský kraj	16006	9.	16236	6.	16935	6.
Jihočeský kraj	16266	7.	15837	7.	16494	7.
Středočeský kraj	42154	2.	38567	2.	37776	2.

zdroj PČR

Okres Olomouc

- Trestnou činností nejzatíženější okres Olomouc úspěšně vykazoval **od roku 1999 sestup nápadu trestné činnosti**. Zlomovým rokem se stal **rok 2003, od kterého opět dochází k pozvolnému nárůstu podílu nápadu** obecné kriminality na tomto území.
- Z jednotlivých druhů trestné činnosti je nejvyšší zastoupení u **majetkové kriminality, která ukončila snižující trend v roce 2003**, čemuž dopomohly krádeže prosté, zejména kapesní krádeže a krádeže z motorových vozidel. Od roku 2003 zaznamenává okres Olomouc také výrazným nárůstem nový trend násilné trestné činnosti. *(blíže viz.příloha 5.2.)*

Okres Přerov

- Okres Přerov v porovnání s okresem Olomouc, u kterého od roku 2003 narůstá nápad trestné činnosti, si **ponechává od téhož roku tendenci stále mírného sestupu**. V přepočtu na 10 000 obyvatel se řadí na druhé místo v zatíženosti trestnou činností v Olomouckém kraji.
- Z jednotlivých druhů trestné činnosti **zajímavě kulminuje v okrese Přerov násilná kriminalita**, která se viditelně každoročně zvyšuje a snižuje. Zatímco **v roce 2002 počtem 616 zcela přesáhla všechny ostatní okresy** v Olomouckém kraji, již v letech 2003 představovala 400 spáchaných skutků a v roce 2004 celých 487 skutků.
- V posuzovaném období posledních 6ti let se v oblasti majetkové kriminality **pozvolným tempem stále zvyšuje podíl vloupání do bytů a rodinných domů**. *(blíže viz.příloha 5.3.)*

Okres Prostějov

- **Nápad trestné činnosti v okrese Prostějov soustavně, až na rok 2002, průběžně klesá.**
- Z jednotlivých druhů trestné činnosti můžeme vnímat kriminalitu tohoto okresu za **mírně kulminující, avšak bez výrazných odklonů** a zcela viditelných zásahů, které by mohly souhrnně upozorňovat na dominanty, či hrozby tohoto území. *(blíže viz.příloha 5.4.)*

Okres Šumperk

- Území okresu Šumperk, jak již bylo úvodem řečeno, patří v **přepočtu na 10 000 obyvatel k nejméně zatíženému** okresu v Olomouckém kraji.
- Stejně jak v okrese Jeseník, i zde můžeme zaznamenat koncentraci velkých rekreačních oblastí, **s kriminalitou zaměřenou jak na vlastní rekreační objekty**, tak na zaparkované dopravní prostředky. Z uvedených důvodů dosahuje **vloupání do chat a ostatních objektů** významného podílu na majetkové kriminalitě. *(blíže viz.příloha 5.5.)*

Okres Jeseník

- Přestože z celkového pohledu můžeme vykazovat nápad kriminality v okrese Jeseník za nejnižší v celém kraji, v zatíženosti území, tedy v přepočtu na 10 000 obyvatel dosahuje tento obvod již **3.místa v žebříčku zatíženosti území v Olomouckém kraji.**
- Zatímco do roku 2001 bylo patrné zvyšování nápadu trestné činnosti, **od roku 2002 doposud, dochází v okrese Jeseník k sestupnému fenoménu nápadu kriminality.** Ve stejném duchu se preferuje na tomto území také majetková kriminalita.
- Z jednotlivých druhů trestné činnosti nám naopak vykazuje **stálý nárůst zejména nápad hospodářské kriminality s výjimkou roku 2004.**
(blíže viz.příloha 5.6.)

5. Vnímání bezpečnosti a vlivu preventivních opatření

5.1. Celorepublikový rozsah

Na celorepublikové úrovni se v nedávné době uskutečnily hned dva ojedinělé výzkumy, které se soustředily na pocit bezpečí občanů v České republice. Prvním z výzkumu se stal dlouhodobý grantový projekt Ministerstva vnitra České republiky „**Kontinuální výzkum viktimizace a pocitu bezpečí občanů**“, který provedla **v letech 1999 – 2003** agentura UNIVERSITAS formou pravidelného vyhodnocování postojů veřejnosti k bezpečnostní problematice. Tento proces můžeme ze

statistického pohledu realizovaných šetření vnímat neobjektivněji, neboť není ve svém časovém rozsahu tolik ovlivňován medializovanými případy a náhlými událostmi.

Předkládaná závěrečná zpráva tohoto výzkumu podrobným způsobem definuje celou řadu aktuálních trendů a poznatků, z nichž vyjímáme následující :

Viktimizace 1999 – 2002

- Od roku 1998 fakticky nepoklesl podíl občanů přímo postižených trestným činem
- Polovina z těch, kteří čin ohlásili policii, považují její reakci přinejmenším za solidní a přiměřenou situaci
- Příčinou nehlášení činů bývá nejčastěji pochybnost o možnosti dopadení pachatele, případně neochota podrobit se vyšetřovacím procedurám.

Hodnocení bezpečnostní situace občany

- V percepci nejdůležitějšího problému se mírně zvýšil důraz na obecnou kriminalitu, ve skupině ekonomických problémů vystoupila do popředí nezaměstnanost. Platí tedy, že ve veřejném mínění se kriminalita víceméně vrací na první místo v žebříčku „hlavních problémů“. Tuto tendenci posiluje vyšší senzitivita veřejnosti vůči organizovanému zločinu.
- Pro subjektivní hodnocení bezpečnostní situace ve státě se stále hodí parafráze českého pořekadla „jinde hůře, doma nejlíp“. Poslední výzkum potvrzuje existující diskrepanci mezi pocitem bezpečí doma a na ulici.
- V oblasti vývoje bezpečí lze uvažovat o jakémsi efektu adaptace na nové bezpečnostní podmínky. Klesá podíl občanů přesvědčených o nárůstu kriminality, ovšem v názoru na celkovou úroveň kriminality je zaznamenáván určitý meziroční vzestup.
- V oblasti prevence kriminality a zapojení občanů je zaznamenáván setrvalý stav. Mírně roste povědomí o instalaci technických systémů, což je logické a pozitivní.
- Zatím se neprojevuje tendence k rozvoji občanských svépomocných aktivit. Může zarážet vysoká míra nejistoty v otázce neznalosti preventivních programů, na straně druhé žije velká část respondentů na malých obcích. Byl pozorován mírný nárůst, pokud jde o zavádění preventivních programů nebo technických systémů, a bohužel pouze stabilizovanost v počtu nebezpečných míst.

Důvěra v instituce

- Pozvolný vzestup důvěry občanů ve vztahu k policii i k MV ČR deklarovalo v roce 1998 52%, 1999 dokonce 60% a 2003 celých 66% respondentů.
- Typickou připomínkou veřejnosti je poukaz na „menší viditelnost“ policie. Z hůře hodnocených položek lze dále vybrat problém byrokratického přístupu a podezření na korupční prostředí.

Percepce rizik – konkrétní obavy a pravděpodobnost postižení

- Na prvním místě žebříčku stojí (fakticky) jak obavy, tak vysoká pravděpodobnost ukradení auta a dopravní nehody.
- V průměrných hodnotách vítězilo vloupání.

Další zdroje obav a zneklidnění občanů

- Na čele žebříčku lze nalézt obavy z organizovaného zločinu, z drogové problematiky a obecně z růstu agresivity a násilí ve společnosti

Xenofobie a extremismus

- Opakovaně se ukazovalo, že veřejnost jako celek výrazně odsuzuje aktivity a ideologii skinheads i neonacistů.
- Etnické předsudky nejsou příliš výrazně šířeny.
- Postoje k Romům setrvávají blízko pólu malých sympatií, předchozí analýzy ovšem ukázaly, že nejde ani tak o rasové důvody jako kulturní intoleranci.

Z celkového pohledu prokázal výzkum příznivý vývoj v percepce rizik, pocit bezpečí občanů se průběžně zlepšoval. V mírně pozitivním duchu byl ohodnocen také vývoj spokojenosti s policií a důvěry k institucím. Proces adaptace na rizika byl patrný zvláště v Praze, což podnítilo uvažování o „normalizaci“ rizik. I když sociální diferenciací postojů není příliš výrazná, má tendenci se zvýrazňovat. Její postižení komplikují známé fenomény paradoxu obav, když vyšší míru zneklidnění deklarují skupiny spíše méně ohrožené - starší občané (Buriánek 2003).

Druhý významný výzkum provedla, na základě výběrového řízení realizátorem projektu PHARE, Společnost STEM/MARK **v roce 2004** pod názvem „**Výzkum spokojenosti občanů s prací Policie ČR**“. Východiskem projektu se stal model řízení organizací EFQM Excellence, který je postupně zaváděn do práce Policie ČR.

Pocit bezpečí a úroveň veřejného pořádku

- Pocit ohrožení a obavy z trestných činů pociťují s různou intenzitou více než dvě třetiny občanů. Pocity ohrožení a nebezpečí jsou významně spojeny s velikostí města, kde občan bydlí. Přirozeně je proto pocit nebezpečí nejsilněji vnímán Pražany. Větší obavy jsou registrovány ještě mezi obyvateli středních a severních Čech. Naopak jako lokality s nižší mírou pocitu nebezpečí lze označit oba moravské kraje, jižní a východní Čechy.
- Všeobecně je přítomný, podle daného výzkumu, strach z dopravních nehod, kterých se obávají 4/5 občanů.
- Mezi znepokojivé trestné činy, u kterých jsou obavy vyšší, patří vandalismus, kapesní krádeže, vloupání do bytu, domu, chalupy a vloupání do auta (zhruba 2/3 občanů). Fyzického násilí v různých formách se obává téměř polovina občanů.

Zkušenosti s trestnou činností

- Zkušenost s trestnými činy přímo či zprostředkovaně měla během uplynulých 12 měsíců více než polovina občanů.
- Třetina občanů ČR se stala obětí některého z trestných činů (včetně vandalství) osobně, další čtvrtina má podobnou zkušenost zprostředkovanou svými blízkými.

Zkušenosti s Policií ČR v místě bydliště

- Během jednoho roku byly v jakémkoli kontaktu s Policií ČR dvě pětiny občanů. Výrazně nejčastěji to bylo v souvislosti se silniční kontrolou (třetina z nich).
- Oznámení Policii ČR podalo 13% občanů z těch, kteří uvedli kontakt s policií.
- Spokojenost při těchto kontaktech se pohybuje okolo 70%. Obvodní či místní oddělení Policie ČR osobně navštívilo 11% občanů.

Hodnocení práce Policie ČR

- Celkově jsou s prací Policie ČR v místě bydliště spokojeny dvě třetiny občanů a dvě pětiny poukazují na její postupné zlepšování v posledních letech. Velmi příznivě je i hodnocení jednotlivých aspektů práce policie.
- Více lidé prokazují svou informovanost k policii v rámci celé ČR (51%) než v místě bydliště (36%).
- Více než 2/3 občanů považují Policii ČR za partnera, na kterého se mohou s důvěrou obrátit, 68% je přesvědčeno o kvalitně a profesionálně vykonávané práci policistů a 58% občanů míní, že Policii ČR řídí schopní odborníci.

Negativní jevy v práci Policie ČR

- Mezi negativní jevy v práci Policie ČR je, podle veřejnosti, v porovnání s ostatními úřady poměrně stejná míra korupce.
- Osobní zkušenost s korupcí policistů přiznává 13% občanů. Jako alarmující se však ukazuje nízká důvěra občanů ve snahu Policie ČR, dostatečně prošetřit případy korupce ve svých řadách. Nevhodné chování či nesprávné jednání policistů zaznamenala necelá třetina občanů.
- O objektivitě sdělovacích prostředků, které informují o práci Policie ČR a vývoji kriminality pochybuje zhruba polovina občanů.

Prevence

- Občané ČR si většinou uvědomují, že policie nemůže sama zabezpečit prevenci trestné činnosti.
- Tři čtvrtiny lidí sdílejí názor, že o jejich bezpečnosti a o bezpečnost jejich majetku by se měli rovnoměrně starat sami občané, policie a místní samospráva.
- Čtyři pětiny občanů kromě toho, že se vyhýbají nebezpečným místům, podnikly i nějaká opatření. Nejčastěji si lidé pořizují speciální zajištění oken a dveří (polovina populace).
- Osobní zkušenost s nějakou preventivní akcí Policie ČR má polovina občanů, nejznámější z nich je akce Kryštof.

- Z preventivní činnosti policie jsou nejlépe oceňovány silniční kontroly (dvě třetiny je považují za dostatečné).
- Více než polovina lidí však považuje za nedostatečnou prevenci v oblasti zamezování pouliční kriminalitě a kriminalitě mládeže, a také v oblasti potírání prostituce.
- Názory na posílení přítomnosti policie v místě bydliště občanů se významně liší podle velikosti obce. Vcelku nejčastěji si lidé přáli posílit pěší hlídky policistů společně s autohlídkami. Pětina obyvatel nepociťuje nutnost přítomnosti policie v ulicích zvyšovat.
- Za velice užitečný pro zvyšování bezpečnosti považují občané kamerový systém (3/4), přičemž nemají obavy z narušování soukromí.

Výsledky jmenovaného výzkumu jednoznačně dokládají pevné a srozumitelné zakotvení Policie ČR v povědomí veřejnosti jako nezbytného článku systému demokratických institucí, a to se všemi viditelnými přednostmi i nedostatky. Policie se vymanila z pozice čistě represivní složky a úspěšně prošla procesem transformace do podoby „služby veřejnosti“. V těchto procesech nejsou občané nekritičtí, uvědomují si slabá místa v práci Policie ČR, zároveň však dokáží ocenit její přínos pro řadového občana (STEM/MARK 2004).

5.2. Území Olomouckého kraje

Ve vybraných městech Olomouckého kraje, které byly zapojeny v Programu prevence kriminality na místní úrovni Ministerstva vnitra České republiky, se v různorodých intervalech uskutečnily sociologické průzkumy o vnímání pocitu bezpečí občany. Tato dnes již zastaralá data bohužel nemůžeme ze sociologického hlediska považovat za relevantní a zcela vypovídající. Z uvedených důvodů předkládáme vybrané diferenciaci později provedených celostátních výzkumů, z nichž je možné rozpoznat sociální profil jednotlivých krajů.

Mimochodem detailnější a nejaktuálnější výsledky prováděného průzkumu mezi občany Olomouckého kraje k problematice bezpečí a vztahu krajské samosprávy k preventivním opatřením, budou veřejnosti k dispozici na konci roku 2005, kdy proběhne všeobecný průzkum veřejného mínění občanů Olomouckého kraje.

Z několikaletého sociologického výzkumu agentury UNIVERSITAS „**Kontinuální výzkum viktimizace a pocitu bezpečí občanů**“, v letech 1999 – 2003 můžeme z hlediska ustanoveného regionálního uspořádání ČR vnímat následující skutečnosti:

- Jako relativně chudší se jeví respondenti z Libereckého kraje, Olomouckého kraje, Ústeckého kraje, Moravskoslezského kraje.
- Viktimizace přesahuje 30% v Praze, v kraji Ústeckém, Plzeňském a Středočeském. Vedle pozitivně se jevícího Královéhradeckého kraje zastává Olomoucký kraj 23% podíl.
- Značná disparita je viditelná zejména při posouzení pocitu bezpečí večer při pohybu v okolí bydliště. Zatímco v roce 2002 se jako nejrizikovější ukazovaly –

- Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj, Ústecký kraj, v současnosti jsou relativně vyšší obavy na severu Moravy, v západních a středních Čechách.
- V důvěře ve státní policii je na špičce Plzeňský i Ústecký kraj. Na druhé straně v Praze a v Olomouckém kraji je důvěra nižší.
 - V žebříčku spokojenosti s policií jsou stále v čele kraje Plzeňský, Moravskoslezský a Pardubický, pozici posiluje Královehradecký kraj. Zlepšily se také názory na policii v kraji Ústeckém a Zlínském. Z hlediska celkové spokojenosti s policií se však pořadí krajů průběžně mění.
 - V oscilaci obav ze zločinnosti dochází k poměrně „zlepšených“ postojích v Olomouckém regionu, kde dominuje jenom výraznější obava z podvodů. V obavách z loupeže a krádeže vede Praha a kraj Vysočina. Praha má navíc větší obavy z extrémistů, skinů, ze zbití, útoku teroristů. Kraj Vysočina se více obává vedle loupeže i vraždy. Karlovarský kraj má vyšší index u šikanování a zneužívání.

Výzkum poukázal na mírně vyšší podíl respondentů přiznávajících zkušenost s viktimizací, obzvláště znepokojivý je pak i vysoký počet opakovaně postižených. Ve struktuře trestných činů tradičně vysoce převažují majetkové činy nad násilnými, 60% se jednalo pouze o drobnější krádeže - z auta, na veřejnosti (Buriánek 2003).

„Výzkum spokojenosti občanů s prací Policie ČR“ společnosti STEM/MARK z roku 2004 bohužel nedokumentuje zjištěné údaje v rámci územního členění Olomouckého kraje, nýbrž po jednotlivých správách Policie ČR. Výjimku tvoří okres Šumperk, který byl detailněji monitorován v souvislosti se zaváděním procesu a testováním MODELU EFQM.

Okres Šumperk

- Okres Šumperk patří k bezpečným okresům.
- Okres Šumperk nemá výrazně problémová místa, která jsou charakteristická pro Severomoravský kraj (jako jsou okolí hospod a místa s problémovou mládeží a bezdomovci), problémy však mírně nad průměr kraje způsobují veřejné objekty v nočních hodinách a neosvětlená a málo frekventovaná místa.
- Obavy z krádeží jízdních kol jsou nadprůměrně vysoké v celém Severomoravském kraji a v okrese Šumperk jsou ještě výraznější. I obavy z krádeží motocyklů zde mírně přesahují krajský průměr. Naopak na rozdíl od krajského i celorepublikového průměru se obyvatelé tohoto okresu výrazně méně obávají kapesních krádeží a zejména fyzického napadení.
- Kontakty občanů s policií v posledním roce odpovídají celorepublikovému průměru, avšak v kontextu Severomoravského kraje jsou nadprůměrné.
- Zájem o práci Policie ČR je na celokrajském průměru, v okrese je však ve srovnání s celokrajským průměrem větší informovanost o práci policie v místě bydliště a v rámci celé republiky. V okrese je nadstandardní zájem o informace týkající se pravomocí policie, kontaktních adres a telefonních čísel na policii a materiálně technického zabezpečení policie.

- Policie ČR má v okrese nadstandardní prestiž (69 %) a mezi obyvateli je podprůměrně rozšířen názor, že většina lidí dokáže práci policistů ocenit (33 %).
- Osobní zkušenosti s korupcí u Policie ČR v okrese nepřesahují celorepublikový průměr.
- Ochota poskytnout svědectví v případě trestného činu odpovídá i celokrajské úrovni. Občané v okrese se ve srovnání s celokrajskou situací méně vyhýbají nebezpečným místům a méně instalují speciální zajištění dveří a oken (STEM/MARK 2004).

6. Vyhodnocení účinnosti stávajících opatření a programů

Definice výstupů jednotlivých projektových záměrů, včetně kvalitně provedených kvantifikačních ukazatelů (indikátorů), které mohou po skončení projektu řádně vyhodnotit plnění navrhovaných cílů, jsou v dnešní době nedílnou součástí a standardem odpovědného plánování. Formy užívaných výstupů, výsledků i vlivů těchto indikátorů nám poskytují ideální možnosti k věrohodnému porovnání nákladů s důsledky, či dosažených účinků.

Aby bylo možné v budoucnu sumarizovat tyto potřebné indikátory, vycházíme v koncepčním plánování již nyní z předkládaných východisek preventivních politik, které nám mohou pomoci se lépe orientovat v dané problematice. Z uvedených důvodů jsme přistoupili k dělení prevence podle její základní typologie - sociální, situační a informativní část.

6.1. Hlavní východiska sociální prevence v Olomouckém kraji

Oborová náplň

Sociální prevence patří mezi nejvýznamnější prostředky při výchově dětí v rodinách a výchově dětí ve školách. Je ideálním nástrojem ovlivňující nejen systém vzdělávací a výchovný, ale i fungování dalších institucí zabývajících se rizikovou mládeží. Mezi hlavní oborové představitele této složky prevence můžeme na území Olomouckého kraje v letech 1996 – 2004 zařadit:

- **krizová a poradenská zařízení** ⇒ azylová bydlení
⇒ domy na půl cesty, chráněná bydlení
⇒ nízkoprahová zařízení
⇒ pomoc obětem trestné činnosti
⇒ streetwork
- **sportovní aktivity** ⇒ školní hřiště
⇒ sportovní areály a plácky
⇒ sportovní vybavení

- **vzdělávací a zájmové aktivity** ⇒ **dlouhodobé pobyty**
 ⇒ **jednorázové akce**
 ⇒ **klubové aktivity**
 ⇒ **krátkodobé aktivity**
- **prevenci závislostí** ⇒ **klubová činnost**
 ⇒ **osvětová činnost**

Zcela chybí dostatečná nabídka probačních programů, které by oborově pokryly služby ve zcela nové formě profilované prevence. Probační a mediační služba ČR, jako poměrně nově zřízená služba justice, doposud nezakotvila v povědomí široké veřejnosti. Stejně tak **není v dostatečné míře zabezpečována kvalifikovaná a koordinovaná pomoc obětem trestné činnosti, užší propojení preventivních programů v síti výchovných zařízení a středisek výchovné péče.**

Struktura realizátorů

Na regionální či lokální úrovni je skupina realizátorů **z větší části tvořena zejména nevládními neziskovými organizacemi a charitativními či církevními subjekty.** Tato rozsáhlá skupina je na řadě míst dále doplněna aktivitami **oddělení sociálně-právní ochrany dětí obecních úřadů, příspěvkových organizací, preventivních skupin městské (obecní) policie, preventivně informačních skupin Policie ČR a školských zařízení.**

Jen **systémový a koordinovaný přístup v této poměrně pestré paletě subjektů, může snížit případné riziko duplujících aktivit a nahodilých činností.** Organizační systém může být v preventivním přístupu zefektivněn především s odpovídajícím obeznámením nabídky služeb a aktivit participujících organizací.

Specifika a rizika projektů

Projekty sociální prevence **vyžadují svou povahou potřebné odborné zázemí, které je schopné nastavit kvalitní specializované programy.** V tomto smyslu hovoříme nejen o části projektové, která vyžaduje dobré znalosti místních poměrů, ale i části výkonné jejíž odborné výsledky musí dosahovat vysokého standardu. Z uvedených důvodů můžeme spatřovat zvyšující podíl tzv. **certifikovaných a akreditovaných programů**, které shromažďují ověřené a propracované systémy.

Nesmíme opomínat a stranou nesmí zůstat také propracované způsoby řešení identifikovaných problémů. Mějme na paměti, že zvýšený podíl celé řady rizikových faktorů může být způsoben i třeba sebemenší odchylkou v samotném počátku. Pokřivené sociální programy pak v konečném důsledku neřeší efektivním způsobem poptávku regionu a dostávají se do kategorie zcela nevhodných a zbytečných programů s minimálními výsledky.

Finanční náklady

Sociální prevence i přes svůj široký rozsah nabízených aktivit, **nevyžaduje v takové míře vysoké finanční zatížení.** Pro obce i nevládní neziskové organizace je finanční zabezpečení tohoto typu prevence únosné, neboť s dalšími modifikačními prvky nabízí nesrovnatelné množství dalších variant řešení. Průměrné výdaje jednoho

projektu představují na území Olomouckého kraje částku v řádě několika desítek, či stovek tisíc korun.

Legislativní programová opatření

Programy sociálního charakteru jsou řešeny **snahou dotačních podpor místních samospráv, prioritně v místních podmínkách**. Dále výrazným způsobem **dotačními programy Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, či Ministerstvem vnitra České republiky**. V prvním případě se jedná o podporu sociálních služeb, azylových zařízení. Ve druhém případě, kdy byla v roce 2005 z celkové částky 72.374.000,-Kč podpořena sociální oblast ve výši **11.568.000,-Kč**, se jedná o doplňkovou podporu volnočasových, nízkoprahových a pobytových aktivit Ministerstva vnitra České republiky (www.mvcr.cz).

Účinnost

Efektivita sociální prevence je obtížně statisticky, či ekonomicky měřitelná. Výsledky preventivního účinku lze dovodit **pouze odhadovanými výstupy a výsledky** v budoucím období. To ale neznamená, že by kvalitně nastavený sociální program nenesl žádné plody ovoce. Naopak může rozsáhlým způsobem ovlivnit další vývoj a strukturu patologických jevů. Jeho výchovný prvek je nevyčíslitelný. Z průběžného vyhodnocování vyplývá zkvalitnění sítě preventivních sociálních aktivit, částečná koordinace na místní úrovni.

Rozložení v Olomouckém kraji

Působnost sociální prevence **nelze ohraničit pouze výčtem vybraných obcí** Olomouckého kraje. Lze říci, že rozsah těchto aktivit i průřezová náplň pokrývá takřka celé území kraje. V čem můžeme spíše spatřovat rozdíly je oborové rozložení.

6.2. Hlavní východiska situační prevence v Olomouckém kraji

Oborová náplň

Situační prevence, do které můžeme zahrnout především projekty technické ochrany, řeší zejména kriminalitu v rizikových a často ohrožených oblastech. Nejznámějším zástupcem této kategorie jsou bezpochyby **městské kamerové dohlížecí systémy**, které si již vybudovaly za doby své dlouholeté existence patřičné místo v povědomí veřejnosti. Dále **pulty centralizované ochrany, osvětlení, výpočetní technika, radary, tísňové linky, stojany na jízdní kola** a další neméně důležité prvky prevence.

Struktura realizátorů

Zřizovatelem a hlavním uživatelem preventivních systémů technického charakteru jsou především **útvary městské policie**, které tvoří rozvojem svých aktivit vhodné předpoklady pro zabezpečení této činnosti. Musíme ovšem poznamenat, že díky

technickému rozvoji vybraných systémů, přišla v časové posloupnosti také na řadu určitá synchronizace bezpečnostních složek. Máme tím na mysli, vyvážená a sjednocená spolupráce městské policie s **Policíí ČR**.

Specifika a rizika projektu

S vývojem zabezpečovací techniky je nutné zdůraznit nejen nutné **zvyšování odborných předpokladů obsluhujícího personálu**, ale také **zvýšený podíl údržbářské činnosti a renovačních prvků**. Pro příklad uvádíme městský kamerový dohlížecí systém, při jehož zřízení je nutné počítat také se zavedením profesionální obsluhy, zabezpečením pravidelné údržby a inovací zastaralých technologií.

Finanční náklady

Technická prevence vyžaduje díky novým trendům a soustavnému vývoji v porovnání s ostatními typy prevence poměrně **nejvyšší finanční nákladnost**. Příkladem může být zřízení městského kamerového dohlížecího systému ve městě o počtu 10.000 obyvatel, který činí zhruba částku ve výši 1.500.000,-Kč. Po připomenutí předchozí pasáže je třeba počítat s tím, že tato zřizovací částka není konečná.

Legislativní programová opatření

Preventivní prvky situační prevence jsou ve vztahu ke schválené Strategii prevence kriminality na léta 2004 – 2007, **prioritně podporovány formou dotačního programu Ministerstva vnitra České republiky, Programu prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství**. Realizace programu, který je koncipován za úzké spolupráce Policie ČR vytváří nejefektivnější podmínky pro rozvoj této metody prevence v České republice. Příkladem může být mimo jiné i posouzení částky finanční dotace Republikového výboru pro prevenci kriminality v roce 2005, která činila z celkové výše 72.374.000,-Kč v situační oblasti **59.252.000,-Kč** (www.mvcr.cz).

Účinnost

Okamžitý a pro širokou veřejnost snadno měřitelný efekt, zůstává dlouhodobou prioritou tohoto druhu prevence. Doložené pozitivními výsledky v rozsahu objasňenosti a výskytu trestné činnosti v daných lokalitách, vypovídají o vhodnosti a zvláště účinnosti těchto patření, která s rozvojem technologie daleko snadněji odhalují pachatele a ztěžují jeho protiprávní skutky.

Rozložení v Olomouckém kraji

S městskými kamerovými dohlížecími systémy se můžeme v Olomouckém kraji setkat ve městech:

Olomouc, Přerov, Prostějov, Šumperk, Jeseník, Lipník nad Bečvou, Hranice na Moravě, Šternberk a Mohelnice.

6.3. Hlavní východiska informativní prevence v Olomouckém kraji

Oborová náplň

Prevence mediálního charakteru v sobě zahrnuje jakékoli veřejně dostupné informativní formy. Obecné zvyšování povědomí veřejnosti o legálních metodách ochrany před trestnou činností a informovanost občanů o preventivních aktivitách, probíhá zejména prostřednictvím a s využitím tisku, rozhlasu nebo televize. V Olomouckém kraji můžeme tento typ prevence pozorovat **u tištěných letáčků policie, samolepek, videopořadů, rozhlasových zpravodajství, ohlášení v MHD, apod.**

Struktura realizátorů

Medializace preventivních aktivit, doporučení a ochrany je prováděna zejména **samosprávnými orgány měst**, které přispívají na tyto aktivity finančními prostředky ze svých rozpočtů. V převážné většině se ovšem jedná o jednorázové a úzce vázané typy informativní prevence v místních podmínkách. **Zcela chybí vhodná medializace v průběhu prováděné preventivní aktivity, medializace výsledků preventivních aktivit, či koordinované a ucelené zveřejňování bezpečnostních opatření pro širokou veřejnost na krajské úrovni.**

Specifika a rizika projektů

Výchozím rizikem informativní prevence je nejen její **distribuční síť**, kdy hrozí nevhodně vytipovaná cílová místa, ale **zejména její nezáživná forma sdělení**. V konečném důsledku pak není v takovém případě docíleno zamýšleného způsobu prevence, neboť zůstala bez naprostého povšimnutí a odezvy, nezaujala v povědomí veřejnosti patřičné místo. Je třeba náležitě přihlížet a na tomto místě se objektivně zabývat způsoby mediální kampaně, psychologíí reklam a možnostmi veřejné osvěty.

Finanční náklady

Zmiňovaný typ preventivních opatření spadá do **nejnižší kategorie finanční zatíženosti**. Díky kvantitativně rozsáhlým položkám, které dosahují několika tisíc kusů dochází k úspoře ve výrobním procesu. Takové množství je pak schopné pokrýt opakovaně a i třeba v několika měsících patřičným způsobem tento typ prevence. Do vyšší kategorie spíše zařazujeme výrobu audio a video nahrávek, jejíž náklady mohou být také tzv. **množstevní slevou sníženy**. V roce 2005 investoval republikový výbor pro oblast informativní prevence z celkové částky 72.374.000,-Kč částku **1.554.000,-Kč**. (www.mvcr.cz)

Legislativní programová opatření

Způsob mediálních kampaní a veřejné osvěty je v minimální podpoře dotován z prostředků Ministerstva vnitra České republiky. Uvedená **služba je víceméně vnitřní záležitostí individuálních aktivit místních samospráv, nebo podnikatelských subjektů**, které přispívají na tuto formu rozšířené prevence.

Účinnost

Hovoříme-li o účinnosti informativní kampaně, pak musíme vycházet ze dvou odlišných východisek. Prostorovému přístupu a způsobu realizace. **Ojedinělou výhodou tohoto typu je bezpochyby široké prostorové pokrytí a rozsah medializace.** Možnost oslovení, či ovlivnění několika tisíců skupin obyvatel. Vezmeme-li v úvahu také vydařené vyjádření preventivní metody, která osloví a zaujme, pak **její účinnost nabývá nevyčíslitelného měřítka.**

Rozložení v Olomouckém kraji

Na území Olomouckého kraje probíhá informativní prevence v nejvyšší míře přes útvary Policie ČR a městské (obecní) policie. Dostává se tak intenzivního a široce pojatého **přednáškového způsobu na školy a školská zařízení, domovy důchodců**, apod. Dále přetrvává snaha informovat občany přes **místní tisk a rozhlas.**

B. VLASTNÍ KONCEPCE ROZVOJE PREVENCE KRIMINALITY V OLOMOUCKÉM KRAJI

7. SWOT analýza

Do procesu strategického plánování jsme v jedné z fází analytického procesu zařadili tzv. SWOT analýzu, která **identifikuje silné a slabé stránky, příležitosti i hrozby krajské preventivní politiky**. Abychom zajistili nejkvalitnějších a nejefektivnějších dispozic, byla s ohledem na veřejný zájem, zapojena do tvorby této SWOT analýzy celá řada osobností z Olomouckého kraje, která se v oblasti prevence kriminality již dlouhodobě pohybuje.

Byla vytvořena úzká skupina odborníků, která profilovala stěžejní a základní prvky cílů a východisek tohoto koncepčního dokumentu. Zastoupeni byli odborníci z různých regionů Olomouckého kraje a různých profesí, kterých se prevence kriminality v jakémkoli směru dotýká. Především zástupci samospráv, Policie ČR, městské policie, Probační a mediační služby CR, nevládních neziskových organizací. Kromě uvedených členů byla skupina v širším rozměru zastoupena také jednotlivými odbory Krajského úřadu Olomouckého kraje a dalších, kteří celý dokument směli připomínkovat. Na závěr byl zpracovaný dokument předložen k připomínkovému řízení a obsahovým námitkám členům Komise pro prevenci kriminality a drogových závislostí Rady Olomouckého kraje.

Materiál předkládá, jak vnímají odborníci Olomouckého kraje možnosti řešení konkrétní oblasti v preventivní politice. Jak hodnotí přednosti a rezervy, možná nebezpečí a úspěšné změny. Váha faktoru každého řádku označuje význam dané charakteristiky ve srovnání s ostatními údaji daného okruhu. Nejvýznamnější z nich, označené nejvyšší bodovou váhou zastávají odlišnými typem písma přední pozice tabulky.

Předkladatelé děkují všem spolupracujícím institucím, organizacím i jednotlivým odborníkům, kteří se podíleli na tvorbě tohoto významného dokumentu.

7.1. Silné stránky

Silné stránky (Strengths) – vnitřní faktory		
Věcné, kapacitní a znalostní přednosti, které pomohou využít příležitosti a čelit hrozbám		

Výstižný název silné stránky	Váha faktoru	Poznámka
S1 Vytvořen funkční systém prevence kriminality	43	Mezinárodní, celorepubliková i regionální úroveň
S2 Aktivní zájem samospráv o oblast prevence kriminality	37	
S3 Dostatečná podpora Olomouckého kraje zřízením poradního orgánu Rady Olomouckého kraje, zařazením prevence kriminality do personální struktury činnosti kraje a schválením významných	36	Komise pro prevenci kriminality a drogových závislostí Rady Olomouckého

dokumentů		kraje, manažer prevence kriminality, bezpečnostní analýza, a další
S4 Stabilní systém financování prevence kriminality z MŠMT, MPSV, MVČR a částečně z Olomouckého kraje	32	Dotační programy
S5 Primární prevence legislativně ukotvena v dokumentech MŠMT	21	
S6 Existence Probační a mediační služby ČR, Nadace bezpečná Olomouc, Preventivně informačních skupin PČR a preventivních skupin MP	17	
S7 Existence rozsáhlých služeb NNO se zaměřením na prevenci kriminality	14	
S8 Rozsáhlá síť městských kamerových dohlížecích systémů	10	
S9 Dostatečné množství specifických sociálních služeb	8	Nízkoprahová zařízení, azylové domy, K-centra, Komunitní centra
S10 Poměrně nízký podíl trestné činnosti ve srovnání s ostatními kraji v ČR	7	

7.2. Slabé stránky

Slabé stránky (Weaknesses) – vnitřní faktory

Věcné, kapacitní a znalostní slabiny, které zhoršují schopnost využít příležitostí a ohrožují obranu proti hrozbám

Výstižný název slabé stránky	Váha faktoru	Poznámka
W1 Chybějící finanční infrastruktura prevence kriminality v samostatné působnosti, včetně existence víceletých programů	59	
W2 Nedostatečná odborná úroveň a vzdělání pedagogických pracovníků a policistů v oblasti prevence kriminality	39	
W3 Nedostatečné množství kvalifikovaných a adaptabilních pracovníků uspokojující poptávku preventivních programů	34	Kumulace funkcí
W4 Nevyužívaná kapacita vzdělávacích institucí, absence specializovaných programů	34	Univerzita Palackého, Vyšší odborná škola sociální CARITAS, a další
W5 Neodpovídající informační servis Policie ČR mapující výskyt, vývoj i strukturu trestné činnosti pro širokou veřejnost	34	Relevantní statistická data členěná na obv.odd.PČR
W6 Nedostatečný počet škol komplexně integrující oblast prevence kriminality do kooperujícího systému	34	Modelový program „Zdravá škola“
W7 Nedostatečná mediální prezentace příkladů dobré praxe, nepřehledná informační síť	31	Webová databáze, Bulletin primární prevence v Ol. kraji, programy, výsledky, aj.
W8 Nízké právní vědomí dětí a mládeže v trestní odpovědnosti	28	
W9 Absence evaluace a indikátorů kvality programů prevence kriminality	26	Neexistence certifikace

W10 <i>Nedostatek cílených programů pro školy a programů pro mládež ohrožených sociální exkluzí</i>	22	
W11 <i>Nízká flexibilita Olomouckého kraje v přístupu a nastavení odpovídajících podmínek při čerpání finančních prostředků z EU</i>	22	Podmínky SROP pro žadatele
W12 <i>Nízká spolupráce škol a policie s orgánem sociálně-právní ochrany dětí</i>	17	
W13 <i>Nedostatečná mediální a partnerská otevřenost Probační a mediační služby ČR vůči veřejnosti i dalším subjektům</i>	10	Nejasná náplň, programy, možnosti spolupráce

7.3. Příležitosti

<p>Příležitosti (Opportunities) – vnější faktory Objektivní trendy a změny, které můžeme úspěšně využít k dosažení lepších cílů</p>
--

Výstižný název příležitosti	Váha faktoru	Poznámka
O1 <i>Systém financování a kofinancování preventivních programů Olomouckého kraje v jeho samostatné působnosti</i>	47	
O2 <i>Cílené aktivity zvyšující právní vědomí mládeže, efektivizující přípravu pedagogických pracovníků a motivující další pracovníky v pomáhajících profesích</i>	33	
O3 <i>Vhodné využití finančních prostředků a spolupráce z EU</i>	29	
O4 <i>Existence a sídlo vzdělávacích institucí v Olomoucké metropoli</i>	26	Univerzita Palackého, Vyšší odborná škola sociální CARITAS, a další
O5 <i>Interdisciplinární přístup v koncepčním plánování</i>	26	Doprava, urbanistické členění, sociální služby, policie, justice, školská zařízení, zdravotní péče...
O6 <i>Možnosti stávajících preventivních programů policie</i>	25	
O7 <i>Odpovídající prezentace příkladů dobré praxe</i>	25	
O8 <i>Formulace studijních programů a výzkumů se zaměřením na oblast prevence kriminality</i>	24	
O9 <i>Realizace objektivní mediální politiky</i>	17	
O10 <i>Rozvoj specializovaných programů Probační a mediační služby ČR</i>	14	
O11 <i>Vznik asociace NNO specializujících se na prevenci kriminality</i>	9	

7.4. Ohrožení

Hrozby (Threats) – vnější faktory Ohrožující nebo budou ohrožovat dosažení cílů

Výstižný název hrozby	Váha faktoru	Poznámka
T1 Nárůst počtu sociálně vyloučených osob a vznik segregovaných skupin participujících se výrazným způsobem na zvýšené kriminalitě	31	
T2 Nárůst sociálně patologických jevů a kriminality u dětí a mládeže	30	V primární prevenci zejména šikana
T3 Obtížné rozkrytí latentní kriminality	26	Sociální důsledky
T4 Nedostatečnost právního rámce – legislativa – zejména vymahatelnost sankcí	23	
T5 Úzká profilace programu prevence kriminality MVČR	20	Program prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství, MVČR
T6 Udržitelnost projektů ukončením přímého financování z EU	17	
T7 Změna programových záměrů a aktivit nových samospráv	16	
T8 Nekooperativní a nesladěné podmínky pojmového aparátu snižující efektivnost a kvalitu navrhovaných preventivních programů	10	
T9 Zvýšený počet obětí dopravních nehodovostí	7	Zdravotní a sociální aspekty
T10		

8. Identifikace cílů a priorit

Cíle a priority prevence kriminality Olomouckého kraje na období 2006 – 2010 jsou formulovány na základě:

- Analýzy vývoje trestné činnosti v Olomouckém kraji, která slouží jako podklad pro plánování zejména situační a sociální prevence
- Zkušeností z předcházejících let v oblasti prevence kriminality, zejména zkušeností na národní úrovni
- Sociologického a kriminologického výzkumu na národní; regionální i místních úrovních, se zaměřením na výzkum pocitu vnímání bezpečnosti občany
- Hodnocení efektivity preventivních opatření realizovaných v České republice, účinnosti stávajících programů
- Rozboru finančních podpor a struktur dotací pro oblast prevence kriminality
- Zahraničních zkušeností v oblasti prevence kriminality

Váha identifikovaných faktorů SWOT analýzy jasně upřednostňuje vybrané ukazatele, které spoluurčují základní strukturu cílů a priorit pro nastávající plánované období. Ve strategii je uplatňován postup odstraňování slabých stránek za využití příležitostí. Na základě těchto výsledků byly vygenerovány obecné a dílčí cíle, které jsou základem celé strategie.

8.1. Obecné cíle

Úvodem je třeba zmínit, že obecné cíle Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje na období 2006 – 2010 jsou v souladu a vazebně propojeny se specifickými cíly Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje, vývojovými trendy, programovými záměry Ministerstva vnitra České republiky i Strategií prevence kriminality na léta 2004 – 2007.

Hlavním cílem preventivních opatření je předcházet vzniku kriminality a reagovat na takové aktuální problémy, které formou interdisciplinárního přístupu mohou být včasnou preventivní službou minimalizovány. Z uvedených důvodů je nevyhnutelné vytvořit profesionální systémovou síť prevence kriminality, která bude moci vytvářet odpovídající podmínky rozvoje preventivních programů v jednotlivých lokalitách Olomouckého kraje.

Pro splnění definovaných požadavků jsou hlavními cíli strategie:

- **Posilovat odpovědnost a působnost obcí, či mikroregionů v oblasti prevence kriminality. Vytvářet optimální podmínky pro trvalé začlenění víceletého Programu prevence kriminality do sociálních programů měst a obcí, včetně financování, bez ohledu na změnu programových záměrů a aktivit nových samospráv.** K dosažení tohoto cíle využít odpovídající prezentace příkladů dobré praxe, možnosti stávajících preventivních programů Olomouckého kraje v jeho samostatné působnosti, vytvořené konzultační sítě specializující se na prevenci kriminality a realizaci objektivní mediální politiky.
- **Vytvářet a podporovat vlastní preventivní projekty celokrajského charakteru.** Iniciativně deklarovat zájem získat finanční prostředky z Ministerstva vnitra České republiky pro oblast prevence kriminality Olomouckého kraje. Vytvářet celokrajské projekty ucházející se o finanční podporu z EU.
- **Využít dostupných finančních nástrojů podpor Evropského sociálního fondu a Ministerstva vnitra České republiky pro oblast prevence kriminality a sociálně patologických jevů, k rozvoji a realizaci preventivních projektů Olomouckého kraje.** Získat potřebné prostředky podporující vznik a rozvoj preventivních okruhů na území Olomouckého kraje. Zejména ve vztahu k odbornému vzdělávání a podpůrných prostředků snižující vliv sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.

- **Vyčlenit dostatek vlastních finančních prostředků z rozpočtu Olomouckého kraje pro oblast prevence kriminality, které mohou být za předem stanovených podmínek žadatelům přerozdělovány. Tyto příspěvky poskytovat v souladu s komunitními plány rozvoje obce (mikroregionů) nebo strategickými dokumenty a plány preventivních aktivit obce (obcí). Zmíněný cíl včlenit do rozpočtového záměru Olomouckého kraje na období let 2006 – 2010.**
- **Metodicky a organizačně zajišťovat vyhlásování a naplňování programů prevence kriminality Olomouckého kraje na jednotlivá léta. Podporovat vznik víceletých preventivních akreditovaných programů. Za tímto účelem zvažovat prospěšnost realizace víceletých programů, které se osvědčily a získaly potřebnou akreditaci.**
- **Na úrovni primární prevence věnovat dostatečnou pozornost největšímu problému Olomouckého kraje ve školství – šikaně.**
- **Zpracovat systém evaluace a indikátorů kvality programů prevence kriminality. Připravit minimální standardy kvality poskytovaných služeb v oblasti prevence kriminality a zavázat realizátory podpořených projektů k jejich dodržování. K dosažení tohoto cíle využít existenci vzdělávacích institucí, jako možnosti k formulaci studijních programů a výzkumů se zaměřením na oblast prevence kriminality.**
- **Podporovat partnerskou realizaci preventivních programů za úzké spolupráce více subjektů. Deklarovat podporu Olomouckého kraje nestátním neziskovým subjektům, za jasně stanovených podmínek. Rozvíjet součinnost jednotlivých subjektů preventivních programů a školských zařízení na všech stupních vzdělávání s cílem zvýšení právního vědomí dětí a mládeže. Prohlubovat vzájemnou spolupráci jednotlivých organizací působících v preventivní oblasti – obce, škol a školských zařízení, Policie ČR, městské (obecní) policie, nevládních neziskových organizací, orgánu sociálně-právní ochrany dětí a dalších.**
- **Akceptovat právo na informace, mediální prezentaci i veřejné vzdělávání v preventivní oblasti. Zpracovat jednotný systém informačního servisu Policie ČR, měst a obcí, nevládních neziskových organizací, který by mapoval výskyt, vývoj i strukturu trestné činnosti v souladu se vznikem nových územně samosprávných celků, výši poskytnutých dotací a způsob preventivních opatření. Za tímto účelem využít dobré spolupráce se Správou severomoravského kraje Policie ČR, obcemi a nevládními neziskovými organizacemi.**
- **Odpovídající nabídkou vzdělávacích programů zvyšovat profesní odbornou úroveň pracovníků preventivních služeb. Apelovat na vzdělávací instituce, aby se v jejich programech věnovala ještě větší pozornost teoretické disciplíně prevence sociálně patologických jevů. K dosažení tohoto cíle věnovat více pozornosti vzdělávacím programům zvyšující prestiž a odbornou úroveň pedagogů ve školách i pedagogů pro volný**

čas, manažerů prevence kriminality, preventistů a dalších výchovných pracovníků.

- **Rozvíjet spolupráci na mezinárodní úrovni v oblasti prevence kriminality.**

8.2. Dílčí cíle

Konkrétní cíle Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje na období 2006 – 2010 vychází především z koncipovaných obecných záměrů a vizí tohoto koncepčního dokumentu. V podrobném popisu rozvádí a definují dílčí kroky, které v odůvodnění specifikují charakter a účel plánovaného zaměření. Z ryze praktických a přehledných důvodů je tato část strategie rozložena do několika základních okruhů – Preventivních projektů Olomouckého kraje, programů prevence kriminality Olomouckého kraje, rozvoje systému prevence kriminality Olomouckého kraje a vnitroorganizačních uzpůsobení prevence kriminality v Olomouckém kraji.

Preventivní projekty Olomouckého kraje

Projekty celokrajského charakteru se zaměřením na:

- odborné vzdělávání pracovníků v preventivních oblastech, tvorby odborné sítě kontaktních pracovníků
- volnočasové aktivity
- snížení nejzávažnějších druhů trestné činnosti v Olomouckém kraji

Programy prevence kriminality Olomouckého kraje

Prioritně budou podporovány projekty sociální prevence následujícího typu trestné činnosti a přestupků:

- majetková kriminalita
- násilná kriminalita
- projekty zvyšující bezpečnost v silničním provozu

Prioritně budou podporovány projekty zaměřené na následující cílové skupiny:

- děti a mládež (probační programy pro dětské a mladistvé delikventy)
- rodiče
- mladí lidé opouštějící školské zařízení pro ústavní výchovu
- oběti trestných činů včetně domácího násilí
- sociálně vyloučené skupiny a komunity
- občany po návratu z výkonu trestu

Prioritně budou podporovány projekty určené na poskytování sociální prevence v oblastech:

- krizová a poradenská zařízení (telefonická pomoc, nízkoprahová zařízení, pomoc obětem trestné činnosti, streetwork)
- vzdělávací, probační a zájmové aktivity (sociálně aktivizační programy, sociální poradenství, klubové aktivity, jednorázové akce, dlouhodobé pobyty)
- programy prevence sociálně patologických jevů
- programy pro podporu zvýšené dopravní bezpečnosti obyvatel

Prioritně budou podporovány projekty následujících lokalit:

- lokality, které nejsou v daném kalendářním roce zařazeny v Programu prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství
- v doplňkové fázi v ostatních částech Olomouckého kraje

Rozvoj systému prevence kriminality v Olomouckém kraji

Podpora vzdělávacích programů pro oblast prevence kriminality:

- vytvořit školící centra, moduly, e-learningové vzdělávání pro profesní odborníky i širokou veřejnost
- pořádat pracovní porady u kulatých stolů, realizovat kurzy, semináře, konference se zástupci Policie ČR, městské (obecní) policie, nevládních neziskových organizací, samospráv, škol a školských zařízení, vybraných podnikatelských subjektů

Podpora odborné sítě kontaktních pracovníků v oblasti prevence kriminality:

- udržet stávající síť odborných pracovníků vybraných měst a obcí Olomouckého kraje, rozšířit tuto kontaktní sestavu o zástupce mikroregionů a zástupce nevládních neziskových organizací

Podpora zdravé medializace v oblasti prevence kriminality:

- včlenit do webu Olomouckého kraje internetový portál pro širokou veřejnost podrobně informující o stavu a vývoji kriminality na úrovni jednotlivých lokalit Olomouckého kraje, preventivních opatřeních, databází kontaktních a participujících subjektů, aktualitách i výši přerozdělovaných finančních podpor.
- v dostatečné míře rozšířit preventivní mediální politiku Olomouckého kraje
- metodicky pomoci při implementaci a řešení rozvoje primární prevence v místních podmínkách, současně věnovat pozornost zintenzivnění teoretické disciplíny prevence sociálně patologických jevů ve vzdělávacích institucích
- zavést optimální standardy kvality a povinnosti realizátorů preventivních projektů propagovat a medializovat preventivní záměr veřejnosti
- zpracovat systém evaluace a indikátorů kvality programů prevence kriminality s využitím vzdělávacích institucí v Olomouckém kraji, jako i možností k formulaci studijních programů a výzkumů

Vnitroorganizační uzpůsobení prevence kriminality v Olomouckém kraji

Vnitřní grantový kalendář:

- průběžná aktualizace přehledu zdrojů financování v České republice i Evropské unii s důrazem na sociální oblast

Pracovní skupina pro prevenci sociálního vyloučení Olomouckého kraje:

- podpora rozvoje efektivního mezioborového předávání informací a společného řešení specifických oblastí na úrovni – prevence kriminality, integrace romských komunit, protidrogové prevence, prevence sociálně patologických jevů a sociálně-právní ochrany dětí

Dopravní bezpečnost občanů Olomouckého kraje:

- podpora užší spolupráce s odborem dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu olomouckého kraje. Prosazovat a uplatňovat princip bezpečné cesty v Olomouckém kraji.

Mezinárodní spolupráce Olomouckého kraje:

- s partnerskými regiony Vejle, Reggio Emilia, Baranya, Opole, Würzburg, Vojvodina a dalšími uplatňovat společné preventivní postupy a výměnu zkušeností v oblasti preventivní politiky. Rozvíjet mezinárodní preventivní projekty a spoluúčast na těchto programech v intencích oboustranných dohod (viz. program DAPHNE apod.)

9. Souhrn nutných postupů k zajištění těchto cílů

- V návaznosti na střednědobý dokument, který detailně popisuje výchozí stav a řeší okruh problémů pro rok 2006, vypracovat na léta 2007 -2008 a 2009 – 2010 dva návazné akční plány konkretizující jednotlivé kroky.
- Žádat Ministerstvo vnitra České republiky o přidělení finančních prostředků pro vznik a rozvoj celokrajských preventivních projektů. Vypracovat efektivní preventivní projekty Olomouckého kraje ovlivňující vývoj sociálně patologických jevů a kriminality na území Olomouckého kraje. Za úzké spolupráce se Zlínským krajem (velikostně NUTS II.) postupovat v obdobném duchu při implementaci finančních zdrojů pro oblast prevence kriminality ze strukturálních fondů Evropské unie.
- Vytvořit víceletý projekt vzdělávání odborníků i širší veřejnosti v oblasti prevence kriminality. Zahájit odpovídající spolupráci s vhodnými partnery vzdělávacích institucí, kteří budou schopni se na tomto vzdělávacím modulu podílet. Projekt finančně podpořit ze zdrojů Evropské unie a Olomouckého kraje.

- V roce 2006 zahájit každoroční (případně i víceleté) dotační výběrové řízení pro oblast prevence kriminality.
- Uskutečnit, za účasti policie a samospráv obcí, konferenci nevládních neziskových organizací podílejících se na preventivních projektech v Olomouckém kraji. Zprostředkovat předání vzájemných kontaktů, příkladů dobré praxe. Z tohoto podnětu uzpůsobit a jasně definovat pravidla funkční odborné sítě kontaktních pracovníků.
Oslovit a přiblížit problematiku prevence kriminality také mikroregionům Olomouckého kraje s cílem vyčlenit vybrané pracovníky těchto seskupení do vznikající informační a konzultační sítě prevence v Olomouckém kraji, která bude doplněna zástupci vybraných podnikatelských bezpečnostních aktivit.
- Za úzké spolupráce s krizovým řízením Olomouckého kraje a dalších odborů Krajského úřadu Olomouckého kraje, integrovat do stávajícího webu Olomouckého kraje odpovídající webový portál pro širokou veřejnost.
- Zúžit spolupráci s tiskovým oddělením Krajského úřadu Olomouckého kraje ve vztahu k propagované medializaci preventivních aktivit a programů.
- Legalizovat dosavadní podporu v dílčích skupinách primární prevence zveřejněním legislativního způsobu a forem prováděné primární prevence v místních podmínkách.
- Ve spolupráci s odborníky a vzdělávacími institucemi vypracovat odpovídající standards kvality programů prevence kriminality na území Olomouckého kraje a evaluaci indikátorů kvality preventivních projektů.
- Stanovit jasná pravidla průběžného předávání přehledu zdrojů financování (grantové i dotační programy centrálních orgánů v České republice i Evropské unii).
- Svolat a určit pravidla spolupráce a vzájemné komunikace Pracovní skupiny pro prevenci sociálního vyloučení Olomouckého kraje.
- Navázat úzkou spolupráci s odborem dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Olomouckého kraje.
- Specifikovat a připravit formu a způsob navázání vzájemné mezinárodní spolupráce s vybranými partnerskými regiony v zahraničí. Využít nabídek a přeshraniční spolupráce Ministerstva vnitra České republiky.

10. Specifikace programů a nutných opatření prevence kriminality

Podle schválené Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007 se Program prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství zaměřuje na nejzatíženější lokality trestnou činností, které vykazují vysoké procento rizikovosti. Podporou, zejména situační prevence, akutně řeší nejúčinnějším a finančně nejnáročnějším způsobem zvýšený podíl kriminality ve vytipoovaných místech České republiky.

Ve snaze předejít těmto rizikovým faktorům a včasnou intervencí vůbec zamezit vzniku rizikových lokalit, se Olomoucký kraj rozhodl prioritně podpořit zejména oblast sociální prevence. Přednostně v těch místech, které nejsou v daném roce zapojeny v Programu prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství a v doplňkové fázi podporou rozsáhlých programů sociálního charakteru v ostatních částech Olomouckého kraje.

Ve specifické úrovni místních samospráv je ponechán důraz na kofinancování navrhovaných projektů, harmonické sladění záměrů a dlouhodobých preventivních cílů, včetně vlastní podpory informativní prevence a efektivní medializace realizovaných bezpečnostních opatření.

Z tohoto důvodu podmiňuje Olomoucký kraj svou dotační podporu zejména partnerským organizacím, které se koordinovaně zabývají preventivními aktivitami, jež jsou v souladu s komunitním plánem rozvoje obce (mikroregionu), nebo strategickými plány preventivních aktivit dotčeného regionu.

Jasně definovaný strategický záměr Olomouckého kraje naprosto účelným a efektivním způsobem pokrývá prevenci kriminality v několika úrovněových pásmech.

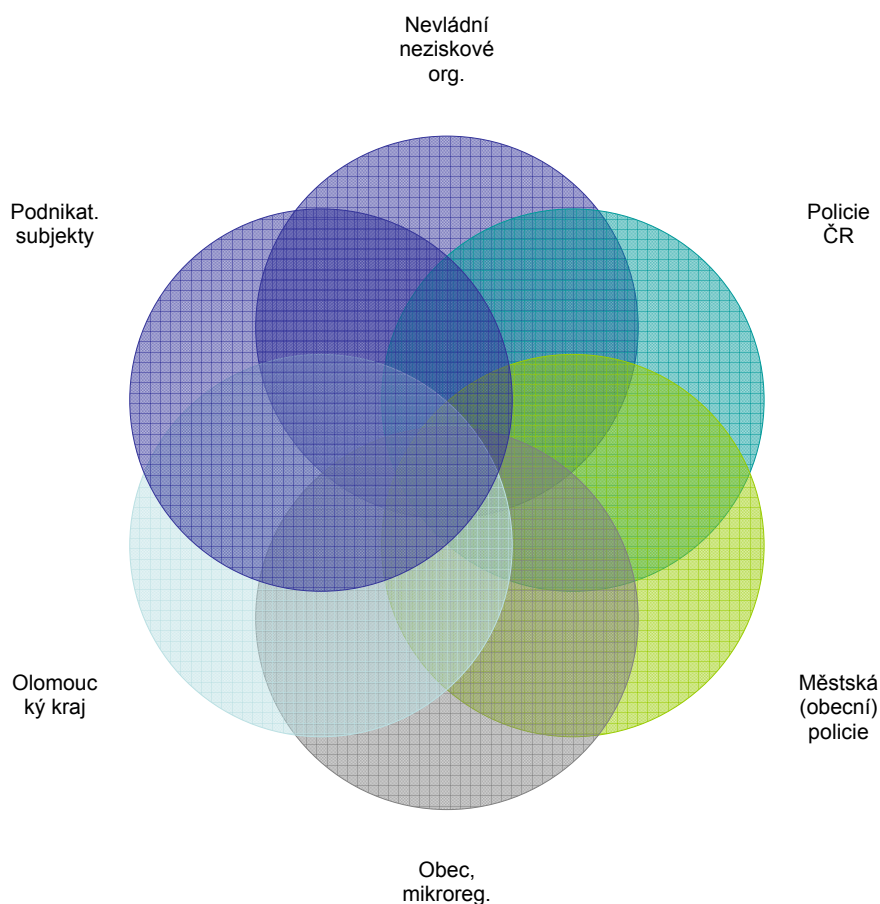
Zejména je zaměřena pozornost na ty lokality Olomouckého regionu, které se nemohou z objektivních důvodů zapojit do Programu prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství. Dále je stupňovitým způsobem řešena naléhavost rizikovosti lokalit Olomouckého kraje a finanční zátěž poskytovaných příspěvků ovlivňující definované problémy. Ministerstvo vnitra České republiky pokrývá v nejvyšší finanční participaci nejohroženější lokality. Olomoucký kraj ve střední vrstvě podpor posiluje ostatní specifické části svého kraje a obce na nejnižší úrovni nejméně zatěžující formou informativní část prevence včetně odpovídající participace u jednoho z výše uvedených programových způsobů.

STRATEGICKY VYVÁŽENÁ PODPORA PREVENCE KRIMINALITY V OLOMOUCKÉM KRAJI

Prioritní finanční podpora Ministerstva vnitra České republiky	Situační prevence	Finančně nejnáročnější forma	Vhodný účinek v nejrizikovějších lokalitách
Prioritní finanční podpora Olomouckého kraje	Sociální prevence	Finančně středně náročná podpora	Všeobecně vhodný účinek
Prioritní finanční podpora obce	Informativní prevence	Finančně nejméně náročná podpora	Všeobecně vhodný účinek

Princip partnerství více subjektů při řešení kriminogenních faktorů i souladu s dlouhodobými záměry a cíly obce (mikroregionů), je nevyhnutelnou součástí strategického a účinného výsledku preventivních opatření. Z uvedených důvodů Olomoucký kraj preferuje a svou podporu prioritně podmiňuje kofinancování uceleného programu žadatelem, který současně přesvědčuje o harmonickém vyvážení svého plánu v porovnání s koncepčními plány a východisky obce (mikroregionu).

PARTNERSTVÍ SUBJEKTŮ V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY

11. Vyžadující spolupráce jiných institucí a jejich cílů

O poměrně zvýšené úspěšnosti preventivních programů můžeme hovořit v případě vhodně nastavených komplexních přístupů, které přináší systémové a strategické řešení problémových lokalit. Z uvedených důvodů je zcela na místě, hledat zejména koordinované a systémové přístupy, které pružně reagují na vývoj a dynamiku rizikových faktorů. Vzájemnou spoluprací zainteresovaných subjektů zvyšují efektivnost, účinnost i smysluplnost veškerých preventivních aktivit.

Vyžadovanou průřezovou spoluprací v oblasti prevence kriminality na území Olomouckého kraje můžeme z uvedených důvodů obsahově rozdělit do následujících tří samostatných bloků, které jasně definují rozložení cílových záměrů.

Ústřední orgány státní správy

Do této kategorie zařazujeme především ty orgány státní správy, které se jakýmkoli způsobem mohou dotýkat oblasti prevence kriminality a synchronizovaně pomoci řešit tuto problematiku na místní úrovni.

- Ministerstvo vnitra České republiky – metodická a finanční pomoc
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky – metodická a finanční pomoc
- Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky – metodická a finanční pomoc
- Ministerstvo spravedlnosti – metodická a finanční pomoc
- Ministerstvo dopravy České republiky – metodická a finanční pomoc
- Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky – metodická a finanční pomoc

Odbory Krajského úřadu Olomouckého kraje

K synchronizaci některých činností Krajského úřadu Olomouckého kraje, které se v oblasti snižování vlivu sociálně patologických jevů prolínají, může dojít jen za předpokladu odpovědně rozdělených klíčových rolí a stupňů řešení.

- odbor strategického rozvoje – zabezpečení aktualizace přehledu zdrojů financování sociální oblasti v České republice i ostatních zemích Evropské unie. Způsobilé informování o uzávěrkách grantových, či dotačních programů, nadačních fondů, ministerstev, krajských úřadů i obcí.
- odbor ekonomický – odpovídající spolupráce v rozpočtové tvorbě dotačních podpor Olomouckého kraje pro oblast prevence kriminality. Úzká spolupráce v průběhu vedeného dotačního programu.
- odbor dopravy a silničního hospodářství – zvýšená spolupráce při řešení a implementaci preventivně bezpečnostních prvků v dopravě. Plánovaných záměrů výstavby a oprav stávajících komunikací.

- odbor informatiky – úzká spolupráce při tvorbě webového portálu prevence kriminality a vzniku dalších informačních a komunikačních technologií.
- kancelář hejtmána – nadále intenzivně spolupracovat na pozvolném rozšiřování mediální preventivní politiky v Olomouckém kraji. Profilovat způsob navázání vzájemné mezinárodní spolupráce s vybranými partnerskými regiony v zahraničí. Mimo jiné se kancelář hejtmána podílí na zpracování projektového dokumentu věnující se problematice ochrany obyvatelstva a s tím i spojené problematiky prevence kriminality.
- odbor sociálních věcí, odbor zdravotnictví, odbor školství, mládeže a tělovýchovy – zintenzívnit a jasně formulovat způsob vzájemné mezioborové spolupráce a předávání informací v tzv. Pracovní skupině pro prevenci sociálního vyloučení Olomouckého kraje. Zejména mezi pracovníky – manažer prevence kriminality, protidrogový koordinátor, koordinátor romských poradců, pracovník pro sociálně patologické jevy a protidrogovou prevenci odboru školství, vedoucí oddělení sociálně právní ochrany dětí. Dle potřeby s dalšími vybranými pracovníky odborů Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Ostatní partneři

Nelze uspokojivě považovat činnost vybraných institucí v preventivním systému za zcela dostačující. Je třeba v integračním duchu navodit neoptimálnější podmínky pro rozvoj a zapojení celé řady dalších subjektů, které mohou nabídkou svých aktivit významně přispět do celého preventivního řízení.

- Nevládní neziskové organizace zaměřené na preventivní činnost v jednotlivých regionech – tvorba efektivních preventivních opatření a programů snižující výskyt sociálně patologických jevů.
- Orgány sociálně-právní ochrany dětí – tvorba a realizace kvalitních programů z oblasti primární prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže pro žáky a studenty základních, speciálních a středních škol.
- Poradci pro národnostní menšiny měst a obcí Olomouckého kraje – úzká projektová spolupráce při řešení sociálně vyloučených osob a komunit.
- Probační a mediační služba ČR - (ředitelství Probační a mediační služby ČR, krajský koordináční tým PMS ČR pro severomoravský kraj, střediska PMS ČR v Olomouci, Přerově, Prostějově, Šumperku, Jeseníku). Cíleně spolupracovat na vzniku odpovídajících a profesně efektivních probačních programů na území Olomouckého kraje.
- Policie ČR – (Správa severomoravského kraje Policie ČR, Okresní ředitelství Policie ČR Olomouc, Přerov, Prostějov, Šumperk, Jeseník, dopravní inspektoráty, železniční policie i obvodní oddělení PČR). Analyzovat situaci a kriminologické podmínky vývoje a vzniku patologických jevů. Za oboustranné spolupráce vytvářet efektivní moduly preventivních opatření.
- Městská (obecní) policie – (obecní policie Bohuňovice, Štěpánov, Hlubočky a městská policie měst Olomouc, Litovel, Šternberk, Přerov, Kojetín, Hranice na Moravě, Lipník nad Bečvou, Prostějov, Kostelec na Hané, Konice, Šumperk, Zábřeh na Moravě, Jeseník). Spolupracovat v preventivní rovině na rozvoji a vhodné spolupráci individuálních opatření.

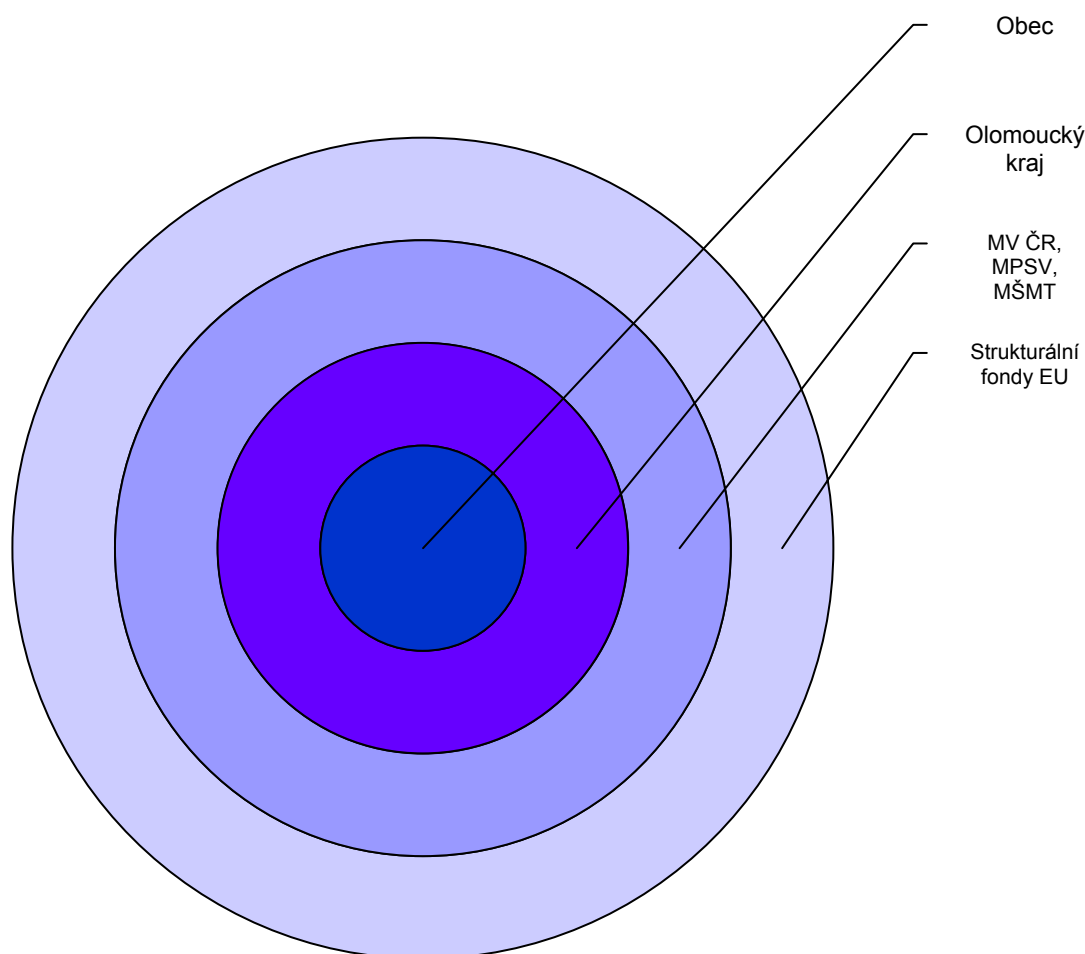
- Univerzitou Palackého v Olomouci - vytvořit vzdělávací projekt v oblasti prevence kriminality, prevence ochrany zdraví (první pomoc) a ochrany obyvatel.

12. Kvantifikace nároků na finanční zdroje

Na základě objektivně zjištěných faktů, můžeme hovořit o snaze vytvořit stabilní a efektivní model financování prevence kriminality v Olomouckém kraji, který vychází ze strategicky vyvážené podpory Olomouckého kraje. Východiskem pro určení výše potřeb finanční podpory z prostředků Olomouckého kraje mohou posloužit zejména jmenované dílčí cíle strategie, které specifikují plánované uskutečnění klíčových aktivit.

Úvodem je třeba zmínit, že v identifikaci konkrétních nároků na finanční zdroje vycházíme ze čtyř základních pilířů, které by na ekonomicky vyvážené úrovni měly řešit tuto specifickou oblast a měly být přínosem pro Olomoucký kraj.

ROZDĚLENÍ FINANČNÍ SPOLUÚČASTI ŘEŠENÉ PREVENCE KRIMINALITY A SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI

Z pohledu Olomouckého kraje je zejména opodstatněné, zabývat se podílem a vkladem jednotlivých institucí do společného řešení vývoje a vzniku sociálně patologických jevů. Do jaké míry je pro Olomoucký kraj možné získat finanční prostředky pro řešení prevence kriminality na krajské úrovni a do jaké míry je nutné vložit vlastní finanční prostředky pro zvýšení bezpečnosti občanů svého kraje. V tomto principu financování předkládáme model finanční podpory Olomouckého kraje pro oblast prevence kriminality v období 2006 – 2010.

Je třeba počítat s finanční částkou na **vzdělávání** odborníků v preventivní oblasti i širší veřejnosti Olomouckého kraje. Podle předběžných propočtů by náklady na vzdělávací modul (e-learningové vzdělávání, úzce profilované vzdělávací programy a další) měly dosahovat v plánovaném období 2006 - 2010 výše **6.000.000,-Kč**. V uvedené položce je zejména počítána maximální finanční podpora z Evropského sociálního fondu (100%).

Drobná školení, výcviky, či semináře jsou v uvedeném období zařazovány před plánovaným průběhem uceleného vzdělávacího modulu. Nejlépe v letech 2006 – 2007, kdy jejich výše by neměla přesahovat roční částky **40.000,-Kč**.

Další položkou je částka vyčleněná na **celokrajské neinvestiční projekty prevence kriminality**, které by měly být realizovány celoplošně (případně regionálně) na celém území Olomouckého kraje. Na realizaci těchto projektů je vhodná spoluúčast státní dotace v rámci Programu prevence kriminality – Partnerství, Ministerstva vnitra České republiky (70%), kterou MVČR zvažuje uvolnit od roku 2006. Povinná účast kraje by mohla představovat **30%** z celkových nákladů na realizaci projektu.

Poslední významnou položkou je podpora samostatných **programů prevence kriminality Olomouckého kraje** určená pro vznik a rozvoj neinvestičních preventivních aktivit na místní úrovni. Ve vztahu k objektivně zjištěným výdajům sociálních projektů, velikostí a druhem zdokumentovaných aktivit a organizací v části A. tohoto koncepčního dokumentu, považujeme za odpovídající vyčlenit z rozpočtu Olomouckého kraje částku 2.000.000,-Kč ročně. Tato suma bude za předem stanovených podmínek přerozdělována pro rozvoj sociální prevence v Olomouckém kraji. Podmínkou zůstává nutná finanční spoluúčast žadatele v maximální výši 25% z celkových nákladů projektu.

FINANCOVÁNÍ PREVENCE KRIMINALITY Z PROSTŘEDKŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE V LETECH 2006 - 2010

název	vzdělávání		celokrajské projekty		program prev.krim.	
hrazeno z	EU	OK	MVČR	OK	žadatel	OK
2006		40.000,-	70%	30%	25%	2.000.000,-
2007		40.000,-	70%	30%	25%	2.000.000,-
2008			70%	30%	25%	2.000.000,-
2009			70%	30%	25%	2.000.000,-
2010	6.000.000,-		70%	30%	25%	2.000.000,-

DOPLŇUJÍCÍ FINANČNÍ ZDROJE PODPORUJÍCÍ ROZVOJ PREVENTIVNÍCH AKTIVIT NA ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE V LETECH 2006 – 2010

MVČR	MPSV	MŠMT	MS ČR	MD ČR
Program prevence kriminality na místní úrovni - Partnerství	Dotační výběrové řízení podpory aktivit zaměřených na sociální prevenci a prevenci krim.	Program prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže	Finanční prostředky pro oblast akreditovaných probačních programů	Programy BESIP

13. Očekávané výstupy

Ve snaze vytvořit nejideálnější podmínky pro budoucí hodnocení plněných úkolů vyplývajících z této strategie a podání souhrnných informací o dosažených výsledcích, definuje strategie své minimální ukazatele a očekávané výstupy. V zásadě se jedná o takové indikátory, které umožní sledovat vývoj plánovaného zkvalitňování systému prevence kriminality v Olomouckém kraji. Naprosto srozumitelně a jasně formulované výstupy nabízí hodnotiteli rychlou orientaci a přesné posouzení uplynulého období.

Rozvoj a realizace preventivních projektů celokrajského charakteru

V navrhovaném období dojde ke vzniku a rozvoji preventivních projektů, které cíleně řeší specifika a nejzávažnější problémy celého území. Celokrajským přístupem se zaměřují na nejpalčivější problémy Olomouckého kraje v oblasti rozvoje prevence kriminality této lokality.

Odpovídá : odbor sociálních věcí

Termín : průběžně

Metodické a organizační zajišťování vyhlásování a naplňování programů prevence kriminality Olomouckého kraje na jednotlivá léta

Za předem stanovených podmínek dojde každoročně k vyhlásování dotačního řízení Olomouckého kraje pro oblast prevence kriminality. Finanční podporou budou naplňovány jednotlivé okruhy tohoto dokumentu, zejména ve vztahu ke strategicky vyváženému modelu preventivní politiky v Olomouckém kraji.

Odpovídá : odbor sociálních věcí

odbor ekonomický

Termín : průběžně

Podpora vzdělávacích programů pro oblast prevence kriminality

Za finanční spoluúčasti EU budou podporovány vzdělávací moduly, e-learningová vzdělávání, školicí centra a další, pro profesní odborníky i širokou veřejnost. Zejména v oblastech krizového řízení, prevence kriminality, sociálně patologických jevů, zdravotní pomoci, protidrogového vzdělávání a vzdělávání ve vztahu k minoritám.

Pořádáním kurzů, seminářů, pracovních porad u kulatých stolů dojde k systémovému a koordinovanému postupu preventivního vývoje na území Olomouckého kraje.

Odpovídá : odbor sociálních věcí
odbor zdravotní
odbor školství, mládeže a tělovýchovy
kancelář hejtmana
odbor strategického rozvoje

Termín : do 30.6.2006

Podpora odborné sítě kontaktních pracovníků v oblasti prevence kriminality

Bude vytvořen jednotný a efektivní informační systém, který pomůže nejen předávat informace do potřebných regionů a organizací Olomouckého kraje, ale současně pomůže partnersky řešit klíčové otázky. Participace zástupců z řad samospráv, nevládních neziskových organizací, policie, vybraných právnických subjektů a dalších, pomůže hledat komplexní a společný postup v řešení

Odpovídá : odbor sociálních věcí

Termín : průběžně

Podpora zdravé medializace v oblasti prevence kriminality

Do webu Olomouckého kraje bude integrován informační webový portál pro širokou veřejnost podrobně informující o výskytu, nápadu i objasněnosti trestné činnosti v daných lokalitách. Způsobu preventivního řešení, výše poskytovaných podpor, velikosti rizikových lokalit krizového řízení, apod.

Odpovídá : odbor sociálních věcí
kancelář hejtmana
odbor informatiky

Termín : do 31.12.2006

Zpracovat systém evaluace a indikátorů kvality programů prevence kriminality.
Připravit standardy kvality poskytovaných služeb v oblasti prevence kriminality

Za odpovídající spolupráce ostatních odborů a zejména s využitím vzdělávacích institucí dojde k zavedení a jasné formulaci indikátorů kvality a standardů prevence kriminality v Olomouckém kraji

Odpovídá : odbor sociálních věcí
odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Termín : do 31.12.2008

Vnitřní grantový kalendář

Systémovým přístupem budou odboru sociálních věcí předávány aktuální přehledy zdrojů financování v České republice i Evropské unii s důrazem na sociální oblast.

Odpovídá : odbor strategického rozvoje

Termín : průběžně

Pracovní skupina pro prevenci sociálního vyloučení Olomouckého kraje

Formou pravidelných porad dojde k efektivnímu předávání vzájemných informací a sjednocenému způsobu vedení preventivní politiky, protidrogové politiky, prevence sociálně patologických jevů i minoritních specifik na území Olomouckého kraje.

Odpovídá : odbor sociálních věcí

Termín : průběžně

Dopravní bezpečnost občanů Olomouckého kraje

Vznikne úzká spolupráce odboru sociálních věcí s odborem dopravy při řešení bezpečnostních úseků silničního provozu v Olomouckém kraji.

Odpovídá : odbor sociálních věcí

odbor dopravy

Termín : průběžně

Mezinárodní spolupráce Olomouckého kraje

V oblasti prevence kriminality bude navázána kvalitní spolupráce s přeshraničními regiony. Dojde k předávání zkušeností i motivačních prvků pro rozvoj vlastních i případně společných preventivních programů. (viz.případně program DAPHNE)

Odpovídá : odbor sociálních věcí

kancelář hejtmana

Termín : průběžně

Návazné akční plány

Budou specifikovány jednotlivé programy a opatření v relativně uzavřených částech na období 2007-2008 a 2009 – 2010. Detailně pro dané roky budou konkretizovány cílené kroky, prostředky a způsoby k dosažení cílů strategie.

Odpovídá : odbor sociálních věcí

Termín : do 31.12.2006

do 31.12.2008

14. Závěr

Jak v období příprav tohoto dokumentu vyplynulo, provázanost a úzká participace protidrogové problematiky, integrace menšin, či oblast primární prevence škol, je nevyhnutelnou součástí celistvého řešení sociálně patologických jevů na území Olomouckého kraje. S cílem zefektivnit a synchronizovat tyto úzce provázané kapitoly, vybízí se otázka, do jaké míry bude pro příští plánovací období (2010–2015) vhodnější, vytvořit společný a strategicky vyvážený plán, který následně rozvádí jednotlivé charakteristiky do dílčích klíčových cílů. Čímž by došlo ke sjednocení a komplexnímu provázání několika koncepčních dokumentů – strategie prevence kriminality, protidrogové strategie, strategie integrace menšin apod.

Ve stávající Strategii prevence kriminality Olomouckého kraje na období 2006 – 2010 jsme se pokusili formulovat takové prvky, které vychází zejména z vize zkvalitnit bezpečnost a ochranu nejen obyvatel, ale i návštěvníků celého kraje. Jsme přesvědčeni, že se v tomto duchu odpovědného a cílevědomého řešení obecné ochrany před nebezpečnými riziky lidské společnosti, stane tento dokument „odrazovým můstkem“ nejen pro Olomoucký kraj, ale i mnohé místní samosprávy. Povede k rozšíření a zefektivnění odpovídajících preventivních programů na úkor rozšiřující se kriminality a dalších sociálně patologických jevů.

PŘÍLOHY :

1. Odkazy

BUREŠ, R. Otázky pro... Odbor prevence kriminality. *Policista*, 2005, roč. 11. č. 5, s. 17-18.

BURIÁNEK, J. *Kontinuální výzkum viktimizace a pocitu bezpečí občanů*. 2003. Projekt MV ČR pod č. OBP-136-4/OK-2003.

ČÍRTKOVÁ, L. Viktimologie jako nauka o obětech. In *Forenzní psychologie*. 1.vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004. 431 s. ISBN 80-86473-86-4. s.111.

FRITSCHEROVÁ, J. *Bezpečnostní analýza Olomouckého kraje s návrhem programu prevence kriminality Olomouckého kraje*. 2003. 54 s. Analýza Olomouckého kraje. s.8, 10.

GJURIČOVÁ, J. Projekt Partnerství. Odbor prevence kriminality. *Policista*, 2005, roč. 11. č. 3, příloha.

KÖTTNEROVÁ, R. *Východiska strategie integrace romských komunit v Olomouckém kraji*. 2005. 79 s. Analýza Olomouckého kraje. s. 9-10.

KLIMEŠ, L. Slovník cizích slov. 6.vyd. Praha: SPN-pedagogické nakladatelství, 2002. 862 s. ISBN 80-7235-023-4. s.602, 409.

KOUDELKA, Z. Samostatná působnost. In *Obce a kraje*. 2.vyd. Praha. Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2001. 421 s. ISBN 80-7201-272-X. s. 164.

MATOUŠEK, O. – KROFTOVÁ, A. Západní Evropa. In *Mládež a delikvence*. 1.vyd. Praha: Portál, s.r.o., 1998. 335 s. ISBN 80-7178-226-2. s.280.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie prevence kriminality na léta 2004 – 2007*. 2004. 118 s. Praha. s. 8-9.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2001 – 2003*. 30 s. Praha. s. 9-10.

NOVOTNÁ, V. – BURDOVÁ, E. – BRABENEC, F. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí. 1.vyd. Praha. LINDE nakladatelství s.r.o., 2000. 277 s. ISBN 80-86131-26-2.

ODBOR VNĚJŠÍCH VZTAHŮ MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Společný regionální operační program České republiky na léta 2006 – 2006*. 2004. Praha.

POLÁČEK, M. *Analýza informativní a situační prevence složek policie s územní působností v Olomouckém kraji*. 2005. 70 s. Analýza Olomouckého kraje. s. 4.

PŠČOLKA, J. *Informativní zpráva o problematice „Prevence kriminality“ o vývoji preventivních činností v rámci správy Sm kraje a vládou přijatých koncepcích pro další léta do r.2007*. 2005. 42 s. Správa severomoravského kraje Policie ČR. příloha č. 3.

RADA EVROPY. Předmluva. In *Prevence kriminality ve městech, Příručka pro orgány místní samosprávy integrovaného projektu „Odezvy na násilí v každodenním životě demokratické společnosti“*. Strasbourg. Council of Europe, 2002. s. 7.

SKOKANOVÁ, D. *Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2005 – 2010*. 2004. 60 s. Koncepční dokument Olomouckého kraje. s. 4-6.

SPOLEČNOST STEM/MARK. *Výzkum veřejného mínění Spokojenost občanů s prací Policie ČR*. 2004. Praha.

SPRÁVA SEVEROMORAVSKÉHO KRAJE POLICIE ČR. *Zpráva o bezpečnostní situaci v Olomouckém kraji za rok 2004*. 2005. Ostrava.

ŠINDLEROVÁ, A. *Prevence kriminality hl.m.Prahy*. Odbor prevence kriminality. Tiskový servis MV ČR, 2005, č. květen, s.4.

<http://www.mvcr.cz/prevence/index.html>

<http://www.msmt.cz>

<http://www.mpsv.cz/clanek.php?lg=1&id=1>

<http://portal.justice.cz/uvod/justice.aspx>

<http://www.mdcr.cz/cs/>

<http://vlada.cz>

<http://nadacebesip.cz>

<http://nbo.cz>

[http://www.praha-mesto.cz/\(2icn2i45ycjj4dbotp2gpy45\)/default.aspx?l=2](http://www.praha-mesto.cz/(2icn2i45ycjj4dbotp2gpy45)/default.aspx?l=2)

<http://www.kr-zlinsky.cz>

<http://www.kr-vysocina.cz>

<http://www.kr-kralovehradecky.cz>

http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz

<http://www.kr-jihomoravsky.cz>

<http://www.kr-stredocesky.cz/index.asp?thema=4>

2. Definice základních pojmů

Tento odborný dokument pracuje především s takovými pojmy, které svým obsahem popisují uvedené téma preventivní problematiky. Bližší osvětlení základních a nejčastěji užívaných terminologií čtenáři viditelně pomůže ve vlastní orientaci a snazšímu pochopení nastíněných oblastí této koncepce.

Prevence

Soubor opatření majících zabránit, ochránit člověka před něčím nebo před někým. Veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnými i soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páchaní kriminality a snížení strachu z ní (Klimeš 2002).

Kriminalita

Jedná se o takový společenský jev, kterým se rozumí souhrn trestné činnosti v určité oblasti za určitého období. Můžeme rozlišovat kriminalitu majetkovou - trestně postižitelné jednání, při kterém je napadán majetek v jakékoli formě vlastnictví, např. krádeže prosté, krádeže vloupáním, podvody, poškozování majetku, nebo kriminalitu násilnou - trestně postižitelné jednání, při kterém je převážně za použití fyzické síly nebo její hrozby způsobena nebo hrozí újma na zdraví a životě člověka nebo je omezována svoboda a lidská důstojnost, např. vražda, ublížení na zdraví, loupež, vydírání, únos (Klimeš 2002).

Prevence kriminality

Je definována jako ofenzivní strategie boje s trestnou činností. Zahrnuje soubor nerepresivních opatření, tedy veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními a soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páchaní kriminality a snižování obav z ní. Jedná se o opatření sociální prevence, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů (www.mvcr.cz).

Objekty prevence kriminality

Kriminogenní faktory – sociální prostředí, příčiny a podmínky kriminality

Potenciální či skuteční pachatelé trestné činnosti

Potenciální či skutečné oběti trestných činů (www.mvcr.cz)

Sociální prevence

Představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti. Sociální prevence je součástí sociální politiky. Její efektivita je obtížně statisticky či ekonomicky měřitelná. Lze na ni jen usuzovat, a to z hlediska odhadů sociálních perspektiv jedinců – objektů preventivního působení (www.mvcr.cz). Do této kategorie prevence můžeme zařadit krizová a poradenská zařízení, sportovní aktivity, vzdělávací aktivity, prevenci závislostí a další.

Situační prevence

Staví na zkušenostech, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany se snaží kriminogenní podmínky minimalizovat. Její poměrně vysoká nákladnost přináší nejefektivnější podmínky pro omezování majetkové trestné činnosti. Má okamžitý a poměrně snadno statisticky měřitelný efekt. Její účinnost je ovšem podmíněna souběžně realizujícími přiměřenými preventivními aktivitami (Fritscherová 2003). Situační prevenci jednoznačně zastupují městské kamerové dohlížecí systémy, osvětlení, pulty centralizované ochrany, výpočetní technika, technická zařízení a další.

Prevence drogových závislostí

Ve vztahu k prevenci kriminality představuje všestrannou péči od předcházení experimentování s drogami u dosud intaktní populace a nespecifickou výchovu ke zdravému životnímu stylu, přes ambulantní i ústavní léčbu v indikovaných případech problémového zneužívání drog, až po rehabilitaci a resocializaci osob, které již léčením prošly a u nichž je společenský zájem udržet dosaženou abstinenci a pomoci jim k návratu do společenského života (Fritscherová 2003).

Prevence viktimnosti a pomoc obětem trestných činů

Je založena na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. V praxi se jedná o skupinové a individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností (www.mvcr.cz). Pěstováním takovýchto směrů se lze účinně vyhnout nejen roli oběti, ale i uplatňovat poznatky k vypracování preventivních opatření snižující riziko ohrožení na minimum (Čírtková 2004).

Primární prevence

Zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity, zaměřené na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování zejména dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti sportovního vyžití). Těžiště primární prevence a nejvýznamnější prostředek spočívá v rodinách, ve školách a v lokálních společenstvích (www.mvcr.cz).

Sekundární prevence

Se zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli, nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamblersství, povalečství, vandalismus, internetické konflikty, dlouhodobou nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací (www.mvcr.cz).

Terciární prevence

Spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení). Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí (www.mvcr.cz).

3. Použité ukazatele a zdroje informací

Definované ukazatele a veličiny použité v textu tohoto materiálu vychází především z výčtu níže jmenovaných nejzákladnějších zdrojů, které byly při zpracování použity. Tyto relevantní údaje dopomohly především k porovnávacím a srovnávacím metodikám.

Ústřední orgány státní správy

Ministerstva a jiné správní úřady jsou zřízena a jejich působnost stanovena pouze zákonem. Stejně tak mohou na základě výslovného zákonného zmocnění vydávat obecně závazné právní předpisy. Jsou výkonnou jednotkou vrcholného orgánu – vlády.

Policie České republiky

Na území České republiky zabezpečuje úkoly vnitřního pořádku, bezpečnosti a místních záležitostí veřejného pořádku, podle zákona ČNR č.283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ozbrojený bezpečnostní sbor s názvem Policie České republiky (dále jen Policie ČR).

Městská (obecní) policie

Obecní policie, na základě obecně závazné vyhlášky zastupitelstva obce, podle zákona č.553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku, plní další úkoly a spolupracuje s Policií ČR. Obecní policii řídí starosta, pokud obecní zastupitelstvo nepověří řízením obecní policie jiného člena obecního zastupitelstva.

Probační a mediační služba České republiky

Od roku 2001, kdy v účinnost vešel zákon č.257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, působí v České republice nová služba sociální práce v trestní justici pod názvem Probační a mediační služba České republiky. Jejím úkolem je zprostředkovávat alternativní způsoby řešení trestné činnosti, a to probací a mediací.

Český statistický úřad

Český statistický úřad je bohatou studnicí dat, které shromažďuje na základě zákona č.89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Sleduje celou řadu nejrozličnějších odvětví, jež se jakýmkoli dotýkají člověka.

Vyšší územní samosprávné celky

Kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem, s nimiž hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Obce

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní

majetek; vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Příspěvková organizace

Příspěvková organizace je právnická osoba, zřízená samosprávným celkem pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Obecně prospěšná společnost

Obecně prospěšná společnost je právnickou osobou, která je založena podle zákona 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů. Poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek a její hospodářský výsledek (zisk) nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, členů jejích orgánů nebo zaměstnanců a musí být použit na poskytování obecně prospěšných služeb, pro které byla obecně prospěšná společnost založena.

Občanské sdružení

Občanské sdružení, nebo také spolky, společnosti, svazy, hnutí, kluby a jiná občanská sdružení, jsou právnické osoby vzniklé za účelem výkonu práva občanů svobodně se sdružovat, které je obsaženo v zákoně č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Do jejich postavení a činnosti mohou státní orgány zasahovat jen v mezích zákona.

Nadace

Nadace nebo nadační fond jsou účelová sdružení majetku zřízená a vzniklá podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích, ve znění pozdějších předpisů, pro dosahování obecně prospěšných cílů. Obecně prospěšným cílem je zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic a rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu. Nadace nebo nadační fond je právnickou osobou.

Průzkumy veřejného mínění

Cílem průzkumu veřejného mínění je výzkumnými metodami (dotazníkové šetření, telefonické dotazování, hloubkové rozhovory, skupinové diskuse, a další) zjistit názory občanů, ve formě reprezentativního vzorku populace, na konkrétní, předem určené, specifické téma.

4. Exkurzy

4.1. Ministerstvo vnitra České republiky

Stejně jak v Belgii funguje na nejvyšší úrovni vládní úřad s názvem Státní sekretariát pro preventivní politiku, nebo ve Francii Národní rada pro prevenci kriminality (Matoušek, Kroftová 1998), existuje v České republice tzv. meziresortní, iniciační, koordinační a metodický orgán zřízený při Ministerstvu vnitra České republiky - Republikový výbor pro prevenci kriminality. Předmětem činnosti tohoto

orgánu je především vytváření koncepce preventivní politiky vlády České republiky na meziresortní úrovni a místní úrovni. Současně schvalovat žádosti o dotace na projekty prevence kriminality, či zodpovídat za zpracování materiálů pro jednání vlády České republiky v oblasti prevence kriminality. Předsedou Republikového výboru je ministr vnitra, výkonným místopředsedou je 1.náměstek ministra vnitra. V Republikovém výboru je dále zastoupeno Ministerstvo dopravy, financí, obrany, práce a sociálních věcí, pro místní rozvoj, spravedlnosti, školství, mládeže a tělovýchovy, vnitra, zdravotnictví, Nejvyšší státní zastupitelství, Policejní prezídium, Generální ředitelství cel, Generální ředitelství vězeňské služby, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Správa služeb zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí, Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Probační a mediační služba. Činnost tohoto zmiňovaného sekretariátu zajišťuje odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra, který byl pro tyto účely zřízen v roce 1995 (www.mvcr.cz). Odbor se dále zaměřuje na oblast práce s delikventní mládeží formou projektů snižující výskyt trestné činnosti na místní úrovni. Zkvalitňování práce policie a kooperaci všech institucí, včetně tvorby informačního systému, rozvoje situační prevence a mezinárodní spolupráce.

4.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

Oblast primární prevence dětí a mládeže je v České republice obsažena především v programech na podporu těch druhů aktivit, které se snaží předejít, nebo alespoň minimalizovat výskyt sociálně patologických jevů. V náplni resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, který má k této problematice obecně nejbližší, se můžeme setkat s preventivními aktivitami, kooperujícím systémem i koncepčními dokumenty zahrnující zmiňovaný preventivní úsek činnosti. Výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, osvojení pozitivního sociálního chování a zvláště rozvoj celé osobnosti jedince, jsou základním principem Strategie prevence společensky nežádoucích jevů u dětí a mládeže v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Z uvedených důvodů jsou podporovány projekty opírající se zejména o koncepci modelového programu Zdravá škola. Dále projekty podporující několika úrovníovou kooperaci škol i regionů, vzdělávání pedagogů, práci školních a okresních metodiků preventivních aktivit, volnočasových aktivit. Neméně důležitou úlohou zůstává podpora projektových záměrů směřujících k práci s národnostními menšinami, zneužívání návykových látek, delikventní a rizikovou mládeží. V systému jednotlivých subjektů je oblast primární prevence uspořádána do žebříčku postupného členění od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, přes krajské koordinátory preventivních aktivit, okresní pedagogicko-psychologické poradny, až k jednotlivým preventivním pracovníkům individuálních základních škol.

Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005 – 2008

Základními cíle:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí
- zkvalitněním koordinace a kontroly specifické primární prevence napříč resorty dosáhnout vyšší kvality a efektivity prováděných programů

Dlouhodobé cíle:

- provázanost systému resortu školství se systémy ostatních věcně příslušných resortů
- jednotný systém koordinace činností v oblasti primární prevence na horizontální i vertikální úrovni preventivní činnosti přímo řízených organizací MŠMT a preventivních strategií na úrovni krajů
- efektivní spolupráce na meziresortní a mezinárodní úrovni v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů dětí a mládeže
- funkční informační systém pro realizaci preventivního působení
- funkční systém vzdělávání školních a metodiků a krajských koordinátorů prevence
- efektivní systém akreditací vzdělávacích programů v oblasti primární prevence
- vícezdrojové a víceleté financování projektů primární prevence (www.msmt.cz)

Střednědobé a krátkodobé dílčí cíle strategie jsou směřovány především do oblasti řešení aktuálních úkolů spojených s koordinací prevence a jejích složek, dále financováním prevence a pozornost je rovněž věnována dalšímu vzdělávání pracovníků aktivně zapojených do preventivních aktivit.

4.3. Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

Činnost ministerstva se v preventivní oblasti orientuje nejen na zaměstnanost a delikventní mládež, ale zejména na rozšiřování a zlepšování standardní sociální péče či poskytování kvalitních služeb v oblasti sekundární a terciární pomoci.

Podpora je směřována do několika úzce profilovaných oblastí, které realizují aktivity podle následujícího dělení :

- sociálně-právní ochrana dětí – realizace sociální prevence uložena zákonem č.359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- protidrogová politika – řešení sociálních problémů souvisejících s užíváním všech typů drog, tj. legálních a ilegálních a realizace a financování sociálních služeb pro uživatele drog a osoby jim blízké, odpovídá za legislativu týkající se budování, financování a zajištění kvality systému sociálních služeb, včetně těch pro uživatele všech typů drog
- sociální prevence a prevence kriminality – sociální služby v oblasti prevence,
- sociálně vyloučené romské komunity – integrace příslušníků romské komunity
- integrace a pomoc seniorům a osobám se zdravotním postižením

Podle zavedené typologie sociálních služeb můžeme jmenované členění pro příklad rozšířit o uvedení konkrétních zařízení, jimiž jsou :

- kontaktní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, terapeutické komunity, terénní programy pro uživatele drog, azylové domy, domy na půl cesty, nízkoprahová denní centra, noclehárny, terénní práce, domovy a penziony pro seniory, chráněná bydlení, podporovaná bydlení, osobní asistence a další.

Mezi významné koncepční dokumenty tohoto resortu lze zahrnout:

- Koncepce činnosti Ministerstva práce a sociálních věcí na období 2004 – 2006
- Národní zpráva o rodině
- Zavádění standardů kvality sociálních služeb
- Resocializace a následná péče v systému prevence, péče a léčby drogových závislostí (www.mpsv.cz)

4.4. Ministerstvo spravedlnosti České republiky

Prioritou ministerstva zůstává práce v oblasti terciární prevence zaměřené na osoby, které se již trestných činů dopustily. Výrazným preventivním způsobem do této služby zasahuje poměrně nově vytvořený systém **Probační a mediační služby České republiky**, který reaguje na zájmy společnosti a ochrany komunity vhodně nastavenými preventivními aktivitami. V oblasti probace vytváří podmínky nejen pro ukládání alternativních trestů, ale i pro rozvoj preventivních opatření soustřeďujících se na sociální výcvik, psychologické poradenství, terapeutické programy a rozvoj sociálních dovedností. V průběhu výkonu trestu spojeného s probací současně kontroluje a motivuje odsouzeného, aby vedl svůj další život v souladu se zákonem a plnil povinnosti jemu uložené soudem (www.justice.cz). Významným způsobem se předpokládá také rozvoj pomoci obětem trestných činů a dalších alternativních způsobů širokospektrální pomoci.

4.5. Ministerstvo dopravy České republiky

V resortu Ministerstva dopravy České republiky je prioritně vnímána otázka prevence ve formě zvyšující se bezpečnosti silničního provozu. Podpora je věnována nejen soustavně zvyšovanému právnímu vědomí veřejnosti, ale i prvkům bezpečnostních opatření pro dospělé i děti a podpory snížení veškerých nežádoucích jevů, zvyků a rizikových faktorů jakkoli ovlivňující bezpečnost na pozemních komunikacích (www.mdcr.cz). Uvedená témata odborně zajišťuje a pro tyto účely vytváří **tzv. BESIP** (Bezpečnost silničního provozu), jehož náplní a stěžejní činností je systematické zabezpečování dopravně bezpečnostních prvků při Ministerstvu dopravy České republiky.

V roce 2004 vláda schválila usnesením ze dne 28.4.2004 č.394, **Národní strategii bezpečnosti silničního provozu**. K efektivnímu naplňování této Strategie byla pro tyto účely vytvořena právnická osoba – Nadace BESIP, která umožňuje začlenit do procesu snižování nehodovosti i širokou veřejnost a soukromé subjekty. Předsedou této nadace je ministr dopravy, místopředsedou prezident Sdružení automobilového průmyslu. Dále je v zastoupení ministerstvo vnitra, zdravotnictví, pro místní rozvoj, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Česká asociace pojišťoven, Svaz měst a obcí, Asociace krajů a Česká asociace petrolejářského průmyslu a obchodu. Specifickým cílem Nadace Besip je v první řadě podpora těch preventivních projektů, které napomáhají ke zvýšení bezpečnosti na silnicích (www.nadacebesip.cz).

Hlavní cíl:

- do roku 2010 snížit počet usmrcených v silničním provozu na 50% úroveň roku 2002 (www.mdcr.cz)

4.6. Policie České republiky

Svou charakteristickou náplní i vlastními možnostmi se tato represivní složka soustřeďuje v posledních letech také na oblast prevence, a to zejména na její situační a informativní část. Monitoruje a je garantem nejrůznějších technických opatření snižující riziko výskytu trestné činnosti. Nejčastěji se v této spojitosti jedná o opatření městských kamerových dohlížečích systémů, pultů centralizované ochrany, různorodých tísňových linek, senior linek, radarů a dalších systémů technického charakteru.

Specifickou informativní oblast prevence zastává policie především formou médií, přednášek, besed, letáků a dalších způsobů, jež informují veřejnost o způsobech ochrany před trestnou činností. Tuto činnost, která směřuje zejména k seniorům, dětem i mládeži doplňují pro tyto účely vybavená poradenská zařízení **Preventivně informačních skupin Policie ČR** při každém Okresním ředitelství Policie ČR a **skupin prevence vybrané městské policie**. S určitým vývojem preventivních činností a soustavou modernizací jednotlivých aparátů lze zaznamenat také pojízdná preventivní pracoviště, mobilní dětská dopravní hřiště a další.

Přímá realizace jednotlivých preventivních projektů na místní úrovni probíhá často za přímé participace Policie ČR.

Mezi vybrané a veřejnosti nejvíce známé preventivní projekty můžeme pro konkrétnější představu zařadit např. projekty:

- STOP 24
- Auto není trezor
- Stop kapsářům v obchodech, v MHD
- Dny s policií
- Ajaxův zápisník
- Jablko nebo citrón, usměvavá autíčka apod.

V uplynulých letech jsme se tak na území Olomouckého kraje mohli setkat s prezentací Integrovaného záchranného systému, přednáškovým programem, dětských dnů s policií, schránkami důvěry, apod.

Výskyt těchto preventivních aktivit v regionu Olomouckého kraje je poměrně rovnoměrně rozvolněn do všech jeho rizikových lokalit. V oblastech s vyšším počtem obyvatel je prevence Policie ČR vhodně doplňována preventivní činností vytvořené městské policie. Naopak u menších regionů, které nedisponují obecní policií je plně přejímána pod patronát Policie ČR.

Z návrhu opatření k problematice prevence kriminality Severomoravské správy Policie ČR vyplývá:

- Vytvořit u správy P ČR Severomoravského kraje skupinu „Kvality, analytiky, prevence a informací“ (KAPI).
- Nově vytvořenou skupinou KAPI navrhnout a předložit koncepci prevence v Severomoravském kraji pro období let 2005 - 2007.
- Zajistit logistickou podporu preventivních projektů konkrétním odpovědným funkcionářem z oblasti logistiky (Pšcolka 2005).

4.7. Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

Původně vznikla jako Meziresortní protidrogová komise, kterou vláda zřídila 18. srpna 1993 jako svůj poradní a koordinační orgán v otázkách protidrogové politiky. Nynější název Rady byl schválen 19. června 2002 usnesením č. 643.

V souladu s Akčním plánem OSN, který schválilo Valné shromáždění OSN v roce 1991, Rada systémově řeší drogovou problematiku. Zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření a plnění úkolů, vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování jednotné protidrogové politiky vlády a koordinuje plnění úkolů Národní strategie protidrogové politiky ČR na mezinárodní, centrální, krajské a místní úrovni

Klíčovým dokumentem je **Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 – 2009**, která byla schválena vládou ČR dne 22.prosince 2004 usnesením č.1305/2004 jako základní koncepční dokument protidrogové politiky ČR.

Hlavní cíle:

- potírat organizovaný zločin zapojený do nezákonného nakládání s drogami a vymáhat dodržování zákonů ve vztahu k distribuci legálních drog
- snížit užívání všech typů drog a potencionální rizika a škody, které mohou jednotlivcům a společnosti v důsledku jejich užívání nastat

Specifické cíle:

- stabilizovat případně snížit počet problémových uživatelů drog
- zastavit nárůst experimentálního a příležitostného užívání legálních a nelegálních drog
- stabilizovat případně snížit spotřebu legálních a nelegálních drog ve společnosti, zejména mezi nezletilými mladými lidmi
- snížit potenciální rizika užívání všech typů drog a ekonomické, zdravotní a sociální dopady jejich užívání na jedince a společnost
- zvyšovat kvalitu života uživatelů všech typů drog, jejich rodičů a blízkých prostřednictvím zajištění dostupnosti kvalitních služeb léčby a resocializace
- snížit dostupnost legálních a nelegálních drog pro obecnou populaci zejména pro nezletilé mladé lidi prostřednictvím efektivnějšího využívání existujících legislativních a institucionálních nástrojů (www.vlada.cz)

4.8. Rada vlády pro záležitosti romské komunity

Rada vlády České republiky pro záležitosti romské komunity byla zřízena usnesením vlády ze dne 17. září 1997 č. 581, tehdy jako Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity. V roce 2001 byla tato komise přejmenována. Rada je stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské komunity, systémově napomáhá integraci romské komunity do společnosti, zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření a plnění úkolů vyplývajících z usnesení vlády a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování politiky vlády v oblasti integrace romských komunit. Klíčovým dokumentem je zejména Koncepce romské integrace (www.vlada.cz).

Vládou přijatá **Koncepce romské integrace**, která si klade za cíl dosažení bezkonfliktního soužití s majoritní společností, vytyčila šest základních priorit, které by mimo vládní úroveň měly být realizovány i na regionální úrovni:

Základní priority:

- odstranění vnějších překážek, které brání začlenění příslušníků romských komunit do společnosti, tedy především odstranění všech forem diskriminace jednotlivců i celých skupin vymezených rasou, barvou pleti, národností, jazykem, příslušností k národu či etnické skupině
- pomoc při odstraňování vnitřních překážek, které brání začlenění příslušníků romských komunit do společnosti, tedy především odstranění handicapu ve vzdělání a kvalifikaci
- zlepšení sociální úrovně příslušníků romských komunit, tedy především snížení jejich nezaměstnanosti, zlepšení bytové situace a následně zdravotní situace, předcházení sociálnímu vyloučení v romských komunitách a odstraňování jeho důsledku
- zajištění rozvoje romské kultury a romského jazyka

- vytvoření tolerantního prostředí bez předsudků, v němž příslušnost ke skupině vymezené rasou, barvou pleti, národností, jazykem či příslušností k národu není důvodem k odlišnému posuzování jednotlivce a zacházení s ním
- zajištění bezpečnosti příslušníků romských komunit (Köttnerová 2005)

4.9. Rada vlády pro národnostní menšiny

Rada vlády pro národnostní menšiny byla zřízena v souladu s § 6 odst.3 zákona č.273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. Jedním z klíčových úkolů Rady vlády pro národnostní menšiny je příprava „Nařízení vlády o poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin“ (Kottnerová 2005).

4.10. Odbor sociálních věcí

Přenesená působnost

- Oblast programů **sociální prevence** je odborem sociálních věcí zabezpečována v přenesené působnosti činností **na úseku sociálně-právní ochrany dětí a dále koordinací romských poradců a asistentů na obcích s rozšířenou působností**. Konkrétněji můžeme hovořit zejména o opatření podporující ochranu dětí před alkoholismem, jinými toxikomaniemi a sociálně-patologickými jevy a dále o opatření zabezpečující práva romské menšiny.

V této spojitosti dochází nejen ke zpracovávání stanovisek k návrhům zákonů a jiných právních předpisů, ale i přípravě souborných zpráv a doporučení vztahujících se k problematice dětí a menšin na území Olomouckého kraje. Místní orgány kraje jsou společně s ústředními správními úřady odborem průběžně informovány o stavu a vývoji potřeb sociálně-právní ochrany a romské menšiny.

Za úzké spolupráce s ostatními odbory krajského úřadu, koordinátory jiných krajských úřadů, i pracovníků pověřených obecních úřadů, komunit, sdružení a regionálních neziskových organizací, se odbor v neposlední řadě zabývá otázkami rozvoje zaměstnanosti, dopravy, bydlení, péče o zdraví, školství, sociálního zabezpečení, společenského i kulturního života s akcentem na preventivní politiku.

Samostatná působnost

- Sama stěžejní oblast **prevence kriminality** je na odboru sociálních věcí řešena v jeho samostatné působnosti zcela suverénně. Odbor tak vyvíjí individuální zpracovávání koncepcí a programů prevence kriminality, včetně projektů, které podporují potlačení sociálně patologických jevů na území kraje. Čímž mimo jiné vytváří předpoklady pro kulturní, sportovní a jinou zájmovou a vzdělávací činnost. Koordinuje krajský plán prevence kriminality a zajišťuje koncepční

a rozvojové úseky samosprávy v této oblasti. Současně analyzuje bezpečnostní situaci na území Olomouckého kraje, která je prvořadou a nevyhnutelnou prioritou při zavádění dalších preventivních programů. Spolupracuje se samosprávami v regionu Olomouckého kraje, i s pracovníky ostatních krajů ČR, Policií ČR, Odborem prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky a dalšími institucemi při tvorbě a realizaci preventivních projektů sekundárního charakteru.

Již jmenovaná problematika **sociálně-právní ochrany dětí** v přenesené působnosti, spadá ve svém obsahovém pojetí také do oblasti zcela samostatné. Odlišnosti tohoto úseku můžeme sledovat zvláště v preventivním charakteru výkonu této agendy, která je podporována výkladem zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů a ukládá zabezpečení této preventivní činnosti zejména obcím, ministerstvům, úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí, krajům i fyzickým osobám, jsou-li výkonem sociálně-právní ochrany pověřeny.

Na území Olomouckého kraje můžeme spatřovat aktivní výkon této činnosti zejména u pověřených obcí obce s rozšířenou působností, vybraných příspěvkových organizací kraje (Poradna pro rodinu Olomouckého kraje, Středisko sociální prevence Olomouc) a dále u osob pověřených k výkonu sociálně-právní ochrany dětí:

PONTIS Šumperk, o.p.s.	Od r.2000	Pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě Poskytování nebo zprostředkování rodičům poradenství při výchově, a vzdělávání dítěte, a při péči o dítě zdravotně postižené Pořádání v rámci poradenské činnosti přednášek a kurzů zaměřených na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou
Oblastní charita Přerov	Od r.2000	Pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě Poskytování nebo zprostředkování rodičům poradenství při výchově, a vzdělávání dítěte, a při péči o dítě zdravotně postižené Pořádání v rámci poradenské činnosti přednášek a kurzů zaměřených na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou Činnost zaměřená na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku Zřizování a provoz zařízení sociálně výchovné činnosti Zřizování a provoz výchovně rekreačních táborů
Mgr.Monika Stejskalová	Od r.2002	Pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě
Vzdělávací centrum pro veřejnou správu, o.p.s. pobočka Olomouc	Od r.2002	Zajišťování přípravy fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny k přijetí dítěte do rodiny
ISIS, Olomouc	Od r.2002	Pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě Poskytování nebo zprostředkování rodičům poradenství při výchově, a vzdělávání dítěte, a při péči o dítě zdravotně postižené Pořádání v rámci poradenské činnosti přednášek a kurzů zaměřených na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou
Pro Vás, Olomouc	Od r.2003	Pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě Pořádání v rámci poradenské činnosti přednášek a kurzů

		zaměřených na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou Činnost zaměřená na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku Zřizování a provoz zařízení sociálně výchovné činnosti Zřizování a provoz výchovně rekreačních táborů
P-centrum, Olomouc	Od r.2004	Pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě Poskytování nebo zprostředkování rodičům poradenství při výchově, a vzdělávání dítěte, a při péči o dítě zdravotně postižené Pořádání v rámci poradenské činnosti přednášek a kurzů zaměřených na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou Činnost zaměřená na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku Zřizování a provoz zařízení odborného poradenství pro péči o dítě Zřizování a provoz zařízení sociálně výchovné činnosti
Dětský svět Zábřeh	Od r.2004	Činnost zaměřená na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku Zřizování a provoz zařízení sociálně výchovné činnosti
Charita Kojetín	Od r.2004	Pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě Poskytování nebo zprostředkování rodičům poradenství při výchově, a vzdělávání dítěte, a při péči o dítě zdravotně postižené
Charita Olomouc	Od r.2004	Pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě Činnost zaměřená na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku Zřizování a provoz zařízení sociálně výchovné činnosti
CADUCEUS, Olomouc	Od r.2004	Činnost zaměřená na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku Zřizování a provoz zařízení sociálně výchovné činnosti

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Mezi významné koncepční dokumenty tohoto odboru můžeme v preventivní oblasti zařadit:

- Sociálně demografická analýza Olomouckého kraje, 2002
- Bezpečnostní analýza Olomouckého kraje s návrhem programu prevence kriminality Olomouckého kraje, schválena usnesením Zastupitelstva Olomouckého kraje čj. UZ/19/12/2003 ze dne 16.10.2003
- Analýza informativní a situační prevence složek policie, schválena usnesením Rady Olomouckého kraje čj. UR/11/51/2005 ze dne 14.4.2005
- Východiska strategie integrace romských komunit v Olomouckém kraji, schválena usnesením Zastupitelstva Olomouckého kraje čj. UZ/3/37/2005 ze dne 18.2.2005

4.11. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Přenesená působnost

- Jmenovaný odbor, jak už sám název naznačuje, zodpovídá v přenesené působnosti zejména za oblast **primární prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže**. Období školního vzdělávání má významnou funkci v oblasti formování osobnosti mladých lidí a to je důvod, proč je této oblasti věnována nejen ze strany krajů a obcí mimořádná pozornost. Usnesením vlády č.549/2003 byl v oblasti protidrogové primární prevence pověřen tento resort koordinací této prevence na školách a školských zařízeních. V této spojitosti odbor koordinuje a při odstraňování jakýchkoli nežádoucích jevů úzce spolupracuje s vytvořenou sítí odborných pracovníků. Jejich zařazení můžeme spatřovat nejen u centrálních orgánů - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, ale i v posloupné hierarchii u krajských úřadů, v krajském systému pedagogicko-psychologického poradenství a u základních škol, na nichž působí tzv.školní metodici prevence.

Samostatná působnost

- V samostatné působnosti se odbor orientuje v oblasti preventivních aktivit zejména na přidělování grantů a dotací směřujících do oblasti mládeže a sportu, primární prevence sociálně patologických jevů, do oblasti handicapované mládeže a do oblasti environmentální výchovy. Podporuje vytváření materiálních, dokumentačních, personálních i finančních podmínek nezbytných pro realizaci prevence ve školství.

V systému školství jsou do prevence zapojeny **všechny školy a školská zařízení**. Hlavní těžiště primární prevence z hlediska optimálního věku a přiměřeného psychického vývoje dětí a mládeže leží na základních školách, jejichž zřizovateli jsou obce a města (v odůvodněných případech i kraj) a dále na všech typech speciálních škol a dětských domovů, které zřizuje kraj. Předběžným realizátorem primární prevence jsou mateřské školy. Primární prevence na středních školách je chápána jako činnost, která prohlubuje a upevňuje znalosti, zkušenosti a návyky mládeže získané v předchozím preventivním působení.

Kromě toho v oblasti primární prevence ve školství působí další školské subjekty zřizované krajem, které jsou v oblasti prevence schopny nabídnout širší spektrum služeb: domy dětí a mládeže a střediska volného času, základní umělecké školy a pedagogicko-psychologická poradna. Stále významnějším způsobem se do primární prevence ve školství zapojují i NNO.

4.12. Odbor zdravotnictví

Přenesená působnost

- V přenesené působnosti plní úkoly protidrogové prevence a státní protidrogové politiky v kraji. Řídí a koordinuje ochranu před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

Samostatná působnost

- V samostatné působnosti zabezpečuje úkoly při zřizování protialkoholní záchytné stanice. Koordinuje součinnost zdravotnických i nezdravotnických zařízení poskytujících služby v protidrogové prevenci, léčbě a resocializaci.

Na území Olomouckého kraje byl zpracován **Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2005 - 2010**, který je postaven v souladu s Národní strategií protidrogové politiky a navazuje na obdobný krajský dokument, jehož platnost skončila v roce 2004. (Skokanová 2004). Jeho plné znění bylo schváleno usnesením Rady Olomouckého kraje čj. UR/11/80/2005 ze dne 14.4.2005.

Hlavní cíle:

- vytvořit přehled realizátorů primární prevence a programů
- zkvalitnit primární prevenci ve školách a připravenost učitelů
- vytvořit kvalitní vzdělávací programy pro různé cílové skupiny
- sledovat kvalitu a efektivitu práce v primární prevenci
- zjistit odpovídající finanční prostředky na realizaci primární prevence
- zaktivnit a zobjektivnit informování veřejnosti v médiích

Cíle v oblasti léčby, harm reduction a následné péče pro období 2005 – 2010:

- Vytvořit stabilní systém financování
- Zajistit kvalitní podklady pro rozhodování
- Evalúovat jednotlivé služby drogové prevence
- Sledovat a prověřovat kvalitu práce v oblasti léčby a snižování rizik
- Ovlivnit názory veřejnosti na legální drogy a činnosti

Cíle v oblasti trestně právní pro období 2005 – 2010:

- Zvýšit kvalitu komunikace a informovanost
- Efektivněji uplatnit stávající legislativu týkající se legálních drog
- Zvýšit všeobecnou transparentnost adiktologických oborů
- Podporovat spolupráci s pracovišti probační a mediační služby v Olomouckém kraji

Cíle pro oblast výzkumu a mapování drogové situace v Olomouckém kraji:

- Sumarizovat stávající dostupné poznatky z drogové oblasti
- Poznat stav drogového problému v olomouckém kraji
- Studie kvality, efektivity a potřebnosti drogových služeb
- Účinná a efektivní protidrogová politika

Cíle v oblasti koordinace:

- Vytvořit pracovní skupinu z pracovníků krajského úřadu
- Udržet a rozšiřovat stávající kontakty na horizontální úrovni
- Prohloubit spolupráci s obcemi Olomouckého kraje
- Vytvořit funkční model financování protidrogové prevence
- Prohlubovat spolupráci se sousedními zeměmi

4.13. Odbor dopravy a silničního hospodářství

Přenesená působnost

- Odbor dopravy svou úlohu prováděné prevence v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích zabezpečuje především v souladu se zákonem č.361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Analyzuje a vytváří vhodné podmínky pro vznik bezpečnostních zón na území rizikových úseků dopravních komunikací. Odbor se současně podílel na vzniku Analýzy vybraných železničních přejezdů, která popsala konkrétní problémy a závady, navrhla vhodná bezpečnostní opatření. Významným způsobem utváří podmínky pro bezproblémové zajištění provozu Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK) a v neposlední řadě řešení staveb cyklistických stezek a bezbariérových linek.

4.14. Rozpočtové a příspěvkové organizace města

Podle dělené typologie preventivních aktivit, můžeme říci, že se jednotlivé rozpočtové a příspěvkové organizace města podílely na všech úrovních této pomyslné stupnice:

- V oblasti **sociálních projektů** se jednalo nejčastěji o sportovní aktivity a volnočasové vyžití zpřístupněním školních hřišť pro veřejnost. Dále táborové a víkendové pobyty.
- V oblasti **situačních projektů** byla zainteresovanost příspěvkových organizací města vhodná zejména při rekonstrukcích a budování dětských hřišť a plácků.
- **Informativní projekty**, jako jedna z nejméně organizačně náročných aktivit, představovaly tisk a distribuci letáků pod záštitou města, které informovaly o způsobech vlastní ochrany občanů a ochrany jejich majetku.

Obecný přehled nejčastěji uváděných rozpočtových a příspěvkových organizací města realizující preventivní aktivity na území Olomouckého kraje v letech 1996 – 2004:

SOCIÁLNÍ PROJEKTY

Olomouc	Správa nemovitostí, a.s.	1998	krizová zařízení
	Odbor školství MmOI	1998, 2001-2004	sportovní aktivity
	Statutární město Olomouc	2000-2004	krizová a poradenská zařízení
Přerov	Město Přerov	1997-2004	sportovní a zájmové aktivity
Prostějov	SVČV Spektrum	2001	sportovní aktivity
	Dům dětí a mládeže Sportcentrum	2003-2004	zájmové aktivity
Šumperk	Město Šumperk	1997,1999, 2003-2004	sportovní a zájmové aktivity
	Odbor bytového hospodářství	1999	krizová zařízení
	Pontis Šumperk,o.p.s.	2003-2004	prevence závislosti, zájmové aktivity, nízkoprahové aktivity
Jeseník	Odbor školství, kultury, sportu a cestovního ruchu	1998-2000	sportovní aktivity
	Dům dětí a mládeže	2000-2001	zájmové aktivity
Litovel	Město Litovel	2000-2004	sportovní aktivity, zájmové aktivity
Šternberk	Město Šternberk	1999-2000, 2003	vzdělávací a zájmové aktivity, krizová a poradenská zařízení
	Odbor školství, kultury a soc.věcí	2000-2001	sportovní a zájmové aktivity
	Dům dětí a mládeže	2000-2001	zájmové a vzdělávací aktivity
	Sociální služby Šternberk, p.o.	2001, 2003-2004	zájmové aktivity
Uničov	Město Uničov	2003	zájmové a vzdělávací aktivity
Hranice n.M.	Odbor školství	1998-2000, 2004	sportovní aktivity
	Odbor sociálních věcí	1998	zájmové a vzdělávací aktivity
	Dům dětí a mládeže	2003-2004	zájmové, vzdělávací a sportovní aktivity

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

SITUAČNÍ PROJEKTY

Olomouc	Správa nemovitostí, a.s.	2003	kamerový systém
Prostějov	Město Prostějov	2001-2003	technická zařízení
Šumperk	Podniky města Šumperk, a.s.	1998-2001	technická zařízení
	Město Šumperk	1999	technická zařízení
Litovel	Město Litovel	2000-2001, 2003-2004	technická zařízení
Uničov	Město Uničov	2004	technická zařízení
Hranice n.M.	Dům dětí a mládeže	2001	technická zařízení

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

INFORMATIVNÍ PROJEKTY

Prostějov	Město Prostějov	2003	info
Šumperk	Město Šumperk	1997-1999, 2004	info
Jeseník	Odbor školství, kultury, sportu a cestovního ruchu	1998	info
	Město Jeseník	1999,2001	info

Litovel	Město Litovel	2000,2004	info
Šternberk	Město Šternberk	1999	info
Uničov	Město Uničov	2003	info

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

4.15. Městská (obecní) policie

Podle dělené typologie preventivních aktivit, bychom v případě městské (obecní) policie mohli jednotlivé projekty seřadit pouze do dvou tématických oblastí – situační a informativní prevence. Výjimku ovšem tvoří města Olomouc a Prostějov, na jejichž území se městská policie v minulých letech výjimečně angažovala také v oblasti sociální.

- **Sociální projekty** městské policie představovaly aktivity zaměřené na sportovně vzdělávací disciplíny.
- Svou hlavní úlohu plnila městská policie v oblasti **situačních projektů** zřizováním a rozšiřováním městských kamerových dohlížecích systémů.
- **Informativní projekty** zahrnovaly tisk a distribuci letáků, vhodných nejen pro širokou veřejnost, ale i přednáškovou činnost na školách.

Obecný přehled nejčastěji uváděné městské (obecní) policie realizující preventivní aktivity na území Olomouckého kraje v letech 1996 – 2004:

SOCIÁLNÍ PROJEKTY

Olomouc	Městská policie	2001-2004	vzdělávací aktivity, poradenská zařízení
Prostějov	Městská policie	2004	sportovní aktivity

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

SITUAČNÍ PROJEKTY

Olomouc	Městská policie	1997-2004	MKDS*
	Městská policie	2000,2003	technická zařízení
Prerov	Městská policie	1998-2004	MKDS*, technická zařízení
Prostějov	Městská policie	2001-2004	MKDS*, technická zařízení
Šumperk	Městská policie	1997-1999, 2001-2004	MKDS*, technická zařízení
Jeseník	Městská policie	1998-2000, 2004	MKDS*, technická zařízení
Litovel	Městská policie	2000-2001	technická zařízení
Šternberk	Městská policie	1999-2001, 2004	MKDS*, technická zařízení
Lipník n.B.	Městská policie	2003	MKDS*
Hranice n.M.	Městská policie	1999-2001, 2003-2004	MKDS*, technická zařízení

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

*MKDS – Městské kamerové dohlížecí systémy

INFORMATIVNÍ PROJEKTY

Olomouc	Městská policie	1997-2004	info
Prostějov	Městská policie	2001, 2003-2004	info
Šternberk	Městská policie	1999,2001, 2003	info

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

4.16. Občanská a zájmová sdružení

Na území Olomouckého kraje byla v minulém období, při vytváření komplexního systému prevence kriminality na národní úrovni, vytvořena poměrně rozsáhlá síť participujících organizací. Některé okrajově, jiné zcela záměrně a cíleně svou profesní náplní řeší oblast prevence sociálně patologických jevů na nejnižší úrovni.

Vyjádřené poslání nevládních neziskových organizací, přináší z pohledu jejich rozsáhlé nabídky sociálních služeb, výhradní a jediný zájem o sociální prevenci. Není divu, vždyť právě ta svou rozsáhlostí – krizová a poradenská zařízení, prevenci závislostí, sportovní, volnočasové i vzdělávací aktivity, nabízí nejvhodnější podmínky pro rozvoj specifických činností sociálního charakteru.

Obecný přehled nejčastěji uváděných občanských a zájmových sdružení realizujících preventivní aktivity na území Olomouckého kraje v letech 1996 – 2004:

SOCIÁLNÍ PROJEKTY

Olomouc	P-centrum	1997-2004	prevence závislostí
	Caduceus	1997-2004	nízkoprahová zařízení, streetwork, zájmové aktivity
	Hnutí GO!	2000	sportovní aktivity
	Společenství Romů na Moravě	2001-2004	zájmové aktivity
	Fond ohrožených dětí	2003	zájmové aktivity
	Sdružení D	2003-2004	vzdělávací aktivity
	Bílý kruh bezpečí	2004	vzdělávací aktivity
Přerov	Kappa-Help	1997,1999	krizová a poradenská zařízení, sportovní aktivity
	Mateřídouška, středisko volného času	1997	zájmové aktivity
Šumperk	DOMUS, sdružení občanů	1997-1999	prevence závislostí
	Poradna pro ženy a dívky	1998-1999	poradenské aktivity
	Savore	2000,2004	zájmové aktivity
Jeseník	Fenix Ski Team Jeseník	1999	sportovní aktivity
	Virtus	2000,2002, 2004	zájmové a vzdělávací aktivity, nízkoprahová zařízení
Šternberk	Společenství Romů na Moravě	1999-2000	zájmové a vzdělávací aktivity
Hranice n.M.	Kappa-Help	1998-1999	krizová a poradenská zařízení

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

4.17. Charitní a církevní organizace

Charitní a církevní organizace vytváří jakousi pomyslnou podkapitolu neziskových organizací, které svou vlastní organizační strukturou a duchovní náplní tvoří v sociální sféře nezastupitelné postavení. Její humanitární a charitní činnost je směřována univerzálně pro všechny občany bez jakéhokoli rozdílu, založená na principech charitativní, humanitární, sociální i zdravotní oblasti.

V Olomouckém kraji je tato skupina zastoupena především charitou, která zabezpečuje svou činností oblast sociální prevence zejména ve městech Olomouc, Přerov, Šternberk a Uničov. Mezi další schopné subjekty působící v této oblasti můžeme oprávněně zařadit Armádu spásy Přerov a Společenství křesťanské pomoci – Boéthieia, Jeseník, které se dlouhodobě participují na preventivních aktivitách.

Obecný přehled nejčastěji uváděných charitních a církevních organizací realizujících preventivní aktivity na území Olomouckého kraje v letech 1996 – 2004:

SOCIÁLNÍ PROJEKTY

Olomouc	Charita Olomouc	2000-2004	sportovní a zájmové aktivity, nízkoprahová zař., vzdělávací aktivity
	Pro Vás	2003	nízkoprahová zařízení, zájmové aktivity
Přerov	Charita Přerov	2000,2003-2004	sportovní a zájmové aktivity
	Armáda spásy Přerov	2003-2004	zájmové aktivity
Jeseník	Boéthieia, společenství křesťanské pomoci	1998-2000, 2002-2004	krizová a poradenská zařízení, sportovní aktivity
Šternberk	Charita Šternberk	2003-2004	krizová a poradenská zařízení, zájmové a vzdělávací aktivity
Uničov	Charita Uničov	2003	krizová a poradenská zařízení

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

4.18. Jiné

Do následující části tohoto dokumentu jsme se pokusili zařadit zvláště ty subjekty, které nelze z objektivních důvodů vložit do obsahového členění dalších zainteresovaných subjektů tohoto materiálu.

Obecný přehled nejčastěji uváděných ostatních subjektů realizujících preventivní aktivity na území Olomouckého kraje v letech 1996 – 2004:

SOCIÁLNÍ PROJEKTY

Olomouc	Dům dětí a mládeže Olomouc	1997	poradenské zařízení
	Hobby klub při DDM Olomouc	1997-1999	sportovní a zájmové aktivity
	SK Sigma Olomouc, a.s.	2002-2004	sportovní a zájmové aktivity

Šumperk	Ústav soudního lékařství FN Olomouc	2003	prevence závislostí
	Nadace bezpečná Olomouc	2003-2004	poradenská zařízení
	OkÚ Šumperk	1997-2000	zájmové aktivity
	Úřad práce Šumperk	1998-1999	poradenská zařízení
	Dům dětí a mládeže – Vila Doris	1997-1999	sportovní a zájmové aktivity
Jeseník	Sdružení při Speciální škole Jeseník	2004	vzdělávací aktivity
Šternberk	TJ Sokol	2000	sportovní aktivity
	Sdružení rodičů při FK Šternberk	2000	sportovní aktivity
Uničov	Dům dětí a mládeže	2003-2004	sportovní a zájmové aktivity
	Základní škola, speciální školy	2004	sportovní aktivity

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

SITUAČNÍ PROJEKTY

Olomouc	Nadace bezpečná Olomouc	1997-2004	MKDS*
	Nadace bezpečná Olomouc	2000	technická zařízení
	SK Sigma Olomouc, a.s.	2002-2004	kamerový systém

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

*MKDS – Městská kamerový dohlížecí systém

INFORMATIVNÍ PROJEKTY

Olomouc	Dům dětí a mládeže Olomouc	2004	info
Jeseník	TJ Jeseník	2003	info

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

4.19. Evropský sociální fond

Strukturální fondy jsou takovým nástrojem Evropské unie, které slouží především ke snižování rozdílů mezi vyspělejšími a chudšími zeměmi EU po stránce hospodářské i sociální soudržnosti. Mezi strukturální fondy EU patří Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), Evropský sociální fond (ESF), Evropský zemědělský orientační a záruční fond (EAGGF) a Finanční nástroj při řízení rybolovu (FIFIG).

Čerpání prostředků se řídí jasně danými pravidly a principy, které naplňují předem stanovené rozvojové cíle.

V rámci Národního rozvojového plánu České republiky byly s cílem využít prostředků ze strukturálních fondů EU připraveny čtyři sektorové operační programy (SOP), které celoplošným způsobem podporují oblasti průmyslu a podnikání, rozvoj lidských zdrojů, infrastruktury, rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. Naprosto specifickým a pro krajské účely nejbližším prostředkem je vytvořený společný regionální operační program (SROP), který je členěn do regionů úrovně NUTS II.

Cílem SROPu je dosažení trvalého hospodářského růstu i růstu kvality života obyvatel regionů. Povzbuzováním nových ekonomických aktivit s důrazem na tvorbu pracovních míst, na zlepšení kvality infrastruktury, na podporu infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů a na prohlubování sociální integrace (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2004).

Dotace pro oblast prevence kriminality a sociálně patologických jevů neinvestičního charakteru nabízí v rámci Společného regionálního operačního programu zejména

grantové schéma v opatření **3.2 Podpora sociální integrace v Olomouckém kraji**. Specifickým cílem tohoto grantového schématu je prosazení oblasti prevence kriminality a sociálně patologických jevů, omezení sociální izolace skupin ohrožených sociálním vyloučením, znovu začlenění znevýhodněných skupin obyvatel do společnosti případně na trhu práce a zmírnění sociálního znevýhodnění obyvatel kraje. Zvláště je v projektech kladen důraz na partnerství, motivace a vznik nových pracovních míst, rovné příležitosti mužů a žen.

Vyhlašovatelem tohoto grantového schématu je v podobě opakujících se výzev Olomoucký kraj, který je gestorem projektů SROP posuzující příjemce podpory. Konečnými uživateli jsou jednotliví žadatelé – obec, svazek obcí, organizace zřizované kraji, organizace zřizované obcemi a nestátní neziskové organizace (*občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, nadace a nadační fondy*)

Podpora v maximální hranici 100% z celkových uznatelných nákladů nesmí být nižší jak 300.000,-Kč a nesmí přesáhnout hranici 4.000.000,-Kč.

Typy podporovaných akcí:

- střediska motivace, pracovní rehabilitace a doprovod sociálně ohrožených skupin
- podpora získávání základních sociálních a společenských dovedností, intervenční programy ve prospěch skupin osob ohrožených sociální exkluzí
- programy nestátních neziskových organizací pro začleňování sociálně vyloučených osob, s důrazem na venkovské oblasti
- reintegrační programy pro občany po návratu z výkonu trestu
- programy nestátních neziskových organizací podporující optimální sladění profesního a rodinného života
- programy prevence sociálně patologických jevů
- programy péče o osoby závislé na drogách
- programy vytváření místních partnerství a budování místních komunit
- programy zpracování komunitních plánů a rozvoje občanské společnosti na místní úrovni
- programy vzdělávání vedoucí k sociální integraci
- vzdělávací, kulturní a sociální programy pro zlepšení životních podmínek obyvatel obcí a regionů
- programy pro mladistvé po opuštění školských zařízení pro ústavní výchovu
- programy pro mládež od 15 do 25 let
- programy bezpečnosti obyvatel

4.20. Dotační program Ministerstva vnitra České republiky

Předmětem již dříve zmiňovaného Republikového výboru pro prevenci kriminality je vytváření preventivní politiky vlády České republiky na meziresortní úrovni a v duchu této kapitoly, zejména podpora její realizace na místní úrovni. Rozhoduje o přidělování finančních prostředků na projekty vytvářené v rámci jednotlivých

preventivních programů Republikového výboru. Souhrnně lze rozdělit vývoj a zaměření těchto preventivních programů do těchto dvou částí.

- Program prevence kriminality na místní úrovni (dříve také jmenován jako Komplexní součinnostní program prevence kriminality na místní úrovni)

Tento Program na samém počátku výrazně napomohl k rychlému rozvoji veškerých preventivních opatření na území České republiky. Nejenže v letech 1996 – 2004 přerozděloval finanční prostředky z kapitoly Všeobecná pokladní správa (dále jen VPS) státního rozpočtu, ale současně rozvíjel a určoval základní směr preventivních opatření ve městech s počtem obyvatel nad 10 tisíc zatížených vysokou mírou trestné činnosti a dalších kriminálně rizikových jevů. Dále v rámci resortního dotačního řízení přispíval na podporu preventivních aktivit preventivně informačních skupin Policie ČR při každém okresním ředitelství Policie ČR.

Podstatou tohoto Programu prevence kriminality na místní úrovni, byla součinnost správy, samosprávy, policie a nestátních neziskových organizací. Záběr byl podmíněn místní situací v oblasti vývoje sociálně patologických jevů, potřebami, zejména schopnostmi lidí a finančními prostředky. Jednoznačně směřoval ve své systematické činnosti k potlačení kriminality ve městech a ke zvýšení pocitu bezpečí vnímaném občany (www.mvcr.cz).

- Program prevence kriminality na místní úrovni – PARTNERSTVÍ

Zcela nahrazujícím programem se od roku 2005 stal Program Partnerství, který byl schválen usnesením Vlády České republiky ze dne 14.dubna 2003 č. 362. Jeho plnohodnotná realizace byla schválena usnesením Vlády České republiky č.393/2004 ke „Strategii prevence kriminality na léta 2004 – 2007“. O pokračování programu, jehož prostřednictvím je přerozdělována státní účelová dotace k rozvoji preventivních aktivit v České republice bylo rozhodnuto usnesením Vlády České republiky č.427/2005.

Jmenovaný program není již cíleně směřován pouze do lokalit s počtem obyvatel nad 10 tisíc, nýbrž i do menších měst a obcí regionů České republiky. Tyto rizikové lokality tentokrát vybírá a doporučuje Policie České republiky a to na základě průběžné i aktuální analýzy bezpečnostní situace. Program vychází ze skutečnosti, že Policie ČR má nejúplnější a nejobektivnější informace o trestné činnosti a jejich vývojových trendech.

Prioritou zůstává úzký partnerský vztah Policie ČR s obcemi, krajskými úřady a dalšími subjekty. Z uvedených důvodů je vyzdvihována zejména spolupráce s manažery prevence kriminality měst a krajských úřadů.

Předložené projekty posuzuje komise pro výběr projektů při Republikovém výboru pro prevenci kriminality a současně doporučuje dotaci. V komisi je účasten vždy i vybraný zástupce vyšších územně samosprávných celků pro daný rok. V roce 2005 tomu byl Olomoucký kraj. Konečné přidělení schvaluje Republikový výbor pro prevenci kriminality. Podíl obce, která je příjemcem dotace, musí činit minimálně 10% z celkových uznatelných nákladů.

Podle Metodiky přípravy Programu prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství, můžeme hovořit o třech průběžných fázích realizace.

I.fáze – výběr lokalit a identifikace problémů

II.fáze – příprava na řešení identifikovaných problémů ve vybraných lokalitách, včetně projektové přípravy

III.fáze – realizace konkrétně vybraných projektů

Realizátorem dílčích projektů a příjemcem státní dotace jsou obce.

4.21. Dotační program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

K naplňování cílů dokumentu Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na příslušná období přispívají i projekty prevence kriminality u dětí a mládeže.

Cílem projektů by mělo být osvojení základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu a prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a mládeže k odmítání všech forem sebeustrukce, projevů agresivity a porušování zákona. **Tyto aktivity a programy MŠMT každoročně finančně podporuje ze svého dotačního titulu.**

Programy na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže vyhláší MŠMT podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů a v návaznosti na usnesení vlády České republiky č. 114 ze dne 7. února 2001 o Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím (dále jen „NNO“) ústředními orgány státní správy.

Finanční dotace MŠMT má iniciovat a umožnit zahájení nebo rozvinutí vybraných preventivních projektů ve školství. Z účelovosti dotace vyplývá, že poskytnuté finanční prostředky se určeným poměrem dělí do dvou oblastí (označených pod tzv. účelovými znaky):

3. oblast protidrogové politiky.
4. oblast sociální prevence a prevence kriminality.

V letech 2002 a 2003 byla celá finanční částka použita na projekty prevence kriminality ve školách a školských zařízeních, v letech 2004 a 2005 byl pro školy a školská zařízení z výše uvedených částek vyčleněn díl 70% z celkové částky a zbylých 30% z celkové částky bylo věnováno na projekty NNO působících v Olomouckém kraji, které byly směřovány výlučně do oblastí sociálně patologických jevů.

4.22. Dotační program Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky

Ministerstvo práce a sociálních věcí každoročně vyhlašuje výběrové dotační řízení k poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu pro občanská sdružení, církevní právnické osoby, obecně prospěšné společnosti a fyzické osoby, které vyvíjejí veřejně prospěšnou činnost v oblasti poskytování sociálních služeb. Účelem tohoto řízení je zajistit podporu státu u projektů zaměřených na poskytování sociálních služeb ve prospěch osob, které se nacházejí v nepříznivé sociální situaci.

Odbor sociálních služeb MPSV z uvedených důvodů vyhlašuje v následujících podprogramech preferované činnosti:

- Podpora aktivit zaměřených na protidrogovou politiku
- **Podpora aktivit zaměřených na sociální prevenci a prevenci kriminality**
- Podpora poskytování zvláštních sociálních služeb v sociálně vyloučených romských komunitách
- Podpora aktivit zaměřených zejména na integraci a pomoc seniorům a osobám se zdravotním postižením
- Podpora integrace cizinců v ČR

Z hlediska forem sociálních služeb jsou v preventivních oblastech protidrogové politiky, sociální prevence a prevence kriminality, sociálně vyloučených romských komunit podporovány tyto oblasti:

- Kontaktní centra, terapeutické komunity, terénní programy pro uživatele drog, služby následné péče, denní a týdenní stacionáře, domovy pro osoby se závislostí na návykových látkách, sociální poradenství.
- Telefonická krizová pomoc, krizová pomoc, azylové domy pro matky (nebo otce) s dítětem (dětmi), domy na půl cesty, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, terénní programy, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, raná péče, sociální poradenství.
- Terénní programy pro osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociální poradenství.
(www.mpsv.cz)

4.23. Dotační program Ministerstva spravedlnosti České republiky

Finanční příspěvky Ministerstva spravedlnosti České republiky pro oblast prevence kriminality, můžeme zaznamenat zejména v **podpoře akreditovaných probačních programů**, které jsou schváleny ministrem spravedlnosti a zapsány v seznamu probačních programů tohoto resortu. Zdůrazňujeme ovšem, že získání této předběžné akreditace neznamená automatické přidělení finančních prostředků na realizaci probačního programu. Při rozhodování o přidělení a výše finanční dotace akreditovanému probačnímu programu je vedle požadavků na jeho kvalitu zvážena i jeho potřeba v daném regionu.

Systém přijímání a posuzování žádostí o udělení předběžné akreditace probačního programu v období roku 2005 je v podstatě zjednodušenou verzí zamýšleného systému pravidel a kritérií pro udělení akreditací a ověřování kvality probačních programů, jež je připravován k zavedení do praxe justice během tohoto a příštího roku. Probační program splňující zadané podmínky registrace je po posouzení zaregistrován v seznamu vedeném Ministerstvem spravedlnosti ČR na přechodnou dobu v max. délce 2 let. Poté, resp. na konci roku 2006, bude poskytovatel probačního programu předkládat novou žádost o akreditaci svého probačního programu, která již bude muset splňovat všechna kritéria nutná pro řádnou akreditaci programu. Účelem registrace probačního programu na přechodné období je příprava a zavedení systému ověřování kvality probačních programů a jejich pilotní ověření v praxi.

Smyslem tohoto postupu je zajistit všem poskytovatelům probačních programů rovné příležitosti pro jejich uplatnění a umožnit jim připojit se ke společnému procesu zvyšování kvality poskytovaných programů; předložení žádosti o předběžnou akreditaci je chápáno současně jako závazek poskytovatele pracovat v následujících dvou letech na procesu sladění svého programu se standardy kvality a usilovat o získání řádné akreditace programu před koncem přechodného období - tj. na konci roku 2006 (www.justice.cz).

4.24. Finanční příspěvky z rozpočtu Olomouckého kraje

Z rozpočtu Olomouckého kraje byla svými finančními prostředky podpořena oblast prevence kriminality v různorodých, časově i formálně odlišujících se, formách. Nejenže byl úvodem podpořen vznik výchozího materiálu, který jako první charakterizoval oblast bezpečnosti na území Olomouckého kraje, ale dále iniciován vznik pracovního místa manažera preventivních aktivit. K dalšímu rozvoji preventivních aktivit docházelo v uplynulých letech díky podpor a propagaci individuálních školení prosazující nové prvky a metody zkvalitňujících se preventivních aktivit.

Částka 692.000,-Kč, která byla poskytnuta prostřednictvím **Operačního programu Olomouckého kraje** v roce 2003, pokryla částečné náklady zřizovaného městského kamerového systému v Lipníku nad Bečvou a dále pokryla realizaci volnočasových aktivit pro ohrožené děti a mládež ve městě Přerově. Tento program Olomouckého kraje, který byl vyhlášen v souladu s ustanovením § 49b zákona č.199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, byl schválen a jeho programová náplň definována usnesením Zastupitelstva Olomouckého kraje ze dne 19.6.2003. Věnujme ovšem zmíněnou pozornost zejména podopatření – protidrogová prevence a prevence kriminality, ve kterém byly koncipovány tři samostatné oblasti: oblast primární prevence, oblast sekundární a terciární prevence a oblast prevence kriminality. Jednoznačným cílem tohoto programu prevence kriminality na úrovni měst, obcí či svazku obcí, bylo především využití projektů sociální prevence, situační prevence, pomoci obětem trestných činů a projektů jak se nestát obětí trestného činu. Vzhledem k tomu, že se jednalo o tzv.předvstupní programy, které měly připravit budoucí potencionální žadatele na čerpání finančních

prostředků z EU, byly vyhlašovány pro víceleté období s podmínkou zpětného profinancování. Mimo rok 2003 nebylo jmenované podopatření - protidrogová prevence a prevence kriminality, na další roky vyhlašováno.

V roce 2004 byla částka ve výši 200.000,-Kč použita **z rozpočtu Olomouckého kraje** na projekt Statutárního města Olomouc – Stavební úpravy prostor v objektu SK Sigma Olomouc, a.s., pro zřízení strážnické stanice. Tento finanční příspěvek z rozpočtu Olomouckého kraje, který byl poskytnut v souladu s pravidly o poskytnutí financí ve specifikované formě tzv.významných projektů, byl schválen Zastupitelstvem Olomouckého kraje. Do okruhu potencionálních příjemců můžeme v této kategorii zařadit občanská sdružení, humanitární organizace a jiné právnické a fyzické osoby, které provozují veřejně prospěšnou činnost na území Olomouckého kraje. Obecně platí, že finanční příspěvky mohou být poskytnuty pouze těm subjektům, jejichž rozsah činností a výstupy vyplývající z poskytnutých finančních prostředků mají přínos pro Olomoucký kraj a jeho obyvatele a jejichž žádost o finanční prostředky nemůže být uspokojena z Operačního programu Olomouckého kraje v daném roce. Forma a způsob tohoto příspěvku trvá i pro rok 2005.

4.25. Obce a jiné příspěvky

Vybrané obce Olomouckého kraje, které podporují a realizují na svém území preventivní aktivity, se v převážné většině soustřeďují na svůj 10% povinný podíl z celkových skutečných výdajů na jednotlivý projekt. Tuto výši uvedeného spolufinancování nemůžeme ovšem považovat za konečnou, neboť v porovnání s celkovými náklady projektu a příslibenými dotacemi, musí v končeném důsledku obec celý projekt pro jeho možnou realizaci mnohdy dofinancovat.

Z uvedených důvodů, kdy je pro zdárné uskutečnění kvalitních preventivních projektů nevyhnutelná participace také ostatních subjektů, **vyhlašuje řada obcí, v souladu s pravidly o poskytování příspěvků, individuální výzvy pro podání žádostí o finanční příspěvky z jejich rozpočtu**. Projekty z oblasti prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí, se zejména soustřeďují na řešení typu trestné činnosti – majetkové kriminality, násilné kriminality, kriminality s rasistickým a extrémistickým podtextem, kriminality související s drogami a zvýšení bezpečnosti v silničním provozu. Prioritně přetrvává dlouhodobý zájem obcí, kompetentně řešit na svém území především sociální prevenci v podobě projektů primární prevence (volnočasové aktivity, osvěta), sekundární prevence (sociálně vyloučené skupiny a komunity), terciární prevence (oběti trestných činů, včetně obětí domácího násilí).

OBCE - PŘEHLED PODÍLU FINANČNÍ DOTACE PRO OBLAST PREVENCE KRIMINALITY NA ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE

2003	2004
5.043.826,-Kč	2.992.340,-Kč
10 obcí	9 obcí

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

Výrazným pomocníkem k realizaci a uskutečnění projektových záměrů se v poslední době stávají nejrůznější **nadační fondy, sponzoři a další zainteresované subjekty**. Jejich vlastní participace nejen vhodnou formou napomáhá k uskutečnění projektového námětu, ale na mnoha místech také k partnerské svépomoci v průběhu společné realizace.

Zcela viditelným a z celokrajského pohledu nejvýznamnějším způsobem nás o vhodnosti této projektové spoluúčasti přesvědčuje Nadace bezpečná Olomouc, která přispívá ke zlepšení situace v oblasti kriminality a jejího dopadu na každodenní život občanů Olomouce (www.nbo.cz). Právě ta svou nejvyšší potencionální kapacitou zcela ovlivňuje níže specifikovaný přehled podílu ostatních subjektů.

JINÉ PŘÍSPĚVKY – PŘEHLED PODÍLU FINANČNÍ DOTACE PRO OBLAST PREVENCE KRIMINALITY NA ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE

2003	2004
6.663.545,-Kč	5.688.905,-Kč

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

5. Tabulky

5.1. Olomoucký kraj

Vstupní doplňující tabulky zobrazují údaje o počtu případů evidovaných Probační a mediační službou ČR, projednávaných přestupcích u orgánů obcí Olomouckého kraje. V dalších kapitolách přibližuje strategie situaci z pohledu jednotlivých okresů Olomouckého kraje, včetně jejich výrazných disproporcí a charakteristik.

POČET PŘÍPADŮ EVIDOVANÝCH PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBOU V RÁMCI PŘÍPRAVNÉHO A VYKONÁVACÍHO ŘÍZENÍ

soudní okres	celkem evidováno				přípravné řízení a řízení před soudem				vykonávací řízení			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Jeseník	117	174	218	184	2	50	39	15	115	124	179	128
Olomouc	327	743	501	538	53	211	169	156	274	532	332	327
Přerov	293	523	336	363	19	118	74	43	274	405	262	284
Šumperk	218	178	247	311	16	17	29	51	202	160	218	208
Prostějov	113	203	175	247	11	72	73	110	102	131	102	107
Olomoucký kraj	1068	1821	1477	1643	101	468	384	375	967	1352	1093	1054

zdroj PMS ČR, soudní kraj severní Morava a Slezsko + soudní okres Prostějov

SOUHRNNÝ PŘEHLED PŘESTUPKŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI U ORGÁNŮ OBCÍ V LETECH 2003 – 2004

2003	2004
17.392	20.977

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

5.2. Okres Olomouc

PŘEHLED VYBRANÝCH DRUHŮ TRESTNÝCH ČINŮ DLE TECHNICKO STATISTICKÉ KRIMINALITY V OKRESE OLOMOUC

			1999	2000	2001	2002	2003	2004	
celkový nápad TČ			8621	7512	6489	6378	6751	6857	
z toho	násilná		587	587	571	477	598	645	
	z toho	vražda	4	4	4	8	4	2	
		loupež	118	111	98	93	85	111	
		úmyslné ublížení na zdraví	254	233	243	189	251	230	
			44	44	33	35	45	44	
	mravnostní		44	44	33	35	45	44	
	majetková		6323	5196	4315	4159	4534	4438	
	z toho	krádeže vloupáním		1914	1592	1281	1400	1414	1346
		z toho	vl.obchody a výkl.skříně	169	136	123	132	141	139
			vl.rest.,jidelny	82	55	69	68	81	81
			vl.do bytů a rod.domů	207	218	173	227	210	189
			vl.do chat	186	180	149	133	158	83
			vl.do ostatních objektů	1131	888	657	722	699	753
				1131	888	657	722	699	753
		krádeže prosté		3811	3036	2555	2405	2752	2655
		z toho	krádeže kapesní	198	173	117	182	228	396
			krádeže motorových vozidel	447	360	342	327	318	234
			krádeže věcí z automobilů	1223	803	565	677	980	815
			krádeže jízdních kol	466	395	166	125	172	206
				466	395	166	125	172	206
		ohr.mravní výchovy dětí a mládeže		11	5	7	4	11	4
		kriminalita spojená s drogami		54	30	15	21	33	51
		požáry a výbuchy		27	39	26	24	24	11
		TČ na úseku dopravy		217	190	206	279	171	302
		interetnické konflikty		0	0	0	1	8	4
hospodářská		597	825	729	748	696	673		
objasněná TČ			3650	3402	3552	3111	2751	2933	

zdroj PČR

SOUHRNNÝ PŘEHLED PŘESTUPKŮ PROJEDNÁVANÝCH U ORGÁNŮ OBCÍ A KRAJE ZA OKRES OLOMOUC V LETECH 2003-2004

Název	2003	2004
Proti veřejnému pořádku a občanskému soužití	991	934
Proti majetku	771	765
Proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu	1597	1292
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	809	986

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

5.3. Okres Přerov

PŘEHLED VYBRANÝCH DRUHŮ TRESTNÝCH ČINŮ DLE TECHNICKO STATISTICKÉ KRIMINALITY V OKRESE PŘEROV

			1999	2000	2001	2002	2003	2004	
celkový nápad TČ			4239	4534	4028	4349	3720	3470	
z toho	násilná		470	562	478	616	400	487	
	z toho	vražda	2	1	4	4	2	4	
		loupež	50	69	48	57	45	43	
		úmyslné ublížení na zdraví	201	201	160	222	128	191	
	mravnostní		11	25	23	20	30	20	
	majetková		2638	2821	2437	2301	2117	1808	
	z toho	krádeže vloupáním		998	974	785	888	824	662
		z toho	vl.obchody a výkl.skříně	133	98	76	75	76	75
			vl.rest.,jídelny	71	58	45	50	33	33
			vl.do bytů a rod.domů	109	88	105	124	134	128
			vl.do chat	88	107	51	67	73	46
			vl.do ostatních objektů	504	572	441	522	459	349
		krádeže prosté		1409	1521	1381	1228	1137	1019
		z toho	krádeže kapesní	59	90	66	91	78	113
			krádeže motorových vozidel	216	206	169	189	114	105
			krádeže věcí z automobilů	467	414	401	460	430	219
			krádeže jízdních kol	198	191	69	41	50	48
	ohr.mravní výchovy dětí a mládeže		9	12	22	18	13	11	
	kriminalita spojená s drogami		3	9	14	19	27	41	
	požáry a výbuchy		20	14	13	18	19	9	
	TČ na úseku dopravy		120	98	89	150	109	123	
	internetnické konflikty		3	9	9	4	4	5	
	hospodářská		358	404	334	508	373	411	
objasněná TČ			2253	2452	2427	2510	1947	1858	

zdroj PČR

SOUHRNNÝ PŘEHLED PŘESTUPKŮ PROJEDNÁVANÝCH U ORGÁNŮ OBCÍ A KRAJE ZA OKRES PŘEROV V LETECH 2003-2004

Název	2003	2004
Proti veřejnému pořádku a občanskému soužití	626	766
Proti majetku	636	698
Proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu	1070	925
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	530	455

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

5.4. Okres Prostějov

PŘEHLED VYBRANÝCH DRUHŮ TRESTNÝCH ČINŮ DLE TECHNICKO STATISTICKÉ KRIMINALITY V OKRESE PROSTĚJOV

			1999	2000	2001	2002	2003	2004	
celkový nápad TČ			2799	2770	2343	2452	2153	2069	
z toho	násilná		295	341	295	314	242	275	
	z toho	vražda	3	3	2	5	0	2	
		loupež	40	38	24	45	50	36	
		úmyslné ublížení na zdraví	70	63	45	61	38	58	
	mravnostní		8	17	9	8	10	14	
	majetková		1813	1721	1455	1348	1240	1113	
	z toho	krádeže vloupáním		606	460	378	434	295	340
		z toho	vl.obchody a výkl.skříně	71	80	78	54	43	41
			vl.rest.,jidelny	38	17	25	38	11	18
			vl.do bytů a rod.domů	91	84	60	65	51	69
			vl.do chat	72	62	38	61	39	57
			vl.do ostatních objektů	334	217	177	236	142	133
		krádeže prosté		1053	1081	913	807	859	676
		z toho	krádeže kapesní	18	32	45	33	20	13
			krádeže motorových vozidel	210	149	184	169	141	103
			krádeže věcí z automobilů	277	319	219	216	294	218
			krádeže jízdních kol	306	204	97	68	88	49
		ohr.mravní výchovy dětí a mládeže		6	11	2	18	11	6
		kriminalita spojená s drogami		24	14	23	24	21	26
		požáry a výbuchy		3	5	5	1	5	3
		TČ na úseku dopravy		45	35	34	84	79	59
	interetnické konflikty		0	0	0	0	2	1	
	hospodářská		298	239	245	302	250	291	
objasněná TČ			1508	1713	1577	1319	1104	1191	

zdroj PČR

SOUHRNNÝ PŘEHLED PŘESTUPKŮ PROJEDNÁVANÝCH U ORGÁNŮ OBCÍ A KRAJE ZA OKRES PROSTĚJOV V LETECH 2003-2004

Název	2003	2004
Proti veřejnému pořádku a občanskému soužití	397	397
Proti majetku	243	228
Proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu	771	682
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	76	50

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

5.5. Okres Šumperk

PŘEHLED VYBRANÝCH DRUHŮ TRESTNÝCH ČINŮ DLE TECHNICKO STATISTICKÉ KRIMINALITY V OKRESE ŠUMPERK

			1999	2000	2001	2002	2003	2004	
celkový nápad TČ			2357	2355	2142	2232	2228	2073	
z toho	násilná		270	270	288	263	300	257	
	z toho	vražda	1	2	3	0	1	5	
		loupež	20	10	33	22	23	21	
		úmyslné ublížení na zdraví	133	135	125	123	130	123	
	mravnostní		8	10	11	15	19	11	
	majetková		1493	1471	1223	1110	1172	1038	
	z toho	krádeže vloupáním		569	520	451	502	560	404
		z toho	vl.obchody a výkl.skříně	41	40	36	56	49	42
			vl.rest.,jidelny	39	25	15	36	38	28
			vl.do bytů a rod.domů	64	65	54	68	84	41
			vl.do chat	117	85	138	86	91	82
			vl.do ostatních objektů	273	264	176	225	254	166
		krádeže prosté		776	792	592	509	525	513
		z toho	krádeže kapesní	7	18	8	19	16	8
			krádeže motorových vozidel	103	91	76	76	77	73
			krádeže věcí z automobilů	178	152	108	113	122	98
			krádeže jízdních kol	181	217	92	47	60	57
		ohr.mravní výchovy dětí a mládeže		4	8	7	5	5	3
		kriminalita spojená s drogami		8	10	11	40	26	28
		požáry a výbuchy		89	71	71	5	8	4
		TČ na úseku dopravy					77	62	79
	internetické konflikty		0	2	3	2	3	1	
	hospodářská		224	223	230	353	312	312	
objasněná TČ			1289	1348	1455	1304	1256	1255	

zdroj PČR

SOUHRNNÝ PŘEHLED PŘESTUPKŮ PROJEDNÁVANÝCH U ORGÁNŮ OBCÍ A KRAJE ZA OKRES ŠUMPERK V LETECH 2003-2004

Název	2003	2004
Proti veřejnému pořádku a občanskému soužití	507	547
Proti majetku	303	252
Proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu	605	869
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	719	708

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

5.6. Okres Jeseník

PŘEHLED VYBRANÝCH DRUHŮ TRESTNÝCH ČINŮ DLE TECHNICKO STATISTICKÉ KRIMINALITY V OKRESE JESENÍK

			1999	2000	2001	2002	2003	2004	
celkový nápad TČ			1075	1151	1247	1124	970	883	
z toho	násilná		127	124	146	97	92	99	
	z toho	vražda		0	2	1	0	1	
		loupež	0	4	6	4	7	11	
		úmyslné ublížení na zdraví		73	69	47	41	42	
	mravnostní		10	8	29	7	7	6	
	majetková		647	716	709	624	450	411	
	z toho	krádeže vloupáním		249	261	289	290	179	190
		z toho	vl.obchody a výkl.skříně		23	15	22	9	7
			vl.rest.,jídelny		7	15	22	12	8
			vl.do bytů a rod.domů	0	34	32	49	29	23
			vl.do chat		52	49	51	18	35
			vl.do ostatních objektů		121	152	127	100	102
		krádeže prosté			307	334	286	225	188
		z toho	krádeže kapesní	0	6	4	10	9	4
			krádeže motorových vozidel		27	18	23	23	11
			krádeže věcí z automobilů	0	74	81	87	68	33
			krádeže jízdních kol		74	81	87	19	15
		ohr.mravní výchovy dětí a mládeže			8	3	4	6	8
		kriminalita spojená s drogami			3	9	8	22	9
	požáry a výbuchy			4	5	1	0	0	
	TČ na úseku dopravy			27	38	40	24	21	
	internetnické konflikty			0	2	4	6	4	
	hospodářská		97	124	107	118	146	115	
	objasněná TČ			637	688	783	675	636	558

zdroj PČR

SOUHRNNÝ PŘEHLED PŘESTUPKŮ PROJEDNÁVANÝCH U ORGÁNŮ OBCÍ A KRAJE ZA OKRES JESENÍK V LETECH 2003-2004

Název	2003	2004
Proti veřejnému pořádku a občanskému soužití	178	184
Proti majetku	109	97
Proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu	206	252
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	236	286

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje